

**Gemeente
Haarlem**

Maart 2022
Data, Informatie en Analyse
In opdracht van de gemeente
Haarlem

Corona Impact Monitor Gemeente Haarlem Editie maart 2022 (vierde editie)

Onderzoeksrapport

Inleiding

Aanleiding en achtergrond

Corona en de maatregelen die genomen worden om het virus in te dammen zorgen voor een complexe situatie. De coronacrisis heeft economische, sociaal-maatschappelijke en financiële impact op gemeenten.

In juli 2020 is gestart met de Regionale Corona Impact Monitor die een beeld geeft van de coronacrisis in Haarlem en de regiogemeenten. In de gemeentelijke Corona Impact Monitor worden deels dezelfde gegevens gebruikt, maar ligt de focus op de gemeente Haarlem in plaats van de regio.

Daarnaast is het een verdieping op de regionale monitor en is er een aantal indicatoren toegevoegd. Hierbij gaat het onder andere om indicatoren op het gebied van cultuur, toerisme en vastgoed. Dit is de vierde editie van de gemeentelijke Corona Impact Monitor.

Door de periodieke oplevering houdt de gemeente Haarlem steeds de vinger aan de pols bij de maatschappelijke ontwikkelingen en is het mogelijk hierop in te springen.

Methode

De afdeling DIA (Data, Informatie en Analyse) heeft de regie bij de monitor en heeft een overzicht van beschikbare, betrouwbare en mogelijk relevante indicatoren gemaakt. Hierover is afstemming geweest waarna de definitieve indicatorenlijst is vastgesteld.

Bij de indicatoren is de volgende thema-indeling aangehouden:

- Economie
- Cultuur
- Toerisme
- Sociaal-maatschappelijk
- Werk, inkomen en schulden
- Vastgoed en Woningmarkt

Medio juli 2020 is gestart met het binnenhalen, ordenen en structureren van de gegevens voor de eerste regionale monitor. In november is de eerste gemeentelijke monitor uitgevoerd. De tweede, derde en vierde editie zijn in opzet gelijk aan de eerste monitor.

De gebruikte gegevens zijn deels afkomstig uit gemeentelijke administraties. Daarnaast is een aantal openbare- (bijv. CBS, UWV) en betaalde bronnen (bijv. LISA) gebruikt. In dit rapport worden de verzamelde data gepresenteerd en geanalyseerd. De gegevensreeksen uit de vorige monitor zijn uitgebreid met de meest recente gegevens.

Leeswijzer

Volledigheid van de monitor

Vanwege uiteenlopende redenen zijn niet alle indicatoren uit het Plan van Aanpak opgenomen in de monitor. [Bijlage 2](#) bevat een lijst met niet-opgenomen indicatoren voorzien van toelichting waarom deze keuze is gemaakt.

Actualiteit

De cijfers in de grafieken en tabellen lopen tot en met het vierde kwartaal van 2021. In een aantal gevallen waren er nog geen cijfers voor het vierde kwartaal en zijn de meeste recente gegevens gebruikt. Voor een aantal indicatoren zijn ten opzichte van de vorige monitor geen nieuwe cijfers verkregen. In deze gevallen staat dit in een vetgedrukte eerste alinea aangegeven. De uitkomsten van de monitor zijn dan ook een momentopname. Voor de duiding van de ontwikkelingen worden ook actuelere artikelen en rapporten aangehaald. Cijfers over de woningmarkt ontbreken deels, maar deze worden (waarschijnlijk) nog aangevuld.

Peilingen

In deze meting van de Corona Impact Monitor wordt (waar mogelijk) verwezen naar de resultaten van de inwoners- en ondernemerspeiling. Deze onderzoeken liepen in eind 2021 en zijn door ongeveer 2.600 Haarlemmers en 200 ondernemers ingevuld. De resultaten uit het inwonerspanel zijn niet (volledig) representatief voor Haarlemmers. Dat heeft te maken met het feit dat in het inwonerspanel een oververtegenwoordiging van hoger opgeleide Haarlemmers zit.

Begrippenlijst

De definitie van verschillende indicatoren is opgenomen in [bijlage 1](#).

Interactieve links

Het rapport werkt met interactieve links naar achterliggende rapporten en stukken, zodat de lezer zich desgewenst op een thema kan verdiepen. De links zijn herkenbaar doordat ze onderstreept zijn. Er is uiteraard een groot aanbod aan corona-gerelateerde bronnen, dus er is sprake van een selectie. In [bijlage 3](#) staan alle in het rapport genoemde bronnen per thema.

Trendgrafieken

In het rapport komen verschillende trendgrafieken voor. Ontwikkelingen worden daarin vanaf een beginpunt vergeleken. Bijvoorbeeld: een score van 110 betekent dat het getoonde vanaf het beginpunt met 10 procent is toegenomen. In de titels van de figuren en tabellen in het rapport staat aangegeven of het om een trend (ontwikkeling) of om absolute aantallen gaat.

Onzekere verwachtingen

In het rapport worden bij enkele indicatoren verwachtingen over de toekomst uitgesproken. Deze zijn voor een groot deel gebaseerd op rapporten en scenarioschetsen van externe bronnen zoals bijvoorbeeld CBS, CPB en UWV. Daarnaast is een deel van de verwachtingen gebaseerd op wat experts op een specifiek thema zeggen over ontwikkelingen in hun themagebied. Hierbij is geprobeerd om de verwachtingen te schetsen op basis van de meest gangbare inzichten. De tijd sinds de coronacrisis laat zien dat veel verwachtingen niet volledig uitkomen. De in het rapport geschetste toekomstverwachtingen zijn aannemelijk, maar hangen ook af van veel externe factoren. Met name de ontwikkelingen rondom het virus spelen hierin een grote rol.

Samenvatting Gemeentelijke Corona Impact Monitor maart 2022 (1)

Economie

- Het consumentenvertrouwen is voor Noord-Holland in het vierde kwartaal van 2021 sterk gedaald. Hiermee is het bijna weer zo laag als het dieptepunt van Q3 2020. De hoge inflatie speelt hier een belangrijke rol. Deze speelt minder een rol bij het ondernemersvertrouwen. Dat steeg wel en komt op hetzelfde niveau te liggen als vóór de corona crisis. We kunnen dus stellen dat ondernemers positiever zijn over de toekomst dan consumenten. Zowel het beeld van consumentenvertrouwen als het ondernemersvertrouwen is in Noord-Holland vergelijkbaar met het landelijke beeld.
- In vergelijking met 2019 is zijn de verhoudingen van het aantal banen per sector nagenoeg hetzelfde. Het UWV voorspelde sterke banenkrimp in de sectoren horeca, cultuur en overige dienstverlening (met name de reisbranche). De krimpsectoren vertegenwoordigen in Haarlem 12 procent van de arbeidsmarkt. In Nederland is dit 10 procent. Deze voorspelling kwam deels uit. In de horeca verdwenen er bijvoorbeeld 80 banen door bedrijvendynamiek. Inmiddels is de situatie veranderd, is er sprake van breed herstel en van personeelstekorten.
- Al sinds begin 2019 ontstaan er elke maand meer nieuwe bedrijfsvestigingen in de gemeente Haarlem dan dat er verdwijnen. Over het vierde kwartaal in 2021 kwamen er per saldo 120 bedrijfsvestigingen bij. In totaal is de bedrijvenpopulatie in Haarlem in 2021 met 290 bedrijven gegroeid. Zzp'ers zijn voor een groot deel verantwoordelijk voor de continue toename van het aantal vestigingen. De groei in banen is dan ook kleiner dan de groei in vestigingen. Over de tweede helft van 2021 nam het aantal banen door bedrijvendynamiek met 530 toe. Hiermee zit 2021 boven het niveau van 2019, het laatste jaar vóór corona (480).
- In de tweede helft van 2021 waren er 9 faillissementen in de gemeente Haarlem. Dat zijn er minder dan in eerdere jaren. De meeste faillissementen waren in de (detail)handelssector (4), maar dit ligt ook onder het niveau van voor de coronacrisis. De steunmaatregelen van de overheid houden waarschijnlijk het aantal faillissementen nog beperkt; de verwachting blijft dat het aantal faillissementen nog toeneemt als steunmaatregelen verder aflopen.
- De verkeersdrukte nam in de tweede helft van 2021 flink toe. Vanaf februari 2021 is de congestie hoger dan dezelfde periode in 2020. Door het thuiswerkadvies in december daalde de intensiteit van personenverkeer tijdelijk tot 79 procent van die in 2019. Dit blijkt ook uit de cijfers van het CBS. Vooral het personenverkeer bepaalt de verkeersdrukte op de Nederlandse wegen. Verwachting is dat deze de komende periode zal toenemen. Ook het gebruik van openbaar vervoer is toegenomen. Na de schommelingen van de afgelopen twee jaar lijkt het busgebruik langzaam te herstellen. De vraag is echter in hoeverre reizigers die voorheen gebruik maakten van het OV allen terugkeren naar trein en bus. Uit de inwonerspeiling blijkt dat een deel van hen (ca. 4%) verwacht dit niet te doen.

Samenvatting Gemeentelijke Corona Impact Monitor maart 2022 (2)

Cultuur

- De bezoekersaantallen van de culturele instellingen waren in het vierde kwartaal van 2021 beter dan dezelfde periode in 2020. Ze komen echter geenszins in de buurt van een 'normaal kwartaal' van de jaren voor corona. De omikron-variant bleef het gedrag van Haarlemmers beïnvloeden. Uit een peiling van januari 2021 bleek dat bijna de helft van de Haarlemmers (46%) pas een festival bezoeken als dat volgens de coronaregels weer mag. Een tiende van de Haarlemmers wilde pas weer naar het theater als iedereen gevaccineerd is.
- De bioscoopbezoeken namen in de tweede helft van 2021 weer toe. In de maanden juli en augustus waren er zelfs meer bezoekers dan in 2018 en 2019. Daarna kregen de bioscopen opnieuw last van de coronamaatregelen.
- In het tweede half jaar van 2021 is het aantal bibliotheekbezoekers gestegen, maar nog niet op hetzelfde niveau als vóór de coronacrisis. Een belangrijke kanttekening hierbij is dat de functie van bibliotheken verandert. Zo bieden bibliotheken tegenwoordig ook andere taken aan bezoekers aan, naast het uitlenen van boeken aan betalende leden. Bibliotheken die meer van dit soort taken aanbieden, hebben ook meer bezoekers. Het ledenaantal van de Haarlemse bibliotheken blijft echter dalen (-4%). Er was voor de coronacrisis ook al een dalende trend, die door corona lijkt te zijn versterkt.

Toerisme

- De hotelbezetting had in 2021 een trage start, maar kwam in het tweede deel van het jaar hoger uit dan in dezelfde periode in 2020. In 2018 (74%) en 2019 (70%) was de bezetting bijna twee keer hoger dan in 2021 (41%). In 2019 was de bezetting (iets) lager (38%). In 2021 is het aantal overnachtingen per bed gemiddeld (8,7) iets hoger dan in 2020 (7,9). Wel is het aantal overnachtingen per bed aanzienlijk lager dan in 2019 (16,4). De sector blijft het moeilijk hebben, mede doordat er met lagere prijzen gewerkt wordt.
- In juli en augustus 2021 nam het aantal bezoekers aan de VVV toe. Vanaf september nam het aantal bezoekers weer af. Deze afname is de standaard seizoensinvloed. In 2021 kwamen 43.000 bezoekers in de VVV, in 2019 waren dat er nog ruim 150.000. In 2021 waren er ongeveer 418.000 bezoekers op de website van visithaarlem.com. In 2020 waren dat er 411.000. Vóór de coronacrisis waren er 689.000 bezoekers naar de website. In vergelijking met 2019 ligt het aantal bezoekers daarmee 39% lager dan 2019.

Samenvatting Gemeentelijke Corona Impact Monitor maart 2022 (3)

Sociaal-maatschappelijk

- In december 2021 ontvangen 2.940 jongeren in de gemeente Haarlem jeugdhulpverlening. Dat is minder dan in juni 2021 (3.052). Tussen juli en december 2021 daalde het aantal cliënten met twee procent.
- Over hun eigen kind(eren) maakt de meerderheid van de Haarlemmers met kinderen zich weinig zorgen. Een derde maakt zich wél (zeer) veel zorgen over de stress en stemming van hun kind(eren). Ook is drie op de tien ongerust over mogelijke leerachterstanden.
- In de gemeente Haarlem nam het aantal jongeren in de jeugdhulp zonder verblijf tussen januari 2018 en juli 2021 met 64 procent toe tot 2.885 cliënten. De groei zat met name in de periode voor corona; sinds de uitbraak van corona is de trend relatief stabiel. In juli 2021 zijn er in Haarlem 240 jongeren die in een instelling verblijven voor jeugdhulp. Dit zijn er evenveel als een jaar eerder.
- Ten opzichte van 2018 is de instroom van Wmo-cliënten in 2021 afgenomen. In het eerste semester van 2021 lag de instroom hoger dan dezelfde periode in 2018, maar in het tweede semester was het aanzienlijk lager.
- In Haarlem is er vanaf begin 2018 een stijgende lijn in het aantal actieve Wmo-cliënten te zien. Deze trend zet ook door tijdens de eerste maanden van de coronacrisis. In 2021 daalt het aantal Wmo-cliënten met 1,3 procent ten opzichte van 2020. De afname in aantal actieve cliënten komt voornamelijk door een vergrote uitstroom van cliënten.
- Landelijke politiecijfers laten zien dat aantal meldingen van overlast door jongeren in het derde kwartaal van 2021 afneemt. In het vierde kwartaal ligt het aantal meldingen op het laagste punt ligt sinds de uitbraak van de coronapandemie.
- Ondernemers ervaren in de openbare ruimte meer overlast van rommel op straat of in het openbaar groen sinds de uitbraak van de coronacrisis. Ook inwoners constateren dit. Vier op de tien Haarlemmers ervaren meer overlast door rommel op straat of in het openbaar groen. Een kleine groep Haarlemmers geeft aan dat de leefbaarheid in hun buurt door de coronacrisis (sterk) is verbeterd.
- Het aantal diefstallen en inbraken in bedrijven en woningen is in het derde kwartaal van 2021 toegenomen. In het vierde kwartaal nam het aantal diefstallen en inbraken weer af, waarschijnlijk omdat door coronamaatregelen we weer meer thuis waren. In vergelijking met het eerste semester van 2021 waren er in het tweede semester 80 procent meer woninginbraken en 129 procent meer inbraken bij bedrijven in Haarlem. Bij het aantal inbraken bij bedrijven ging het in totaal om 31 individuele gevallen. Ook corona-gerelateerde vormen van online oplichting (cybercriminaliteit) nemen toe.
- In het vierde kwartaal waren in Haarlem 108 politiemeldingen van huiselijk geweld. Dat is iets meer dan een kwartaal eerder en iets minder dan in het vierde kwartaal van 2020, maar niet meer dan voor de coronacrisis. Over heel 2021 waren er 10 procent minder meldingen dan een jaar eerder. Het aantal adviezen dat Veilig Thuis in 2021 gaf aan professionals en slachtoffers van huiselijk geweld is aanzienlijk hoger (1.615) dan in 2020 (ongeveer 1.400).

Samenvatting Gemeentelijke Corona Impact Monitor maart 2022 (4)

Werk, inkomen en schulden

- Het werkloosheidspercentage voor de Provincie Noord-Holland is in het tweede kwartaal afgenomen naar 3,7 procent. In Noord-Holland zijn iets meer mensen werkloos dan in Nederland (3,3%). In het vierde kwartaal van 2021 was het werkloosheidspercentage hoger in Noord-Holland (4,8%) en Nederland (4%). Voor Haarlem, waar alleen jaarcijfers voor bekend zijn, sloot het percentage de afgelopen jaren nauw aan bij dat van de provincie.
- De daling van het aantal WW-uitkeringen in de eerste twee kwartalen van 2021 zet zich in het derde en vierde kwartaal door. In Haarlem daalde het aantal WW-uitkeringen vanaf juni 2021 (2.729) om te komen tot 1.998 in december 2021. Dat is 37 procent minder dan een jaar eerder (3.190 uitkeringen). De instroom in de WW is in Haarlem lager dan in eerdere jaren.
- Het aantal WW-uitkeringen bij transport- en logistieke beroepen daalde met 45 procent het sterkste. Ook dienstverlenende- en commerciële beroepen zagen een sterke daling. De overige dalingen lagen tussen de 9 procent en 27 procent. Hiermee komt het gemiddelde op een afname van 25 procent.
- Landelijk neemt de werkloosheid af. Ook in Haarlem daalde het aantal geregistreerde werkzoekenden bij het UWV in het tweede kwartaal van 2021 (10.600) naar 10.057 in het derde kwartaal (meest recente cijfers). Het gebruik van de reguliere bijstand is vanaf het tweede kwartaal van 2021 langzaam afgenomen. Het bijstandsvolume reageert trager op conjuncturele ontwikkelingen.
- In het derde kwartaal van 2021 zijn er in de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond 7.650 openstaande vacatures. Dat is 19 procent meer dan in het tweede kwartaal van 2021. Het aantal openstaande vacatures is op het hoogste punt van de afgelopen jaren.
- Door de dalende werkloosheid in het derde kwartaal en het stijgende aantal vacatures neemt de spanning op de arbeidsmarkt in de meeste branches toe. In het derde kwartaal is er in de regio vooral sprake van krapte bij beroepen in de technische,- agrarische,- transport- en ICT-beroepen. Sommige tekorten – zoals die in de kinderopvang - zorgen voor een ontwrichtend effect op de samenleving.
- In het derde en vierde kwartaal van 2021 kwamen er respectievelijk 125 en 170 aanvragen voor schulddienstverlening binnen. Het derde kwartaal zag hiermee een afname, terwijl in het vierde kwartaal het aantal aanvragen weer toenam. Een vergelijkbare trend was ook in 2020 waarneembaar.
- De HaarlemPas is een steunmaatregel voor alle Haarlemmers die een inkomen hebben tot 120 procent van de bijstandsnorm en hun inwonende kinderen van 4 tot en met 17 jaar. In 2021 waren er 11.127 pashouders waarvan 7.335 hoofdpashouders. Dit is het hoogste aantal pashouders ooit gemeten. Omdat de drempel voor aanmelding door de coronamaatregelen nog steeds hoog was, wordt aangenomen dat de doelgroep (minima) in 2021 is vergroot.
- Cocensus handelt de kwijtscheldingen van gemeentelijke belastingen voor de gemeente Haarlem af. Aan het begin van het belastingjaar (januari of februari) worden de nieuwe aanslagen voorgelegd. In 2021 waren er 6.591 aanvragen voor kwijtschelding waarvan 67 procent werd toegekend. Dit is vergelijkbaar met 2020 en 2019 toen er respectievelijk 6.699 en 6.680 aanvragen waren en er 69 en 68 procent werd toegekend. Er lijkt geen sprake van een corona-effect.

Samenvatting Gemeentelijke Corona Impact Monitor maart 2022 (5)

Vastgoed en woningmarkt

- De vraagprijs voor huizen in Haarlem ligt in 2021 hoger dan in 2020. Aan het einde van 2021 daalt de gemiddelde vraagprijs. In december 2020 is de vraagprijs van aangeboden woningen €535.493. De gemiddelde vraagprijs van een woning in Haarlem was over heel 2010 €521.710. Landelijk zag NVM over Q4 2021 ook dat de prijzen van huizen blijven stijgen, hoewel volgens de data van de NVM Haarlem hier een uitzondering op was.
- In december 2021 is de gemiddelde vraagprijs per vierkante meter van de te koop staande woningen in Haarlem €4.977. Dat is 10 procent hoger dan in december 2020. De vraagprijs per vierkante meter stijgt dus sneller dan de gemiddelde vraagprijs per woning. Dit betekent dat de gemiddelde woninggrootte van het aanbod afneemt; er staan meer kleinere woningen te koop.
- Het aantal actief woningzoekenden in Haarlem steeg van 3.600 in juli 2021 naar 3.871 in december 2021 (+8%). In de maanden februari en april 2021 was het aantal actief woningzoekenden het grootst. In de maanden augustus tot oktober steeg het aantal woningzoekenden ook weer. Betrokkenen geven aan dat het aantal inschrijvingen meestal tegen de winter weer toeneemt.
- De WiMRA-data laat zien de woningmarkt zelf nauwelijks is beïnvloed door de coronapandemie. De verkoopprijs van woningen in de MRA is blijven stijgen en ligt ruim een ton boven het Nederlands gemiddelde. Ook voor de huurmarkt was daling van de huurprijzen in de vrije sector – door het vertrek van expats en minder toerisme - van korte duur.
- Tot slot laat de WiMRA data zien dat bij één op de vijf huishoudens in de MRA de woonwensen zijn veranderd door de (gevolgen van) de coronapandemie. Zij geven bijvoorbeeld aan dat zij meer ruimte nodig hebben om thuis te werken of dat zij liever een tuin hadden gehad. Met name huishoudens in kleine woningen van minder dan 40 m² waren minder tevreden dan bij voorgaande metingen.

Inhoudsopgave

In het rapport worden per thema de indicatoren besproken. De snelkoppelingen hieronder verwijzen naar de verschillende thema's en de bijlagen:

ECONOMIE (p. 10)

CULTUUR (p.22)

TOERISME (p.27)

SOCIAAL-MAATSCHAPPELIJK (p. 32)

WERK, INKOMEN EN SCHULDEN (p. 44)

VASTGOED EN WONINGMARKT (p. 58)

BIJLAGEN (p. 65)

Hoofdstuk: Economie

In dit hoofdstuk worden de volgende indicatoren behandeld:

Consumentenvertrouwen

Ondernemersvertrouwen

Werkgelegenheid

Faillissementen

Pendel

Bedrijvendynamiek

Verkeersdrukke

Gebruik openbaar vervoer

Bezetting parkeergarages

Economie: consumentenvertrouwen

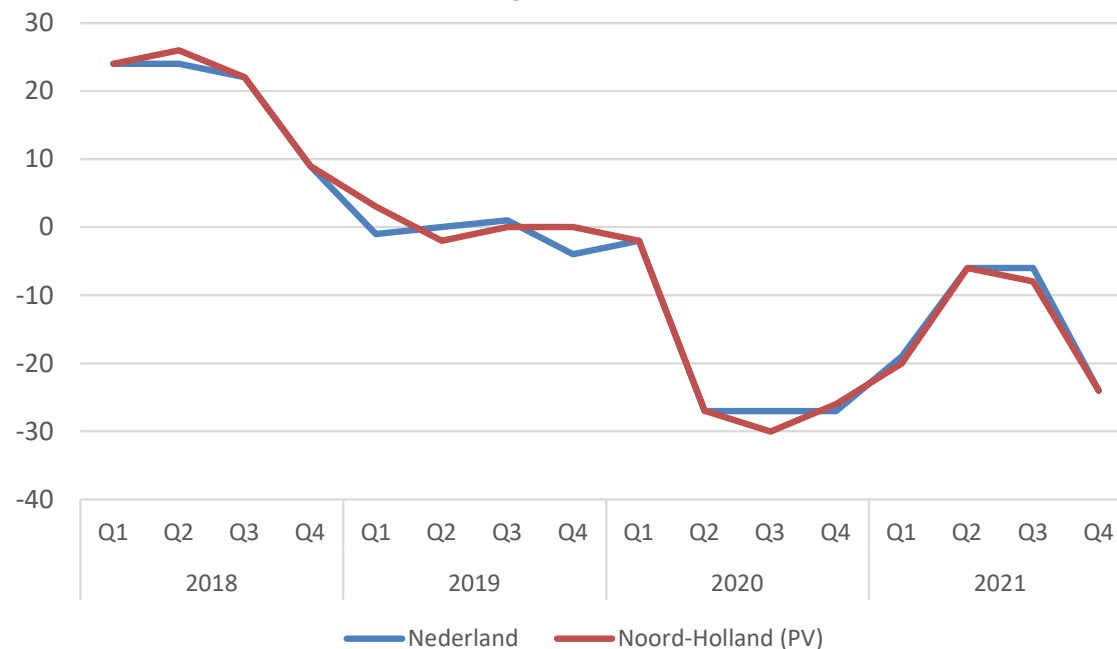
Het consumentenvertrouwen (zie begrippenlijst voor definitie) is voor Noord-Holland in het vierde kwartaal van 2021 sterk gedaald naar -24. Hiermee zit het bijna weer zo laag als het dieptepunt van Q3 2020 (-30). Vooral in de tweede helft van 2021 zorgde de toenemende inflatie voor een stijging van consumentengoederen en –diensten (CBS). Dit zorgde (zeer) waarschijnlijk voor minder vertrouwen bij consumenten over een snel herstel.

In het tweede kwartaal begon deze daling (-6) en in het derde kwartaal nam deze daling nog verder toe (-24). Ook de cijfers voor de achterliggende deelindicatoren *economisch klimaat* (-33) en *koopbereidheid* (-18) zijn in het vierde kwartaal voor de Provincie Noord-Holland negatiever dan in het derde kwartaal. Het provinciale consumentenvertrouwen ligt grotendeels in lijn met dat van Nederland.

Bij de start van de coronacrisis was er sprake van een sterke daling. Na een diepe dip in 2020 liet het eerste kwartaal van 2021 positieve ontwikkelingen zien. Volgens de Macro Economische Verkenning (MEV) van het CPB is de Nederlandse economie in 2021 met bijna 4 procent gegroeid. Dit komt door de toenemende vraag uit het buitenland en de consumptie van huishoudens en de overheid.

De economie van de Metropoolregio Amsterdam (MRA) zal in 2021 waarschijnlijk met ongeveer 4 procent groeien. Deze groei komt na een historische krimp van 7,1 procent in 2020.

Absolute ontwikkeling score consumentenvertrouwen

Het IMF verwacht dat de gehele wereldeconomie in 2022 zal groeien (met 4,4%). In het vierde kwartaal van 2021 is deze groeiprognose door de groei van de omikron-variant iets verlaagd.

Volgens de Europese Commissie is het consumentenvertrouwen in december in de hele eurozone verslechterd.

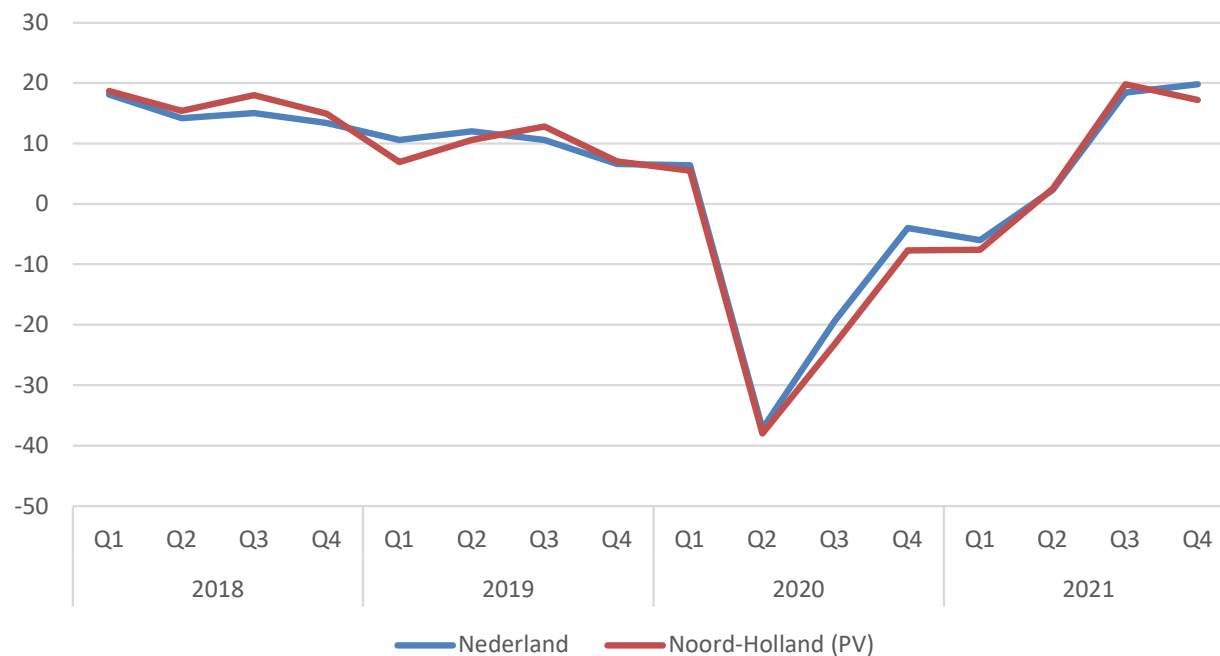
Economie: ondernemersvertrouwen

Vergelijkbaar met het consumentenvertrouwen (p. 11) meet CBS ook het ondernemersvertrouwen. Dit ontwikkelt zich in Noord-Holland vergelijkbaar als landelijk. Na een dieptepunt in het tweede kwartaal van 2020, steeg het vertrouwen in het laatste half jaar van 2020. In 2021 is het vertrouwen enorm gestegen.

In Q4 zijn de saldi van het ondernemersvertrouwen voor Nederland (19,8) en Noord-Holland (17,2) beide rond de 20. Dat is hoger dan het niveau van vóór de coronacrisis. Verder laat het ook zien dat ondernemers een positievere toekomstverwachting hebben dan consumenten. De door de corona zwaar geraakte sectoren zoals de cultuur, sport en recreatie verwachten in 2022 meer te gaan investeren. Ook wordt een toename in de omzet verwacht.

De impact van de crisis verschilt sterk per sector. Uit de Conjunctuur Enquête Nederland (COEN) blijkt dat ondernemers in de horeca het meest optimistisch zijn over het economische klimaat. Het minst optimistisch zijn ondernemers in de detailhandel ([Kamer van Koophandel](#)). Een waarschijnlijke verklaring hiervoor is de toenemende groei van online webshops. Ook de dagelijkse sector in winkelgebieden stonden onder druk door de sluiting van niet-essentiële winkels.

Absolute ontwikkeling score ondernemersvertrouwen

Ondernemers in alle bedrijfstakken zijn in het vierde kwartaal van 2021 per saldo optimistisch. Dit optimisme wordt gedreven door de verwachte toename in de omzet en de personeelssterkte.

Opmerkelijk is dat het optimisme van de ondernemers haaks staat op de dreigende personeelstekorten. Ook zien we in de ondernemerspeiling onder Haarlemse ondernemers dat niet alle ondernemers de toekomst rooskleurig inzien (zie pagina 17).

Economie: bedrijvendynamiek vestigingen

Het Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen (LISA) brengt via haar monitor vestigingendynamiek zoveel mogelijk de actuele ontwikkelingen van bedrijvigheid in beeld (zie in de bijlage begrippenlijst meer over de methodiek).

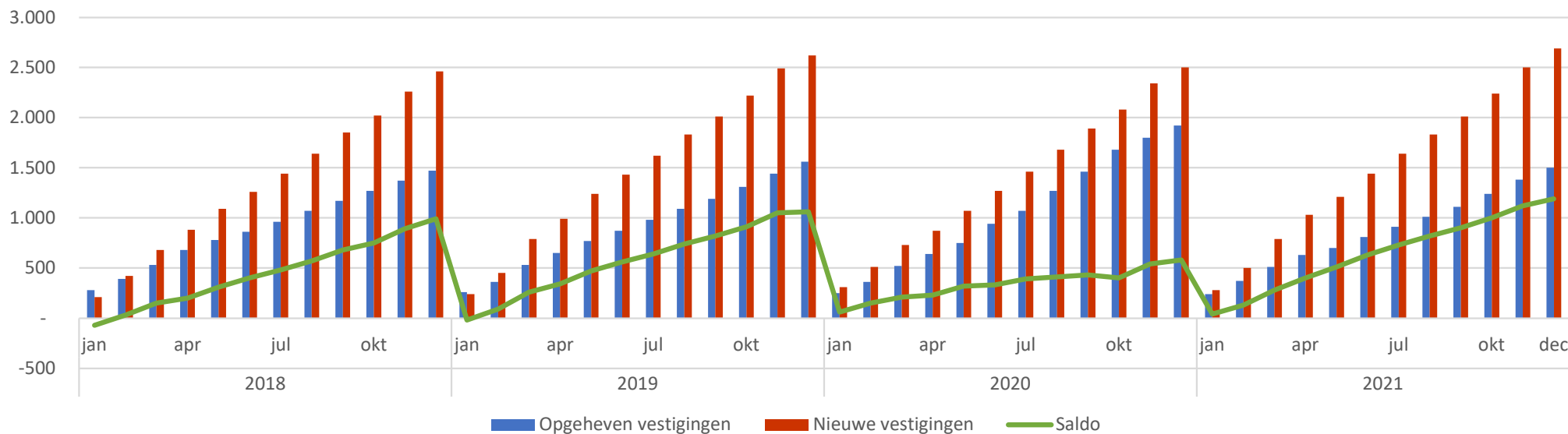
Een vestiging wordt gedefinieerd als: 'een locatie van een onderneming, instelling, of zelfstandige beroepsbeoefenaar waarin of van waaruit een economische activiteit of zelfstandig (vrij) beroep wordt uitgeoefend door minimaal 1 werkzaam persoon.'

In heel 2021 zijn er elke maand meer vestigingen bijgekomen dan dat er verdwenen zijn. Over het hele vierde kwartaal van 2021 kwamen er per saldo 290 bedrijfsvestigingen bij. In het derde kwartaal waren dat er 270. In totaal is de bedrijvenpopulatie in Haarlem in 2021 met 1.190 bedrijven gegroeid.

Het saldo over de tweede helft van 2021 is het meest positieve saldo van de afgelopen vier jaar. Zo waren er minder opgeheven vestigingen en meer nieuwe vestigingen. Een deel van dit positieve saldo kan ook verklaard worden door de zzp'ers. Het is niet duidelijk of deze personen deze overstap maakte uit vrije wil of uit nood na baanverlies.

Op de volgende pagina's staan figuren over de aan de vestigingen gerelateerde bedrijvigheid en wordt ingegaan op de ontwikkelingen per sector en per gemeente.

Cumulatief aantal vestigingen gemeente Haarlem

Bron: LISA

Economie: bedrijvendynamiek banen

In het vierde kwartaal van 2021 verdwenen er 740 banen en kwamen er 860 banen bij door het verdwijnen en ontstaan van vestigingen. Per saldo kwamen er dus 120 banen bij in het vierde kwartaal. Dit zijn er minder dan het aantal vestigingen (290). De gemiddelde bedrijfsgrootte neemt dus af.

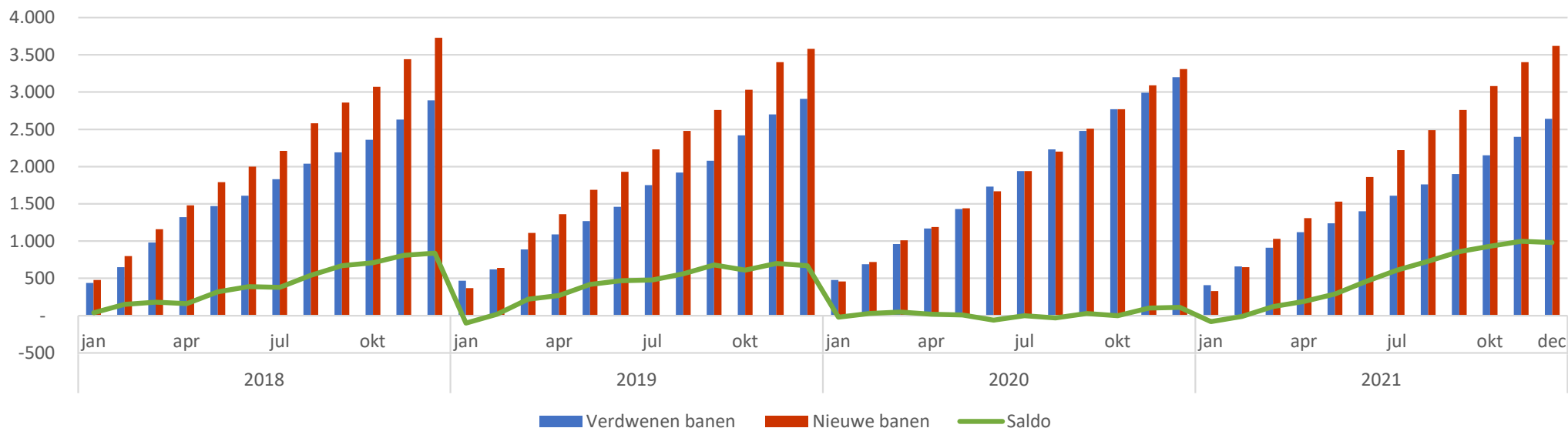
Over de tweede helft van 2021 nam het aantal banen door bedrijvendynamiek met 980 toe. Hiermee zit 2021 net (iets) boven het niveau van 2018 (840). In dezelfde periode in 2020 was er de toename in banen door bedrijvendynamiek aanzienlijk lager (110).

De groei in banen kwam in 2021 op gang na de versoepeling van de lockdown. In december 2021 nam de toename in aantal nieuwe banen weer af. Dit heeft (waarschijnlijk) te maken met de lockdown die medio december inging.

Belangrijke kanttekening: de hier gepresenteerde cijfers gaan alleen over de werkgelegenheid bij nieuwe of opgeheven vestigingen.

Werkgelegenheidsontwikkeling binnen bedrijven is hier niet in beeld. Deze kan indirect worden afgelezen aan het aantal WW-uitkeringen en vacatures. De conclusie is dat het aantal lopende WW-uitkeringen in 2021 is afgenomen en het aantal openstaande vacatures in iedere sector Q1 2021 is toegenomen. De werkgelegenheidsontwikkeling in 2021 is positief.

Cumulatief aantal banen nieuwe en opgeheven vestigingen gemeente Haarlem*

Bron: LISA

Economie: bedrijvendynamiek naar sector

In het tweede semester van 2021 was er geen enkele sector waar het aantal bedrijfsvestigingen daalde. Over de breedte heen zien we dus bij alle sectoren een herstel. Met name in de handelsector is er een banengroei te zien. Ook in de horeca verschenen er weer banen (+50). In de handel (+160), zakelijke diensten (+90), het onderwijs (+60) en de sector 'Vervoer en opslag' (+60) kwamen er in het tweede semester de meeste banen bij door bedrijvendynamiek.

Een aanzienlijk deel van deze groei komt door de toename van zzp'ers. Vooral in de (specialistische) zakelijke dienstverlening nam in de afgelopen jaren landelijk het aandeel zzp'ers toe (CBS). Deze zzp'ers werken fulltime en parttime. Het Koopstromenonderzoek 2021 maakt bij detailhandel een onderscheid tussen detailhandel dagelijks, recreatief en doelgericht. Vooral de dagelijkse detailhandel concurreerde in 2021 veel met online webshops.

Ontwikkeling aantal vestigingen en gerelateerde banen gemeente Haarlem*

	Vestigingen								Banen							
	2018		2019		2020		2021		2018		2019		2020		2021	
	Semester 1	Semester 2	Semester 1	Semester 2	Semester 1	Semester 2	Semester 1	Semester 2	Semester 1	Semester 2	Semester 1	Semester 2	Semester 1	Semester 2	Semester 1	Semester 2
Bouw	40	70	70	80	80	40	80	60	40	40	60	90	80	30	70	40
Cultuur sport en recreatie	30	30	30	20	-20	0	30	30	0	20	40	0	-40	-10	30	20
Financiële instellingen	10	0	-10	10	0	10	10	10	20	-10	-10	10	0	0	0	0
Handel (groothandel en detailhandel)	20	30	30	30	70	50	120	60	-90	-50	-30	-30	-50	70	80	160
Horeca	20	40	40	30	0	0	10	30	30	80	60	50	-80	-40	-80	50
Industrie en nutsbedrijven	10	10	10	10	10	20	30	0	10	20	0	-30	-20	20	0	10
Informatie en communicatie	50	60	30	10	10	-10	50	30	70	40	30	-50	-10	-10	30	0
Landbouw	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onbekend	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-40	0	0	-10	0
Onderwijs	60	60	80	50	40	60	50	60	70	50	90	50	-20	50	60	60
Overheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overige diensten	10	0	20	20	10	0	20	20	0	0	20	0	10	0	20	20
Vervoer en opslag	20	30	20	40	30	30	30	30	20	30	-30	20	30	20	40	60
Zakelijke diensten	100	180	160	140	70	20	180	140	110	170	160	10	70	20	140	90
Zorg	50	70	60	70	40	50	40	80	110	60	80	100	-20	10	50	10
Totaal	410	570	550	500	330	260	640	560	370	450	480	190	-40	170	460	530

* Uitkomsten zijn afgerond op tientallen. Daardoor kan het totaal verschillen van de optelling van sectoren.

Economie: faillissementen (1)

In het vierde kwartaal van 2021 gingen 3 bedrijven in de gemeente Haarlem failliet. Dit is even veel als in het vierde kwartaal van 2020 (3) en minder dan in 2019 (10) en 2018 (7). In totaal waren er 9 faillissementen in de tweede helft van 2021. Dat is meer dan in 2020. De faillissementen waren in de financiële sector (1), handelssector (4), specialistische zakelijke dienstverlening (2) en overige zakelijke dienstverlening.

Het (relatief) lage aantal faillissementen in de tweede helft van 2021 sluit aan bij de bevindingen van het CBS. Landelijk registreerde het CBS namelijk een historisch laag aantal faillissementen. Alleen in 1990 was het aandeel faillissementen net iets lager. De verklaring hiervoor is de noodsteun van de overheid die tijdens de coronacrisis (grotendeels) doorliep.

Haarlemse ondernemers maken zich ook zorgen over het voortbestaan van hun onderneming. Op de volgende dia (p. 17) komt deze bevinding uitgebreider voorbij.

Volgens de landelijk uitgevoerde Bijzonder Beheer Barometer van augustus 2021 hebben de talloze overheidsmaatregelen hun vruchten afgeworpen, waarschijnlijk ook op de lange termijn. Verwacht wordt dat de horeca, groot- en detailhandel, cultuur en recreatie de sectoren zijn waar de komende tijd de hoogste toestroom naar bijzonder beheer komt. Experts maken zich wel zorgen over het investeringsvermogen van ondernemingen, vanwege het sterk toegenomen schuldniveau. Gevreesd wordt dat veel bedrijven hun investeringen op de (middel)lange termijn uitstellen. Bedrijven worden juist geadviseerd om te investeren in zichzelf ter voorbereiding op een eventuele nieuwe lockdown.

Aantal faillissementen gemeente Haarlem

	2018				2019				2020				2021			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Bouw	0	0	4	1	0	1	0	2	0	3	0	2	1	2	0	0
Financiële instellingen	1	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	0	0	1	0
Gezondheids- en welzijnszorg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0
Handel (groothandel en detailhandel)	3	1	4	2	1	9	3	2	0	1	0	0	2	9	4	0
Horeca	0	0	0	3	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0
ICT	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Industrie	1	2	0	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0	1	0	0
Overige zakelijke dienstverlening	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Specialistische zakelijke dienstverlening	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	3	0	2
Verhuur en overige zakelijke dienstverlening	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	1	0	0	0	1	1
Vervoer en opslag	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Totaal	5	3	10	7	1	13	7	10	2	10	1	3	5	16	6	3

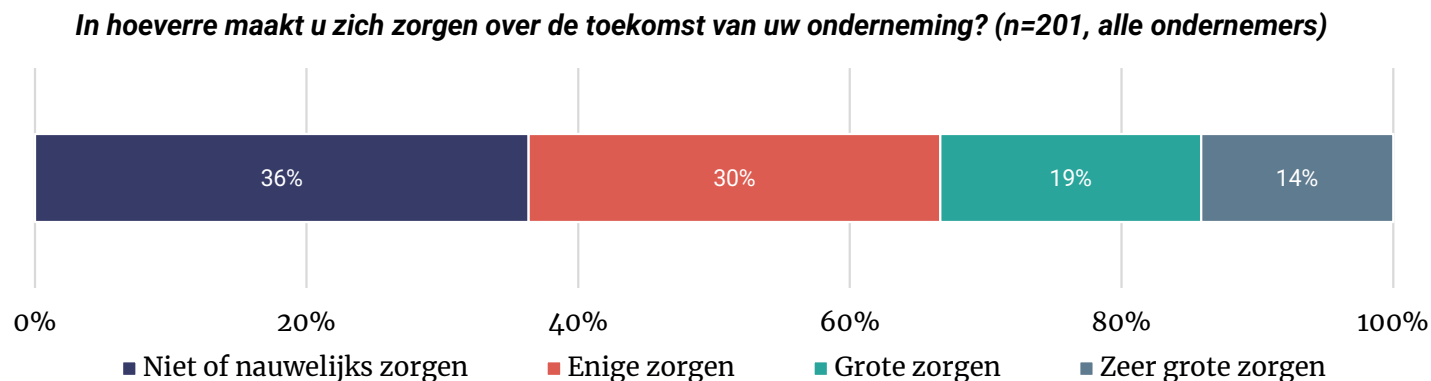
In 2021 zien we de meeste faillissementen in de groot- en detailhandel en specialistische zakelijke dienstverlening. In 2020 ging er slechts één handelsbedrijf failliet. In 2019 zorgde deze sectoren ook voor (relatief) veel faillissementen in Haarlem.

Een mogelijke verklaring voor de toename in faillissementen in deze sectoren is de verandering in het (online) koopgedrag. Haarlemmers geven aan tijdens de coronacrisis meer online te kopen via webshops dan in fysieke winkels. Op de volgende dia (p. 17) staat meer over dit onderwerp.

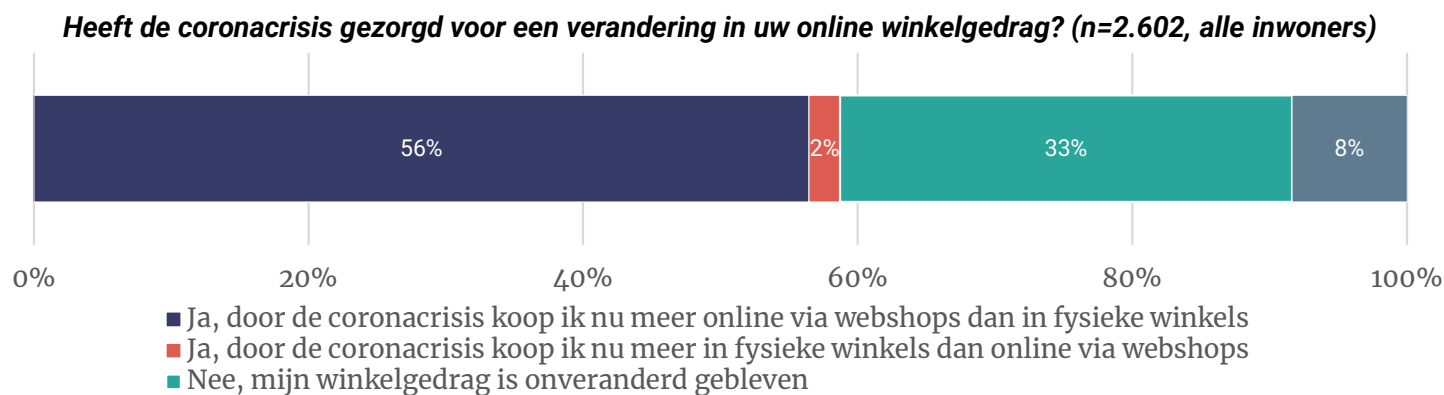
De toekomstverwachtingen verschillen per sector. Verwacht wordt dat de horeca, groot- en detailhandel, cultuur en recreatie de sectoren zijn waar de komende tijd de hoogste toestroom naar bijzonder beheer komt. Experts maken zich wel zorgen over het investeringsvermogen van ondernemingen, vanwege het sterk toegenomen schuldniveau. Gevreesd wordt dat veel bedrijven hun investeringen op de (middel)lange termijn uitstellen. Bedrijven worden juist geadviseerd om te investeren in zichzelf ter voorbereiding op een eventuele nieuwe lockdown.

Economie: faillissementen (2)

Een derde (33%) van de Haarlemse ondernemers maakt zich (zeer) grote zorgen over de toekomst van hun onderneming. Een iets kleinere groep (30%) heeft enige zorgen en ruim een derde (36%) heeft geen of nauwelijks zorgen.

Ruim de helft van de inwoners van Haarlem (56%) zegt dat de coronacrisis heeft gezorgd voor een verandering in hun online winkelgedrag. Deze groep Haarlemmers koopt nu meer online via webshops dan in fysieke winkels. Voor een derde (33%) is hun winkelgedrag onveranderd gebleven.

Economie: verkeersdrukte (1)

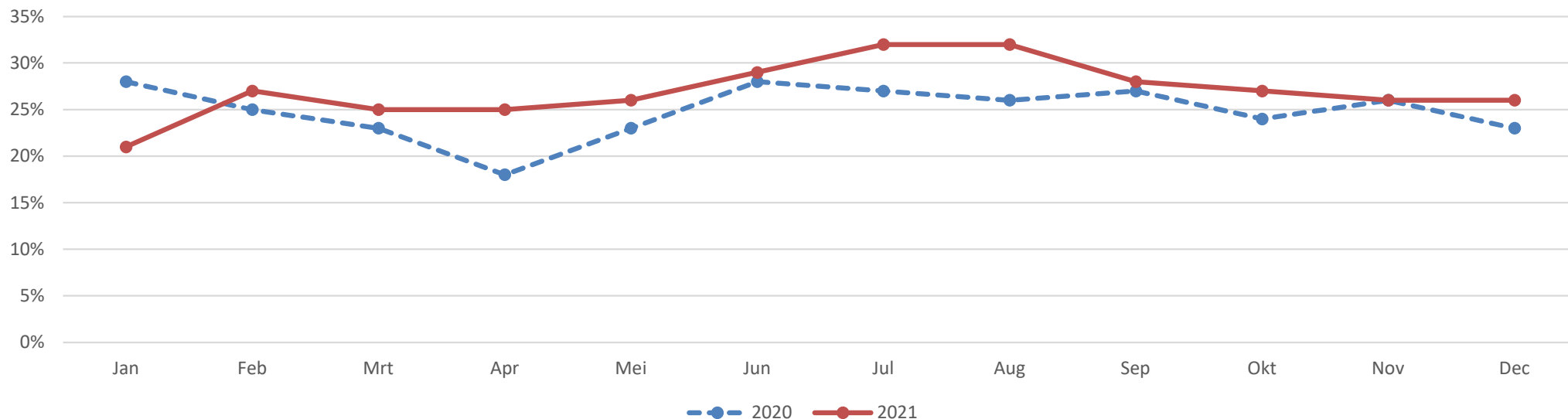
Cijfers van TomTom laten duidelijk zien dat de verkeersdrukte tijdens het derde kwartaal van 2021 hoger ligt dan op het hoogste punt in 2020 (januari en juni). Vanaf februari 2021 is de congestie ook hoger dan dezelfde periode in 2020.

Volgens het [Nationaal Dataportaal Wegverkeer](#) zijn er twee belangrijke verklaringen voor de afname in verkeersdrukte tijdens het vierde kwartaal. In week 46 (november) raadde het kabinet weer aan om (vooral) thuis te gaan werken. Daarnaast had de sluiting van de horeca en niet-essentiële winkels (waarschijnlijk) ook te maken met de afname van de filezwaarte.

Dit blijkt ook uit de cijfers van het [CBS](#). Vooral het personenverkeer bepaalt de verkeersdrukte op de Nederlandse wegen. In week 46 werd het thuiswerkadvies weer van kracht. In week 45 lag de intensiteit van het doordeweekse personenverkeer op 90 procent. In week 46 daalde het naar 83 procent, in week 47 lag het op 84 procent en in week 48 daalde het verder naar 79 procent.

De coronamaatregelen lijken een grote invloed te hebben op het reisgedrag van Haarlemmers. Zo overwegen vier op de tien werkzame Haarlemmers na de lockdown met de auto naar hun werk te reizen (zie de volgende dia op p. 19).

Gemiddelde wekelijkse congestie gemeente Haarlem

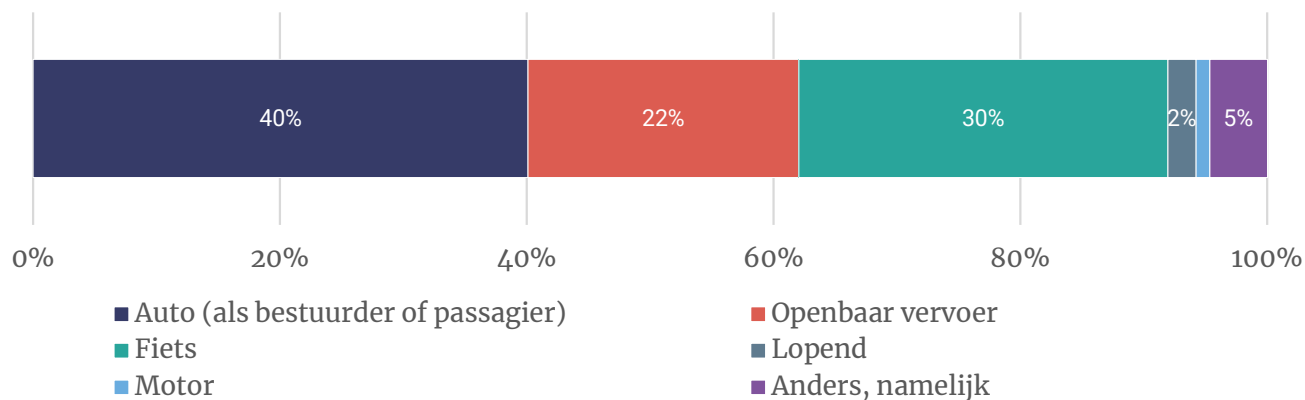

Leeswijzer: Cijfers over congestie geven weer wat de gemiddelde extra reistijd is van reizigers tijdens drukte. Een percentage van 20% betekent dat men tijdens de drukke uren (congestie) gemiddeld 20% meer reistijd heeft dan tijdens de rustige uren (geen congestie).

Economie: verkeersdrukke (2)

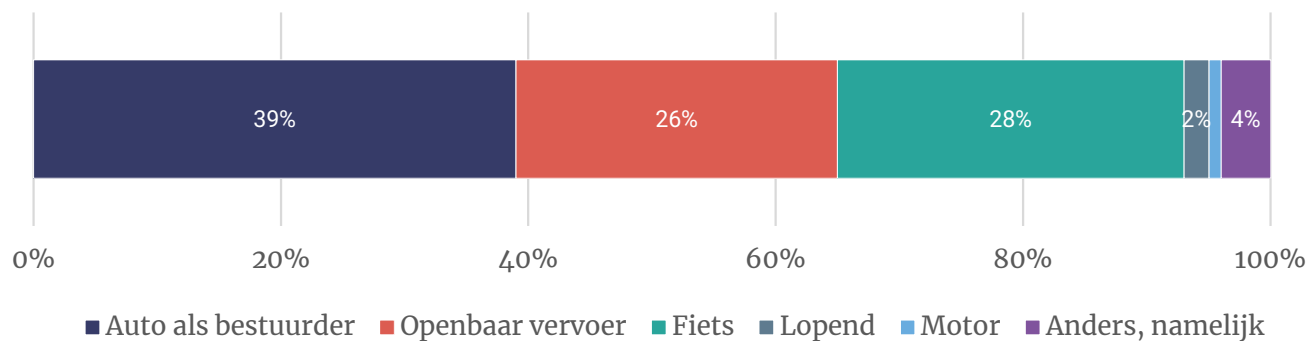
Vier op de tien Haarlemmers (39%) reist na de lockdown weer met de auto (als bestuurder) naar hun werk. Een vijfde (22%) gaat met het openbaar vervoer en een derde (30%) neemt de fiets.

Als u na de lockdown weer naar uw werk kunt reizen, welk vervoermiddel overweegt u dan? (1.445, werkende inwoners)

Vóór de coronacrisis bestuurde vier op de tien werkende Haarlemmers (39%) hun eigen auto om naar het werk te gaan. Een kwart (26%) ging met het openbaar vervoer en ruim een kwart (28%) nam de fiets.

En welk vervoermiddel gebruikte u voor de coronacrisis? (n=1.445, werkzame inwoners)

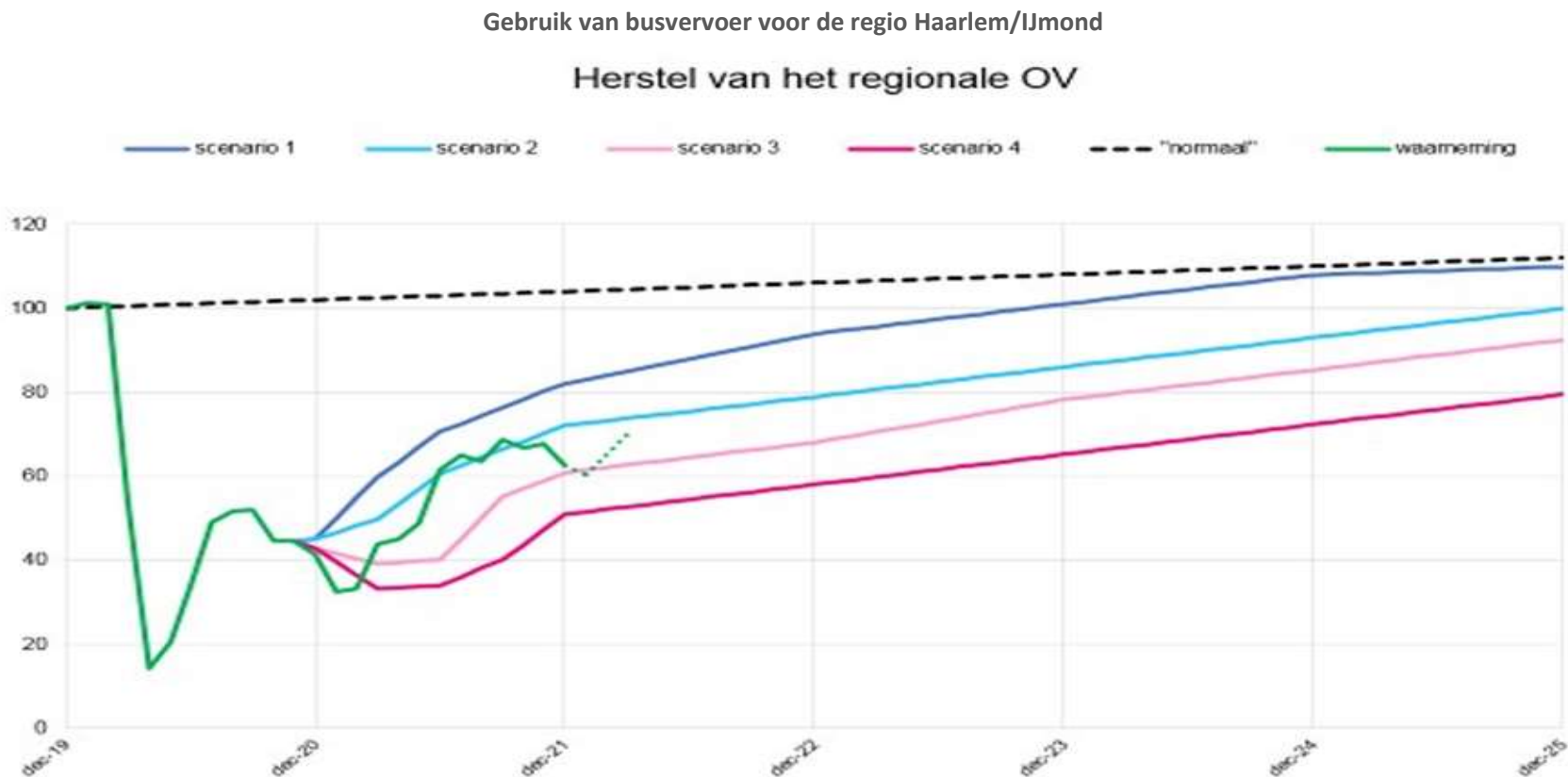

Economie: openbaar vervoer (1)

De afgelopen twee jaar waren er veel schommelingen in het busvervoer van de regio Haarlem/IJmond. In onderstaande grafiek is te zien hoe het werkelijke verloop van het gebruik van het busvervoer is geweest. Dit is de groene lijn.

Waar eerst lange tijd het meest negatieve scenario uit leek te komen, was er toch een sneller herstel. De verwachting is dat het herstel na de lockdown van december 2021 weer aantrekt richting scenario twee (lichtblauw). De vraag is wanneer dit herstel gaat plaatsvinden. Verder komt het gebruik van het busvervoer in de regio Haarlem/IJmond ongeveer overeen met het landelijke beeld.

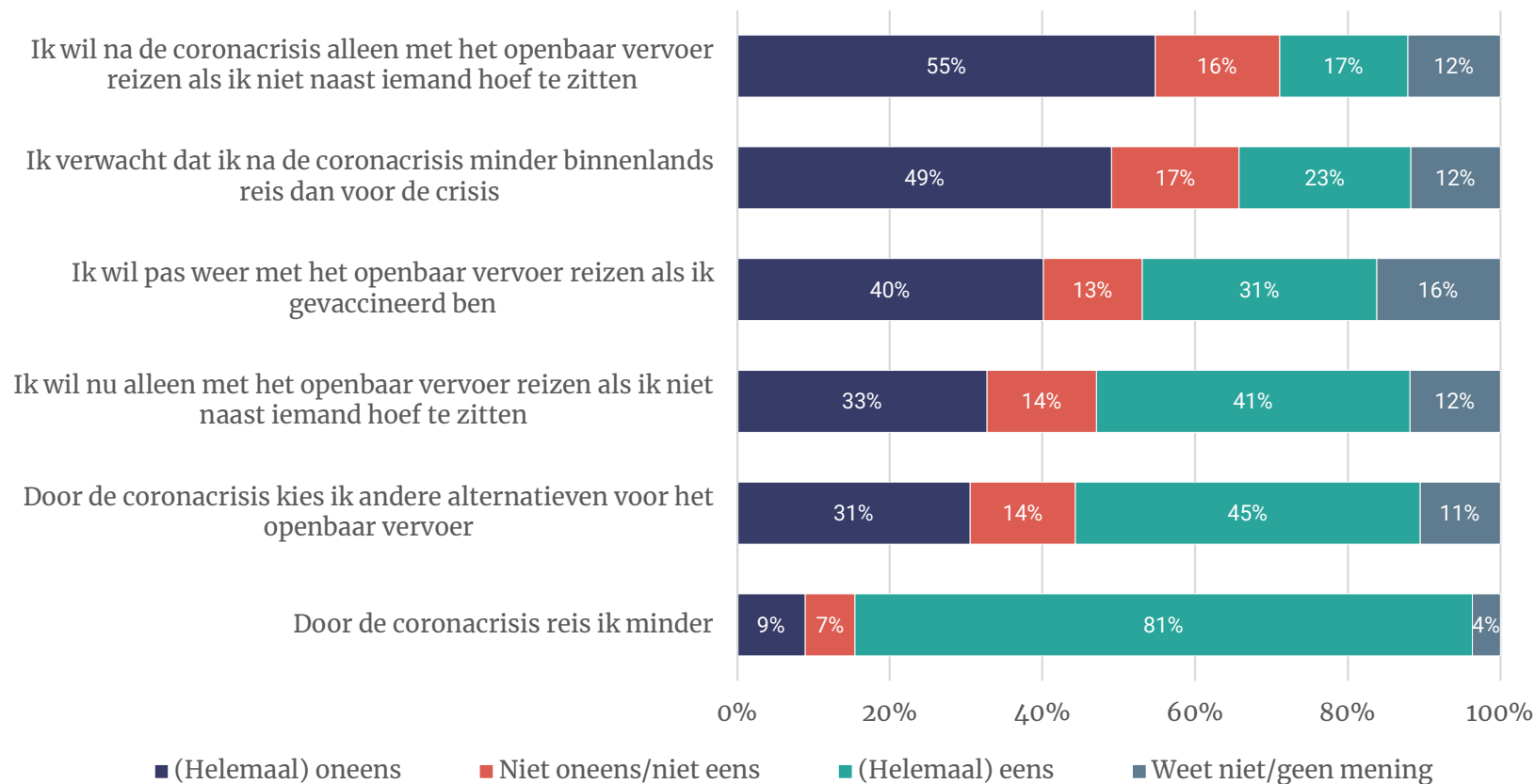
Voor een kleine groep Haarlemmers blijft corona een (heel) belangrijke rol spelen in de manier waarop ze het openbaar vervoer gebruiken (zie de volgende pagina).

Economie: openbaar vervoer (2)

Ruim de helft (55%) van de Haarlemmers vindt het niet erg om na de coronacrisis naast iemand anders te zitten in het openbaar vervoer. De helft (49%) verwacht niet dat ze na de coronacrisis minder binnenlands zullen reizen dan voor de crisis. Bijna de helft (45%) kiest door de coronacrisis andere alternatieven voor het openbaar vervoer. Vier op de vijf Haarlemmers (81%) geeft aan minder te reizen door de coronacrisis.

In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen? (n=2.602)

Hoofdstuk: Cultuur

In dit hoofdstuk worden de volgende indicatoren behandeld:

Bezoek culturele instellingen

Gebruik Cinevillepas

Bezoek en lidmaatschap bibliotheek

Cultuur: bezoek culturele instellingen (1)

Aantal bezoekers culturele instellingen gemeente Haarlem

	2018				2019				2020				2021			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Teylers	37.026	25.198	21.666	91.273	37.940	28.665	33.603	36.530	29.957	2.889	21.641	15.981	0	7.101	27.935	24.656
Schouwburg en Philharmonie	55.903	54.837	34.767	64.548	48.834	59.094	32.554	61.455	43.272	20	7.389	2.308	0	1.779	8.311	28.915
Frans Hals	-	-	-	-	36.650	28.955	36.045	26.587	17.846	1.878	13.182	8.832	0	3.448	18.403	14.408
Toneelschuur en filmschuur	59.788	33.357	34.000	59.113	62.186	36.331	35.119	64.611	56.050	4.648	21.385	22.466	514*	7.121	30.903	29.585

* Dit waren bezoekers van de online livestream(s).

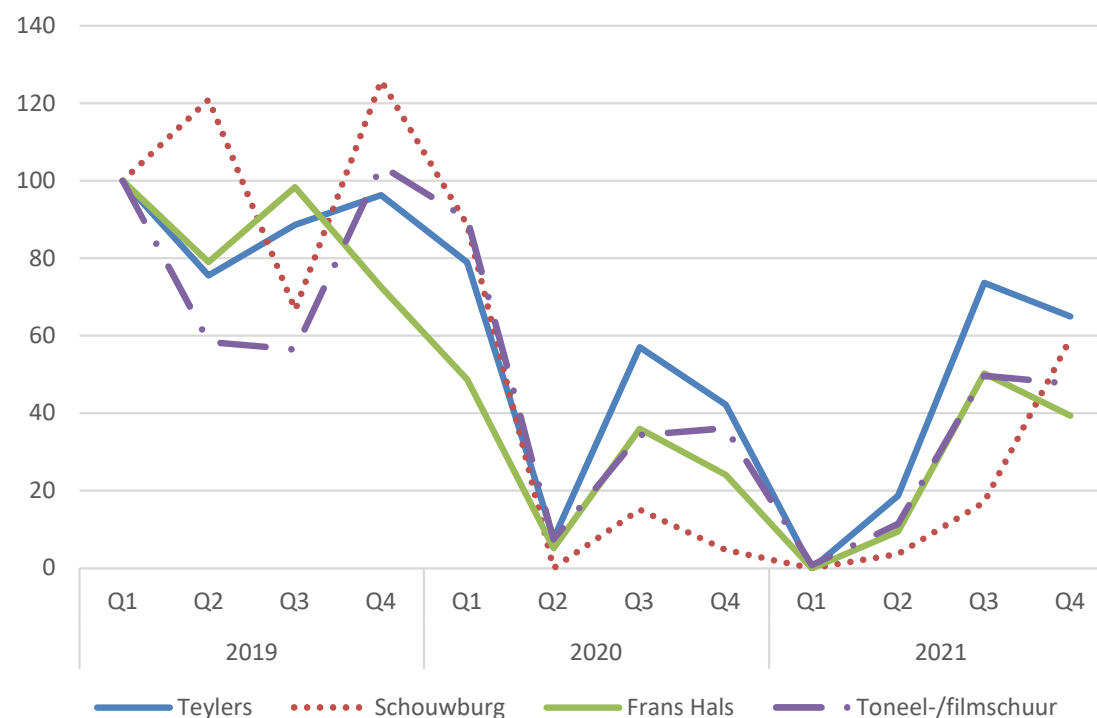
De invloed van corona is in 2021 duidelijk terug te zien in de bezoekerscijfers van de Haarlemse culturele instellingen. De bezoekersaantallen in het vierde kwartaal van 2021 waren beter, maar komen geenszins in de buurt van een 'normaal kwartaal' van de afgelopen jaren. Het herstel van de culturele sector lijkt mogelijk, maar duurt mogelijk langer dan verwacht.

In het eerste kwartaal van 2021 waren de deuren van (bijna) alle culturele instellingen in Haarlem dicht. Op 5 juni (in het tweede kwartaal) gingen de deuren weer open. Wat betreft de bezoekers aantallen was de tweede helft van 2021 aanzienlijk beter dan de tweede helft van 2020.

Ook voor sport- en cultuurevenementen worden de gevolgen van de coronamaatregelen steeds dramatischer. Vanaf de start van de pandemie werden er (landelijk) ruim 7200 grotere en zeer veel kleinere evenementen geschrapt (Onderzoeksbureau Respons). In Haarlem zijn grote evenementen zoals de Kerstmarkt, Bevrijdingspop en Haarlem Jazz niet doorgegaan in 2021. Kleinere evenementen zoals de Shoppingnight Haarlem en Kunstlijn Haarlem zijn in afstemming of in aangepaste vorm doorgegaan.

Ook het gedrag van Haarlemmers rondom het ondernemen van (culturele) activiteiten is door de coronacrisis veranderd. Op de volgende pagina (p.24) staat meer informatie.

Ontwikkeling (%) bezoekers culturele instellingen (Q1 2019=100)

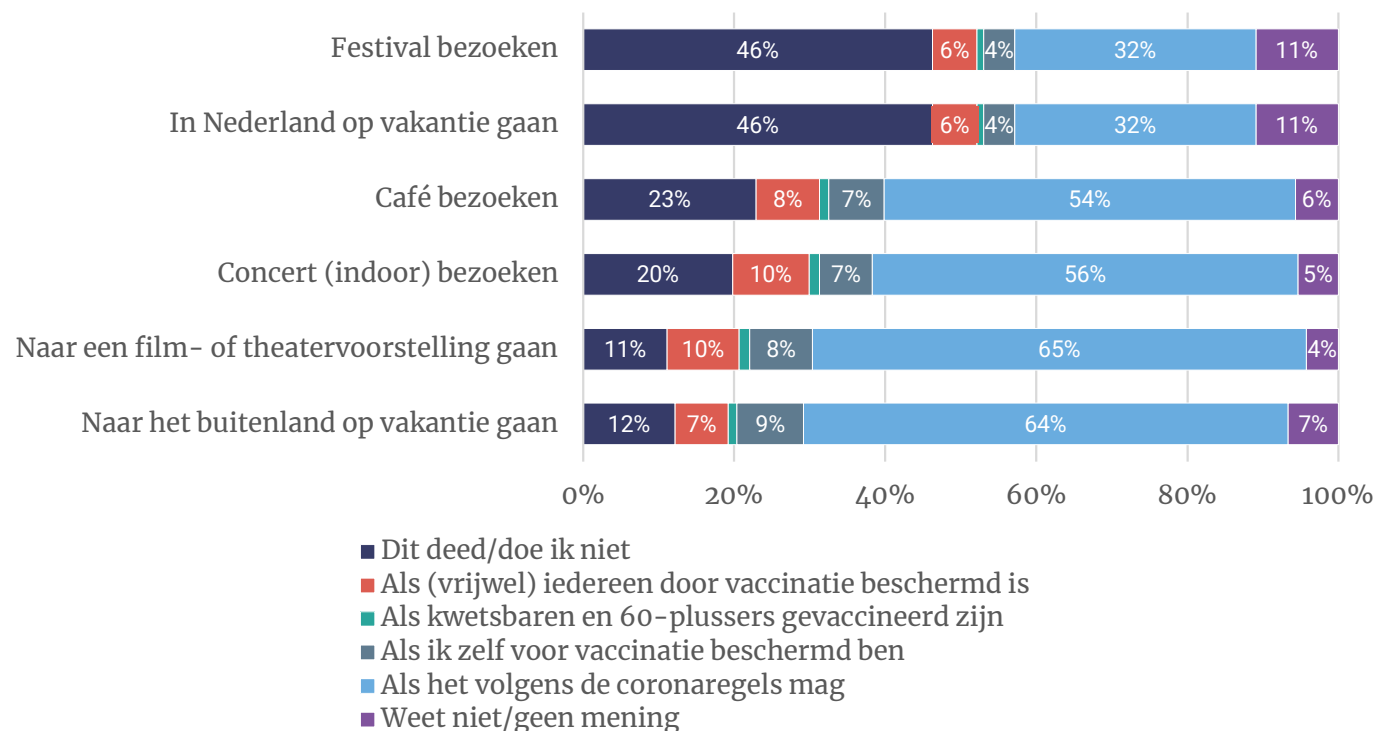

Bron: culturele instellingen gemeente Haarlem

Cultuur: bezoek culturele instellingen/activiteiten (2)

Een derde van de Haarlemmers (32%) gaf in januari 2022 aan pas weer een festival bezoeken als dat volgens de coronaregels mag. Een even grote groep (32%) zegt hetzelfde over binnenlandse vakanties. Bij veel activiteiten zouden Haarlemmers ze pas weer overwegen als dat ook weer volgens de coronaregels mag. Een kleinere groep (6 tot 10 procent) is pas bereid deze activiteiten te ondernemen als iedereen door vaccinatie beschermd is. Een kleinere groep (6 tot 10 procent) is pas bereid deze activiteiten te ondernemen als iedereen door vaccinatie beschermd is.

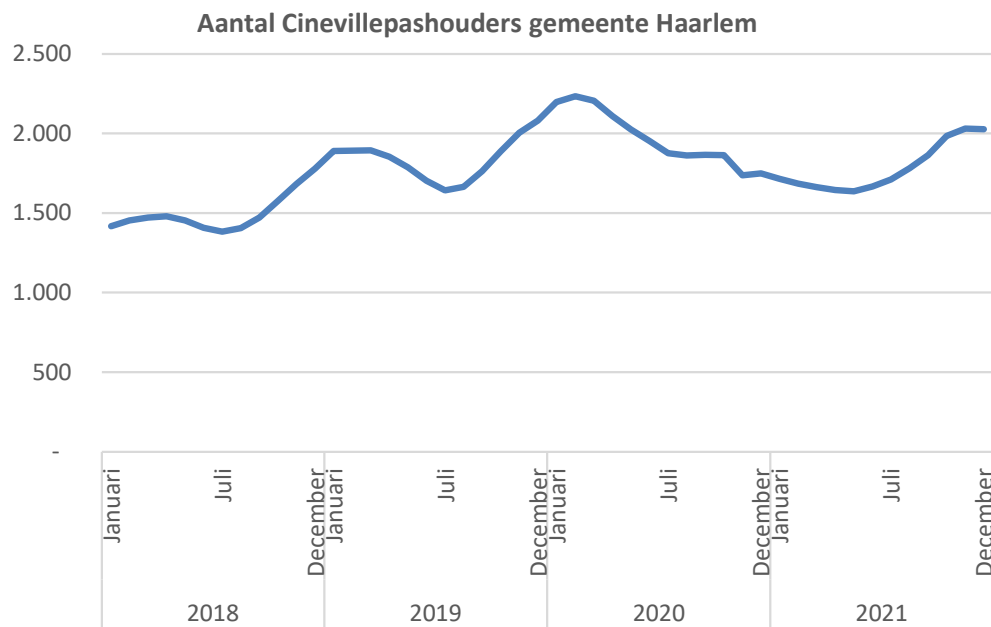
Als het volgens de regels mag, wanneer zou u onderstaande activiteiten overwegen? (n=2.602, alle inwoners)

Cultuur: gebruik en lidmaatschap Cinevillepas

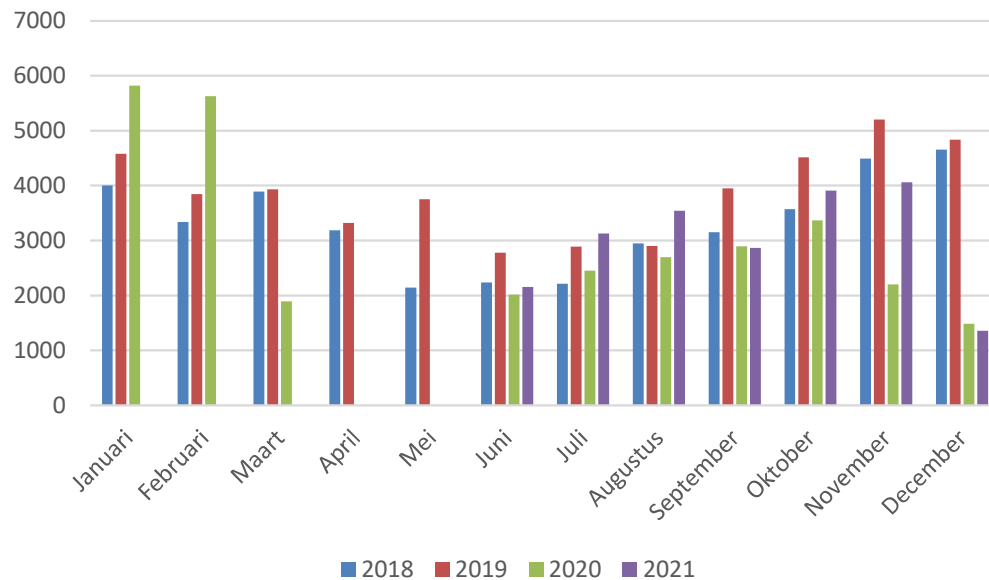
Met de Cinevillepas kan men 44 filmtheaters bezoeken in Nederland. In Haarlem is de Filmschuur aangesloten bij Cineville. Het aantal pashouders in Haarlem stijgt de laatste jaren steeds vanaf het einde van de zomer tot in het voorjaar om in de andere maanden weer te dalen. Het aantal pashouders nam in de afgelopen jaren steeds iets toe.

Na de zomer van 2021 nam het aantal pashouders ook (weer) langzaam toe. Dat sluit aan bij de trend van 2020. Het aantal pashouders ligt nu met 2.025 iets onder het aantal pashouders voor de coronacrisis (2.081).

Op 5 juni 2021 mochten de bioscopen en filmhuizen na een lockdown weer open. Het aantal bezoekers voor de Filmschuur nam in de maanden hierna weer toe. In de maanden juli en augustus waren er zelfs meer bezoekers dan in 2018 en 2019.

Aantal bezoeken Filmschuur Haarlem met gebruik van Cinevillepas

Cultuur: bezoek en lidmaatschap bibliotheek

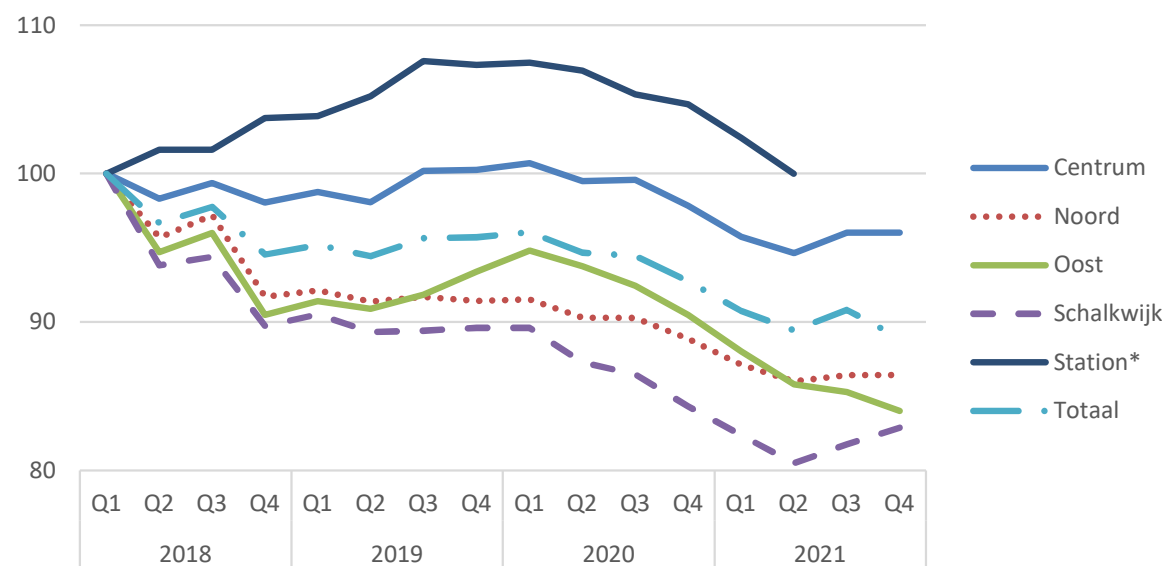
Volgens de Cultuurmonitor van de Metropoolregio Amsterdam heeft de regio Zuid-Kennemerland een relatief hoog aantal bibliotheken per inwoner. Het aantal activiteiten dat in deze bibliotheken plaatsvindt, is daarentegen relatief laag. Betrokkenen geven aan dat er een verschil is tussen de regionale en Haarlemse bibliotheken. De Haarlemse bibliotheken programmeerden tijdens corona veel online activiteiten. Mensen wilden liever de activiteiten *live* bijwonen, maar dat was i.v.m. corona niet mogelijk.

Na het sluiten van de bibliotheken in december 2020, gingen de meesten op 20 mei 2021 weer open. Vestiging Oost volgde op 1 juli 2021. In het tweede half jaar van 2021 is het aantal bibliotheekbezoekers hiermee logischerwijs enorm gestegen. De bezoekersaantallen zijn echter nog niet op hetzelfde niveau als vóór de coronacrisis.

In het derde kwartaal van 2021 nam het ledenaantal weer toe – met uitzondering van Vestiging Oost. Over heel 2021 genomen is het ledenaantal van de Haarlemse bibliotheken met 4 procent gedaald. De grootste daling was in de vestigingen Oost (-7%) en Noord (-3%). Ten opzichte van 2018 is er vrijwel overal sprake van een afname, waar met name Schalkwijk (-17%) er uit springt. Daar is wel sinds het tweede kwartaal van 2021 een opwaartse trend ingezet.

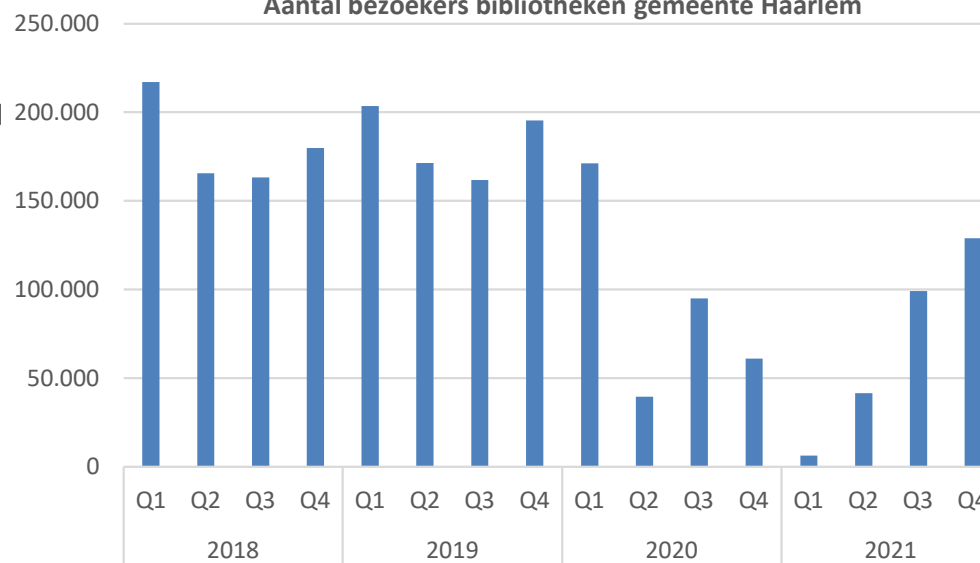
Bij deze cijfers moeten twee kanttekeningen worden geplaatst. Allereerst bieden bibliotheken tegenwoordig ook andere taken aan bezoekers aan, naast het uitlenen van boeken aan betalende leden. Bibliotheken die meer van dit soort taken aanbieden, hebben ook meer bezoekers. Daarnaast lijken de ledenaantallen een negatief effect te ondervinden door corona, maar er was voor de coronacrisis ook al sprake van een dalende trend. Uitzonderingen hierop waren de vestigingen Centrum, Station en Oost. Of de coronacrisis een versterkend effect op het dalende ledenaantal heeft gehad, weten we pas na de coronacrisis.

Ontwikkeling (%) ledenaantal gemeente Haarlem per bibliotheekvestiging (Q1 2018=100)

* De stationsbibliotheek is per 23 juni 2021 opgeheven.

Aantal bezoekers bibliotheken gemeente Haarlem

Bron: Bibliotheek Zuid-Kennemerland

Hoofdstuk: Toerisme

In dit hoofdstuk worden de volgende indicatoren behandeld:

Ontwikkelingen

Bezettingsgraden hotels

Hotelovernachtingen

Bezoek VVV en visithaarlem.com

Toerisme: ontwikkelingen

In een bericht van februari 2022 geeft het NBTC aan dat er in 2021 ruim 6 miljoen buitenlandse toeristen Nederland hebben bezocht, een daling van 14 procent ten opzichte van 2020. In vergelijking met pre-coronajaar 2019 is het internationaal toerisme in 2021 sterk gedaald (-69%).

Het NBTC verwacht in 2022 50-90% meer buitenlandse gasten te verwelkomen dan in 2021. BRON? Dat is natuurlijk sterk afhankelijk van evt. ervaringen van varianten van het coronavirus. Vooral het zakelijk bezoek blijft naar verwachting achter. Het herstel van het inkomende toerisme verloopt gefaseerd en komt als eerste op vanuit buurland Duitsland.

In 2021 bleven veel Nederlanders dichtbij huis, waardoor het volume aan binnenlandse vakanties even groot was als in 2019. De verwachting is dat Nederlanders in 2022 weer meer vakanties naar het buitenland boeken.

Haarlem

Het is nog onduidelijk hoe de bezoekersmarkt in Haarlem zich in 2022 gaat ontwikkelen, maar het is duidelijk dat de hotels, horeca, cultuur, detailhandel en evenementen hard geraakt zijn en dat herstel van deze sectoren waarschijnlijk langere tijd nodig heeft. Overnachtingcijfers zullen samenhangen met bovengenoemde landelijke ontwikkelingen: herstel internationale en zakelijk bezoek en daarnaast de reisbereidheid van Nederlanders.

Ontwikkeling dagbezoek aan Haarlem 2020

In 2020 zijn er in verband met corona aanzienlijk minder Nederlandse dagbezoekers naar Haarlem gekomen dan in 2019. Ook de bezoekfrequentie was lager, waardoor het aantal bezoeken met 46% is gedaald (zie onderstaande tabel). De cijfers over 2021 volgen in april 2022.

Jaar	Aantal bezoekers	Aantal bezoeken	Bezoekfrequentie
2019	1.359.000	4.254.000	3,13
2020	799.000	2.289.000	2,86

Op de komende pagina's worden ontwikkelingen in het toerisme in Haarlem met betrekking tot de bezettingsgraden, hotelovernachtingen en het bezoek aan Haarlem Marketing in beeld gebracht.

Toerisme: bezettingsgraden hotels

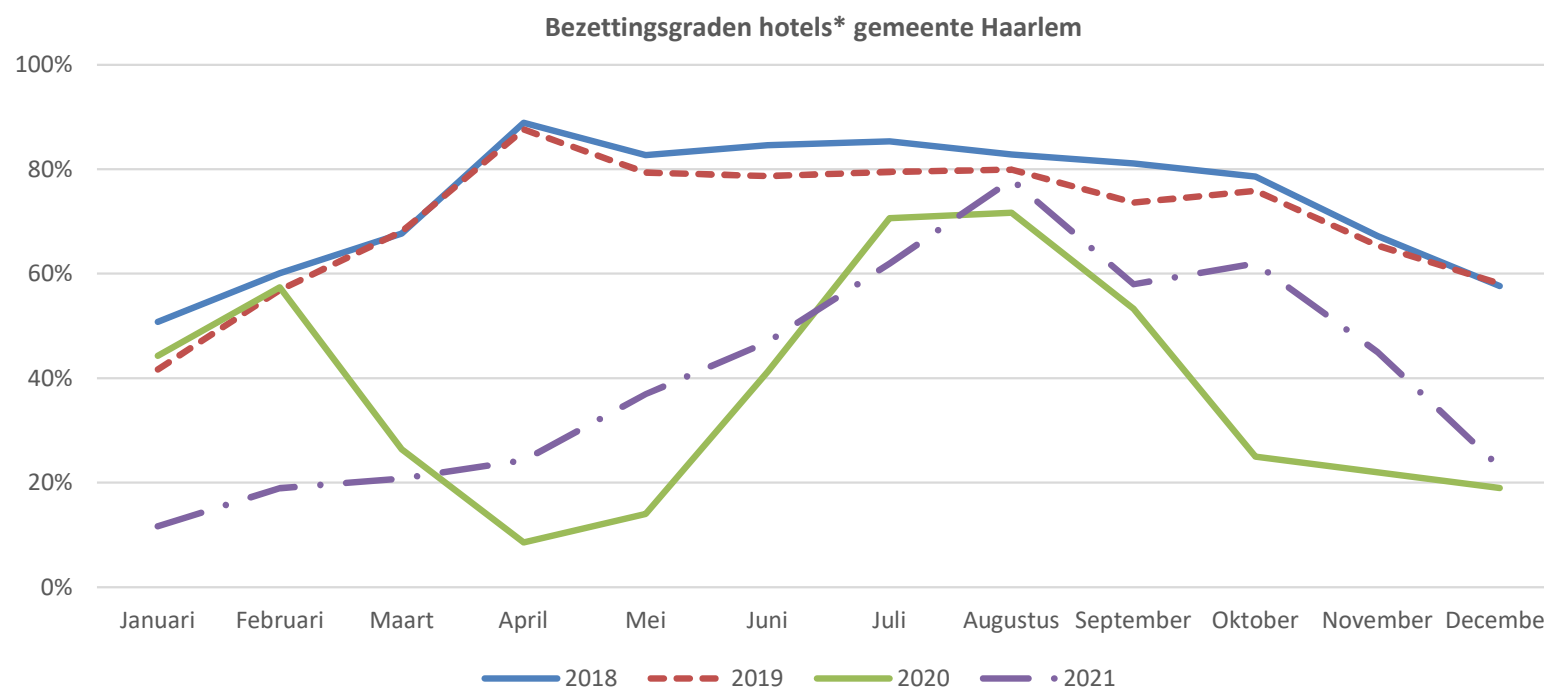
Na een trage start door de zware maatregelen aan het begin van het jaar, was de bezettingsgraad in het tweede deel van het jaar hoger dan in dezelfde periode in 2020, maar nog duidelijk lager dan in 2018 en 2019.

Het jaar begon met een gemiddelde bezetting van 12% (januari). Het normaal gesproken toeristisch belangrijke voorjaar (bollenseizoen) heeft ook in 2021 geleid tot zeer lage bezettingsgraden ten opzichte van 2019.

De bezetting in augustus (78%) was bijna even hoog als de jaren vóór de coronacrisis. Vanaf september (58%) neemt de bezettingsgraad weer af, met een kleine opleving in oktober. Wel is de bezettingsgraad tussen september en december hoger dan in 2020.

Ten opzichte van de gemiddelde bezettingsraad in 2019 (70%) is de bezettingsraad in 2021 met 42% aanzienlijk lager.

Op de volgende pagina staan cijfers over het aantal overnachtingen en gasten.

*in de grafiek worden gegevens getoond van de hotels in Haarlem waarvoor visitordata.nl gegevens heeft. In december 2021 zijn dit 17 accommodaties. De cijfers worden doorlopend en soms met terugwerkende kracht aangepast. Cijfers in het dashboard kunnen daarom licht verschillen van de cijfers in dit rapport.

Bron: visitordata.nl

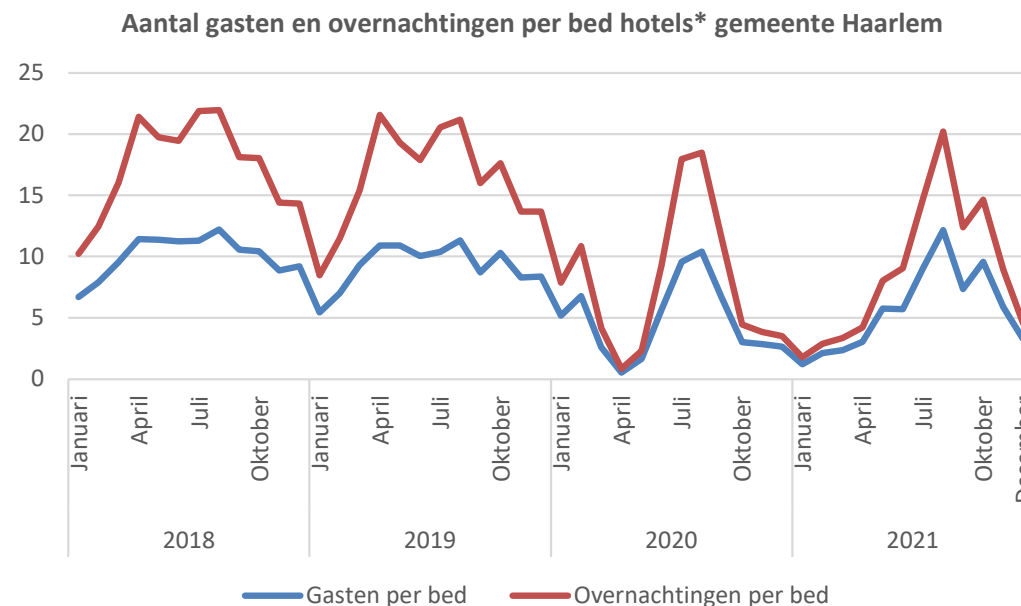
Toerisme: hotelovernachtingen

Ten opzichte van 2019 blijft het aantal gasten en het aantal hotelovernachtingen ook in 2021 duidelijk achter. Het eerste half jaar van 2021 is qua gasten en qua hotelovernachtingen heel laag. Het aantal gasten en het aantal overnachtingen per hotelbed in Haarlem nemen eerst in augustus sterk en daarna ook in oktober van 2021 toe. In augustus (20,2) is het aantal overnachtingen per bed iets hoger dan een jaar geleden in augustus 2020 (18,5). De sector blijft het moeilijk hebben, zeker omdat betrokkenen geven aan dat de kamerprijzen sinds de aanvang van de coronacrisis aanmerkelijk lager zijn.

In het vierde kwartaal van 2021 was gemiddeld 14 procent van de hotelovernachtingen zakelijk. In het derde kwartaal was 8% van de overnachtingen zakelijk. Ook in 'normale' jaren is het gebruikelijk dat er in de zomermaanden (juli tot september) naar verhouding minder zakelijke en meer recreatieve overnachtingen zijn.

In eerdere jaren kwam ongeveer de helft van alle hotelbezoekers in Haarlem uit het buitenland. In 2021 was dit slechts 21%.

Tussen juni en december is het aantal buitenlandse gasten afgenomen van 23% naar 16%. In de grafiek is dit terug te zien doordat het aantal overnachtingen en gasten per bed dichter bij elkaar is gaan liggen. Nederlandse gasten verblijven gemiddeld korter in Haarlem dan buitenlandse bezoekers.

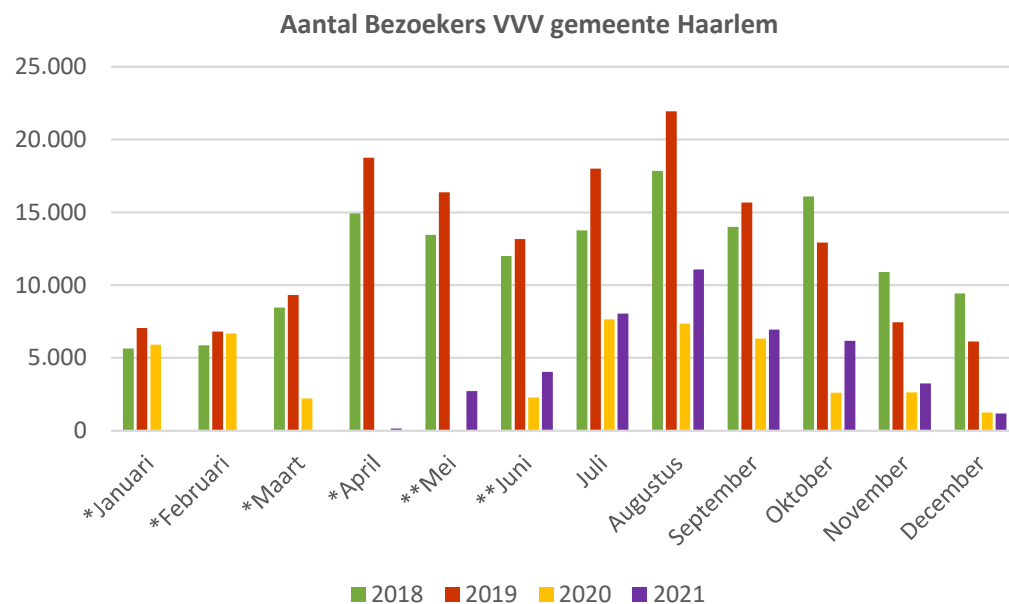
*in de grafiek worden gegevens getoond van de hotels in Haarlem waarvoor visitordata.nl gegevens heeft. In december 2021 zijn dit 17 accommodaties. De cijfers worden doorlopend en soms met terugwerkende kracht aangepast. Cijfers in het dashboard kunnen daarom licht verschillen van de cijfers in dit rapport. In bovenstaande grafiek zijn de kamerprijzen niet meegenomen.

Toerisme: bezoek VVV en visithaarlem.com

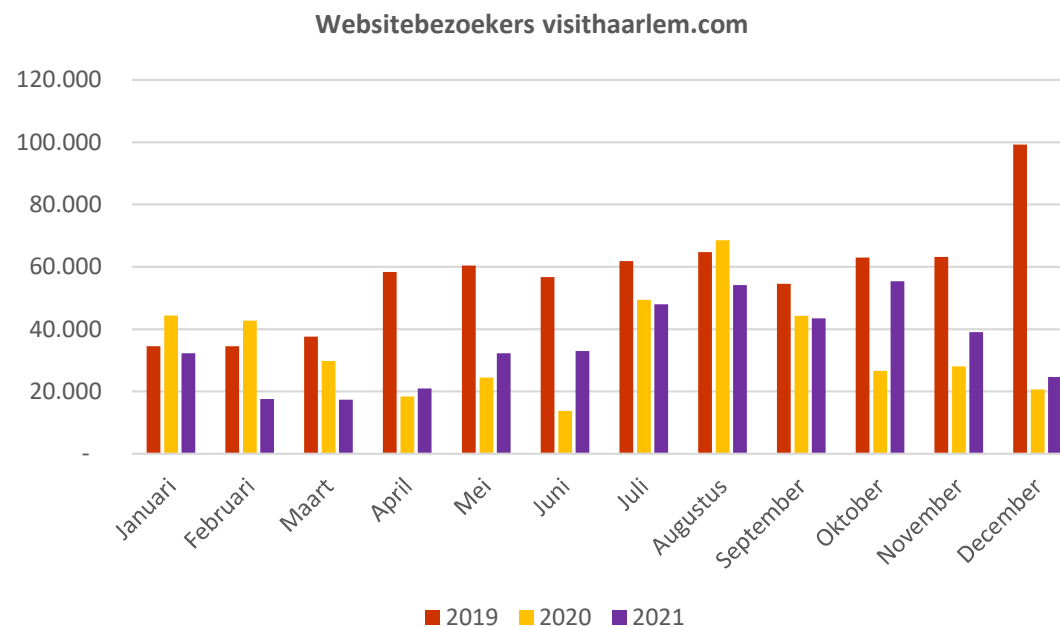
In 2021 kwamen 43.000 bezoekers in de VVV, in 2019 waren dat er nog ruim 150.000. De eerste vier maanden van 2021 was de VVV volledig gesloten. Pas in juli en augustus nam het aantal bezoekers aan de VVV weer wat toe. De normale drukte in het voorjaar was niet aan de orde in 2020 en 2021. Vanaf september nam het aantal bezoekers weer af. Deze afname wordt verklaard door de standaard seizoensinvloed.

In 2021 waren er 418.000 bezoekers op de website visithaarlem.com. Dat is vergelijkbaar met 2020, maar ten opzichte van 2019 is dat 40% lager. In de tweede helft van 2021 waren er ruim 260.000 bezoekers op de website van visithaarlem.com. In 2021 waren er in de maanden oktober tot en met december 58% meer website bezoeken dan in dezelfde periode in 2020. Een mogelijke verklaring hiervoor is de Midweekcampagne die eind september is uitgerold door Haarlem Marketing.

De piek in december 2019 met 100.000 bezoekers heeft waarschijnlijk direct te maken met de kerstmarkt en de feestdagen. Zowel in december 2020 als in 2021 was er sprake van een lockdown.

Openingstijden 2021
*VVV volledig gesloten.

Bron: Haarlem Marketing

Hoofdstuk: sociaal- maatschappelijk

In dit hoofdstuk worden de volgende indicatoren behandeld:

Jeugdhulpverlening

Wmo

Overlast

Corona-gerelateerde bekeuringen

Diefstal en inbraak

Huiselijk geweld

Maatschappelijke opvang

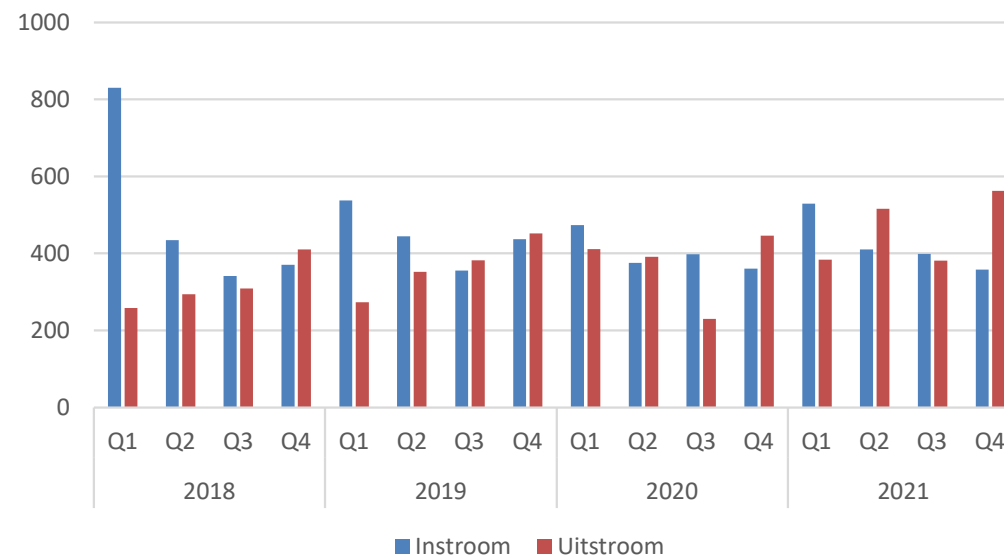
Sociaal-maatschappelijk: jeugdhulpverlening

In december 2021 ontvangen 2.940 jongeren in de gemeente Haarlem jeugdhulpverlening. Dat is minder dan in juni 2021 (3.052).

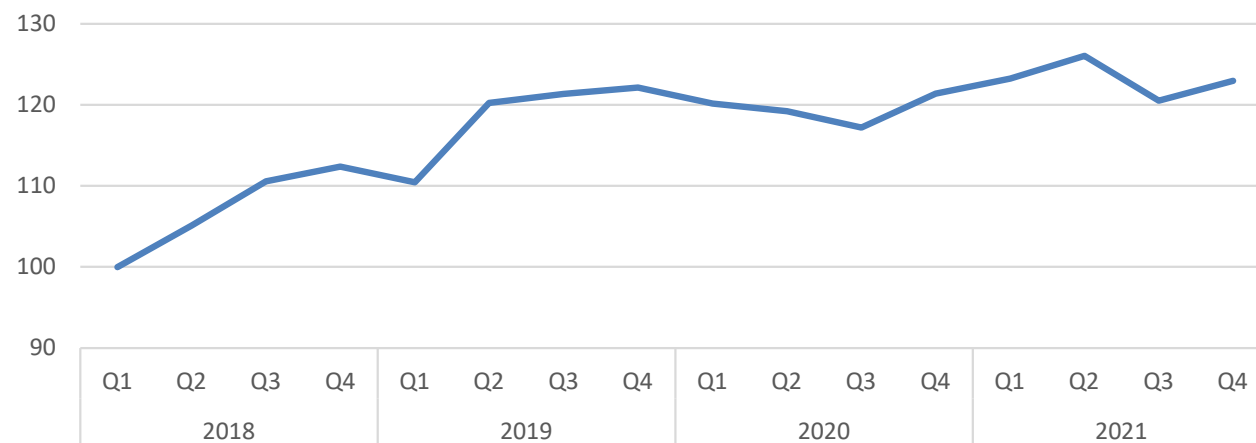
Gedurende 2021 schommelde het aantal cliënten (weer) steeds rond de 2.900 á 3.000 cliënten. Betrokkenen geven aan dat er gedurende het jaar sprake is van seizoenschommelingen in de jeugdzorg. Desalniettemin is tussen juli en december 2021 het aantal cliënten met twee procent gedaald.

De gemeente Haarlem houdt de wachtlijsten voor gespecialiseerde jeugdzorg niet centraal bij. Wel bewaakt contractmanagement Jeugd de wachtlijsten én -tijden op het niveau van de individuele aanbieders. Voor de instellingen geldt een budgetplafond dat maandelijks gemonitord wordt. Samen met het Centrum voor Jeugd & Gezin (CJG) weten ze langs deze wegen waar er nog plek is bij de gecontracteerde aanbieders. In voorkomende gevallen kan daar waar zorg geen uitstel kan verdragen, extra maatwerk worden ingekocht. Hiertoe is een afwegingskader opgesteld dat wordt gehanteerd door het Haarlems Expertise Team. Op die manier wordt voorkomen dat onnodig op zorg wordt gewacht.

Instroom en uitstroom aantal cliënten jeugdhulpverlening in de gemeente Haarlem

Ontwikkeling (%) actieve cliënten jeugdhulpverlening (Q1 2018=100)

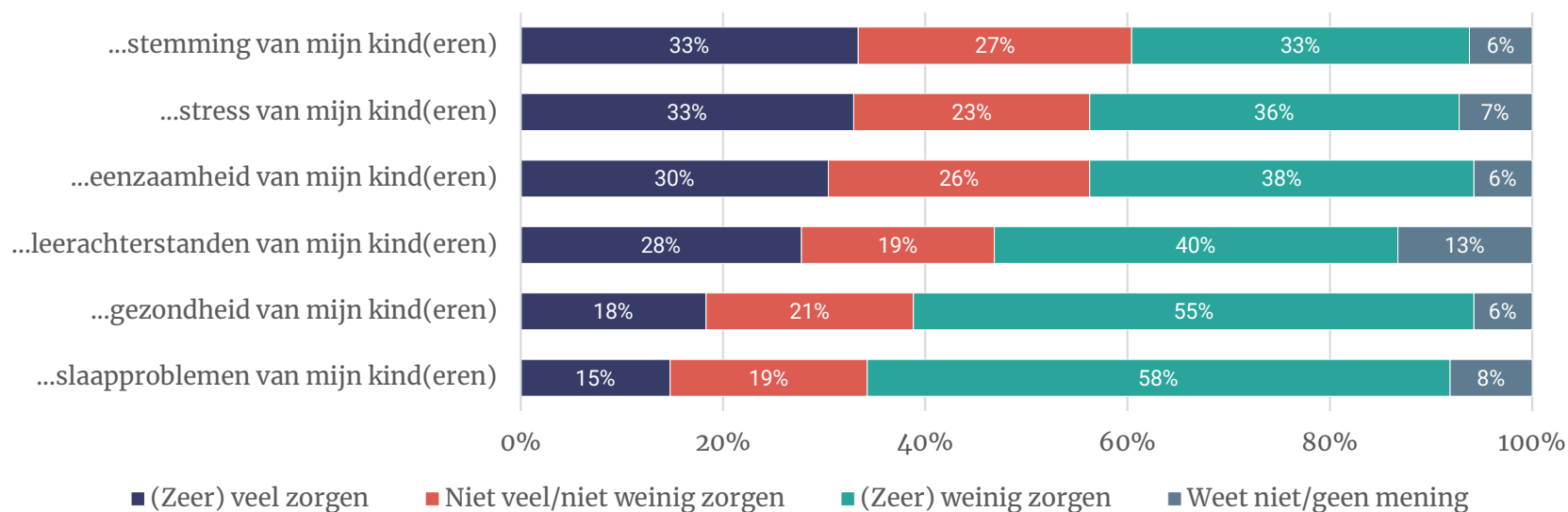

Bron: gemeente Haarlem

Sociaal-maatschappelijk: jeugd

Een kwart (26%) van de respondenten aan de inwonerspeiling die in januari 2022 is uitgevoerd geven aan één of meerdere thuiswonende kinderen te hebben. Een meerderheid van de Haarlemmers met thuiswonende kinderen maakt zich (zeer) weinig zorgen over hun kinderen. Een derde van de Haarlemmers (33%) maakt zich (zeer) veel zorgen over de stress en stemming van hun kind(eren). Ruim een kwart (28%) maakt zich (zeer) veel zorgen over de leerachterstanden van hun kind(eren). Over de slaapprobleem van hun kind(eren) maakt zes op de tien Haarlemmers met kind(eren) (58%) zich (zeer) weinig zorgen. De zorgen van ouders over de leerachterstanden van kinderen lijkt niet geheel ongegrond te zijn. Zo laat de Verzuimmonitor 2021 zien dat er in 2021 meer vroegtijdig schoolverlaters (1.359) waren dan in 2020 (811) en 2019 (909). Deze uitvallers zijn vaak ouder zijn dan 18 en zijn vooral jongeren in kwetsbare posities.

In hoeverre maakt u zich zorgen over...? (n=677)

De Coronapeiling Jeugd Haarlem van de GGD Kennemerland onderschrijft dat het mentale- en sociale welbevinden van jongeren onder druk staat. Een derde van de ondervraagde jongeren geeft aan een matig/hog risico op eenzaamheid te hebben (29%). Een iets grotere groep heeft depressieve klachten (33%). Op de volgende pagina Jongeren met jeugdhulp (p.35) wordt hier dieper op ingegaan.

Eenzaamheid en stress spelen niet alleen onder de Haarlemse jeugd. De Gezondheidsmonitor 2020 van de GGD Kennemerland laat zien dat een vijfde (19%) van alle inwoners van Haarlem zich meer eenzaam voelt door de coronacrisis. Vooral 65-plussers voelen zich eenzaam. Daarnaast heeft ruim een kwart (28%) van de Haarlemmers meer stress door de coronacrisis. Vrouwen en 18-64 jarigen hebben vaker last van (heel) veel stress.

Het aandeel inwoners dat aangeeft zich eenzaam te voelen of stress te ervaren is vrijwel hetzelfde als de regio Kennemerland en de rest van Nederland.

Sociaal-maatschappelijk: jongeren met jeugdhulp

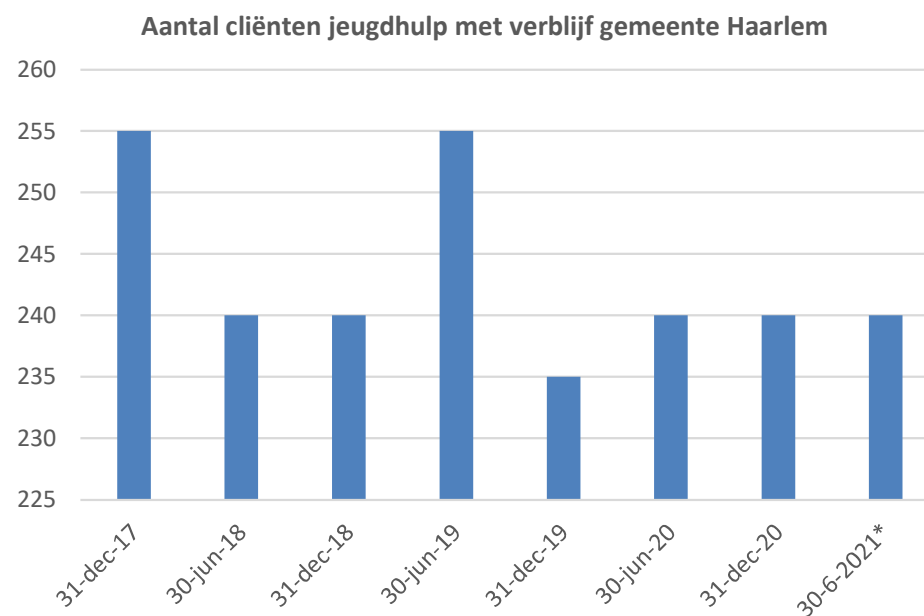
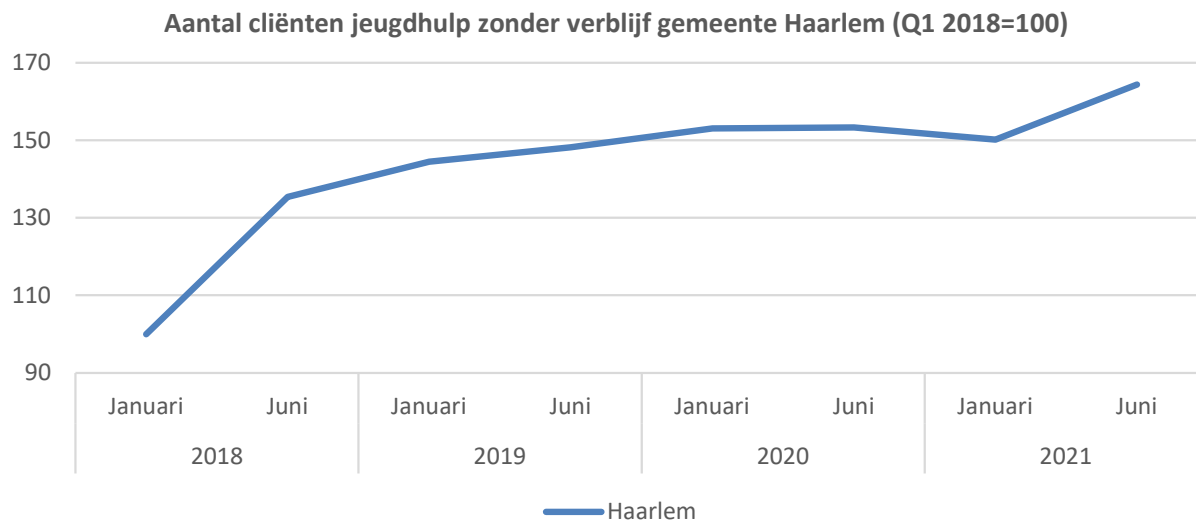
In 2021 heeft de Kindertelefoon een hulplijn voor jongvolwassenen geopend. Hier konden ze naartoe bellen ‘als het even niet lekker gaat’. Sindsdien bleven de zorgen over de mentale gezondheid van jongeren aanhouden. Zo is de Kindertelefoon in oktober 2021 een online preventiecampagne gestart om de aandacht te vestigen op kinderen en jongeren.

Op de slide van Jeugd (p.34) staat dat het sociale welbevinden bij een derde van de Haarlemse jongeren onder druk staat. In vergelijking met de meting van 2019 voelen meer jongeren zich eenzaam en hebben ze meer depressieve klachten. Zo heeft een derde (31%) van de middelbare scholieren uit klas 2 en 4 een matig/hog risico op eenzaamheid, in 2021 was dat 15%. Het aandeel jongeren met depressieve klachten neemt ook toe: in klas 2 en 4 heeft 34% van de leerlingen depressieve klachten, in 2019 was dat 23%.

In de jeugdhulp is er een onderscheid te maken tussen jongeren die voor de hulp elders verblijven dan thuis (intramurale zorg, hierna ‘met verblijf’) en jongeren die niet in een instelling verblijven (‘zonder verblijf’).

In de gemeente Haarlem nam het aantal jongeren in de jeugdhulp zonder verblijf tussen januari 2018 en juli 2021 met 64 procent toe tot 2.885 cliënten. Sinds de uitbraak van corona is de trend echter relatief stabiel. Tussen juni 2020 en januari 2021 was er een licht stijgende trend en sinds januari is het aantal cliënten sterk toegenomen.

In juli 2021 zijn er in Haarlem 240 jongeren die in een instelling verblijven voor jeugdhulp. Dit zijn er even veel als een jaar eerder.

*voorlopige cijfers.

Bron: CBS en Coronapeiling GGD

Sociaal-maatschappelijk: Wmo

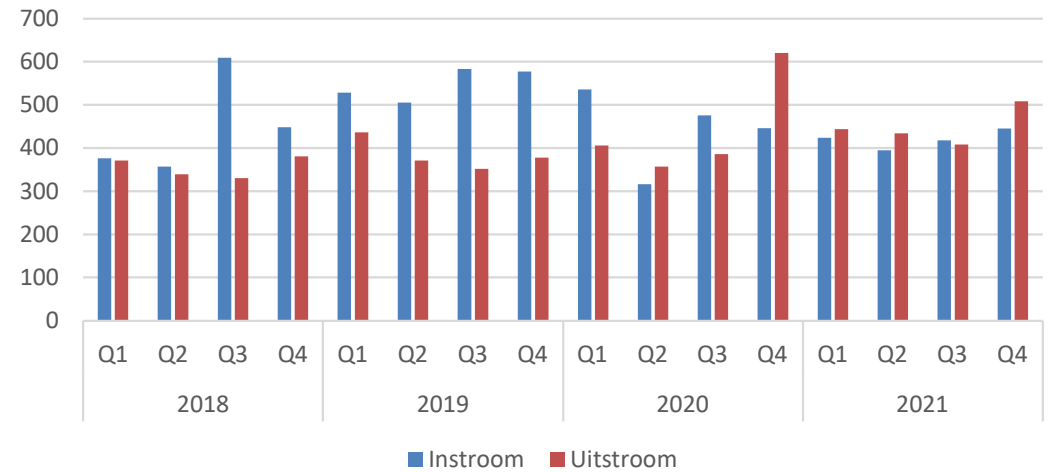
Ten opzichte van 2018 is de instroom van Wmo-cliënten in 2021 afgenomen. In het eerste semester van 2021 lag de instroom hoger dan dezelfde periode in 2018, maar het in tweede semester van 2021 was de instroom aanzienlijk lager dan dezelfde periode in 2018.

In december 2020 zijn cliënten vanuit Beschermd Wonen omgezet van de Wmo naar WLZ. Daarmee zijn cliënten die geen andere Wmo-voorziening hebben onder de uitstroom gevallen. Dat is dus de helft van de uitstroom in Q4 van 2020, maar dat verklaart niet volledig dat deze dalende trend zich heeft voortgezet.

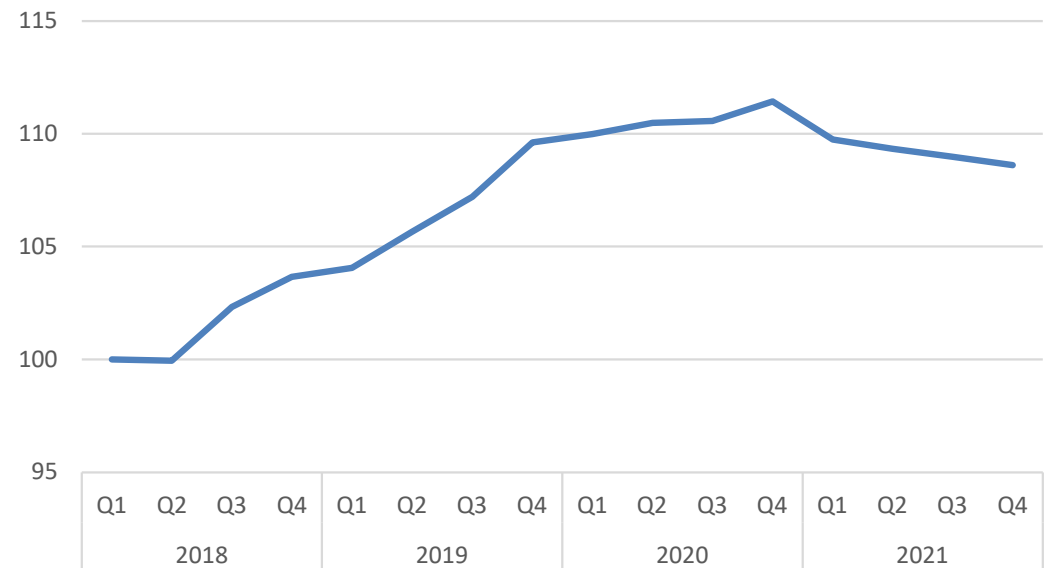
In Haarlem is er vanaf begin 2018 een stijgende lijn in het aantal actieve Wmo-cliënten. Deze trend zet ook door tijdens de eerste maanden van de coronacrisis. In 2021 daalt het aantal Wmo-cliënten met 1,3 procent ten opzichte van 2020. De afname in aantal actieve cliënten komt voornamelijk door een vergrote uitstroom van cliënten.

In december 2021 maken 9.768 Haarlemmers gebruik van één of meerdere Wmo-regelingen, 8 procent meer dan begin 2018 (9.015 cliënten).

Instroom en uitstroom aantal Wmo-cliënten in de gemeente Haarlem

Ontwikkeling (%) actieve cliënten Wmo (Q1 2018=100)

Bron: gemeente Haarlem

Sociaal-maatschappelijk: meldingen overlast jeugd

Landelijke politiecijfers laten zien dat er in het vierde kwartaal van 2021 het aantal meldingen van overlast door jongeren weer (ongeveer) op hetzelfde punt als vóór de coronapandemie. In het derde kwartaal namen de overlastmeldingen weer af. In vergelijking met dezelfde periode een jaar eerder zijn het aantal meldingen in het vierde kwartaal nog altijd 10 procent minder. Toen was er sprake van een lockdown tijdens de feestdagen.

Betrokkenen geven aan dat het lage aantal meldingen in Q3 en Q4 te maken heeft met het feit dat jongeren weer meer naar school gingen. Ook kunnen ze weer naar hun bijbaantje of (sport)clubje en hun ouders zijn weer meer uit huis (werken/sociale activiteiten). Ze vallen minder op als er meer open is en als er minder mensen thuis zijn. Tolerantie van melders is dan groter.

De toename van meldingen in Q1 en Q2 zou te maken kunnen hebben met de invoering van de avondklok eind januari 2021. Deze verviel weer eind april. Zo was het aantal meldingen in januari weer hoger, maar daalden ze weer in februari en maart. In april, mei en juni zijn er weer meer meldingen van overlast door jongeren. Betrokkenen geven aan dat het opmerkelijk warme weer voor de tijd van het jaar hier waarschijnlijk een rol in heeft gespeeld. De eerste maanden in 2022 waren in vergelijking natter en guurder.

Een andere verklaring voor de toename in het aantal meldingen van jeugdoverlast zou te maken kunnen hebben met verveling. Jongeren hadden toen namelijk geen clubs meer waar ze heen konden. Er waren minder activiteiten voor hen en er was ook meer toezicht thuis.

Ontwikkeling (%) meldingen overlast jeugd gemeente Haarlem (Q1 2018=100)

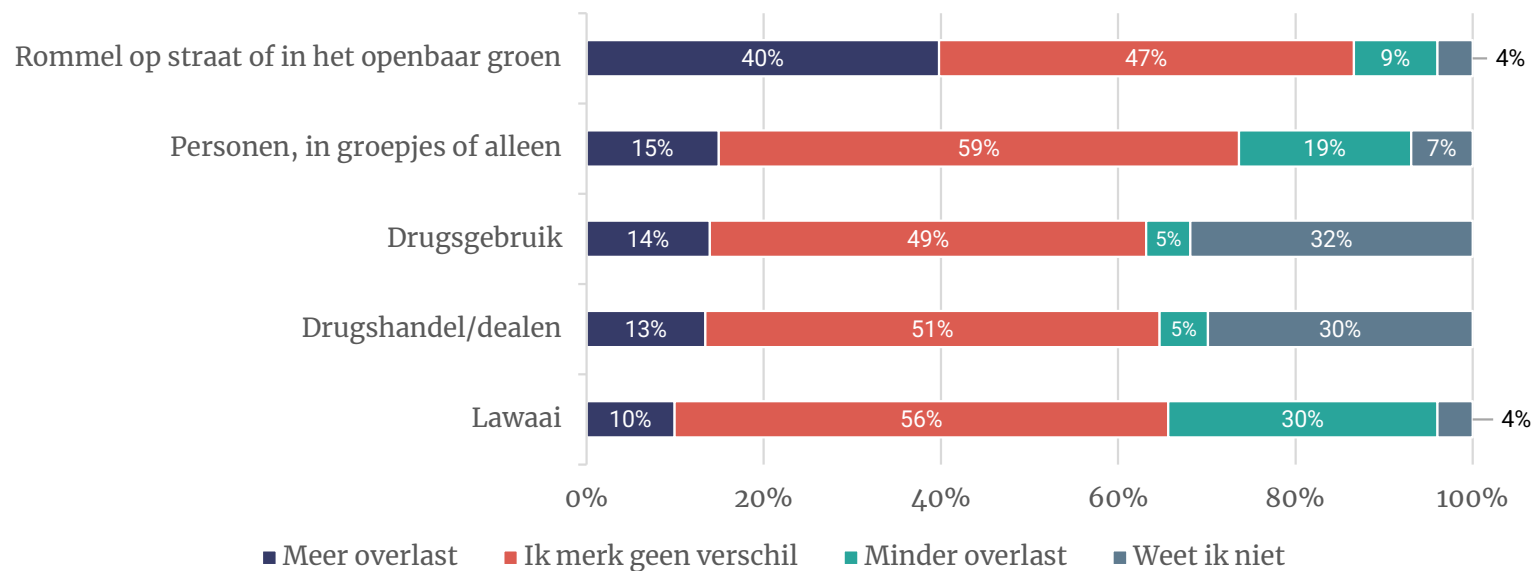
Aantal meldingen overlast jeugd

	2019				2020				2021			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Haarlem	156	231	261	141	164	489	356	251	207	361	251	227

Sociaal-maatschappelijk: meldingen overlast

Vier op de tien ondernemers (40%) ervaart in de openbare ruimte meer overlast van rommel op straat of in het openbaar groen. Een zesde (15%) heeft meer overlast van personen, in groepjes of alleen.

Ervaart u in de openbare ruimte (op straat, in parken) meer of minder overlast dan voor corona van...? (n=201, ondernemers)

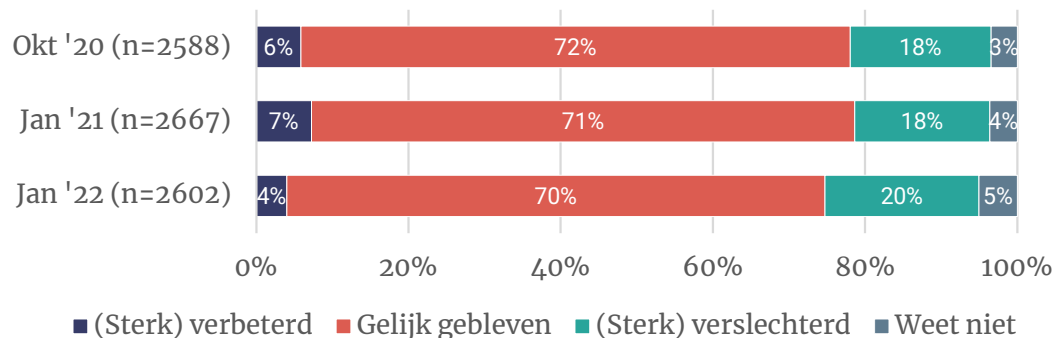

Bron: Ondernemerspeiling

Sociaal-maatschappelijk: meldingen overlast en leefbaarheid

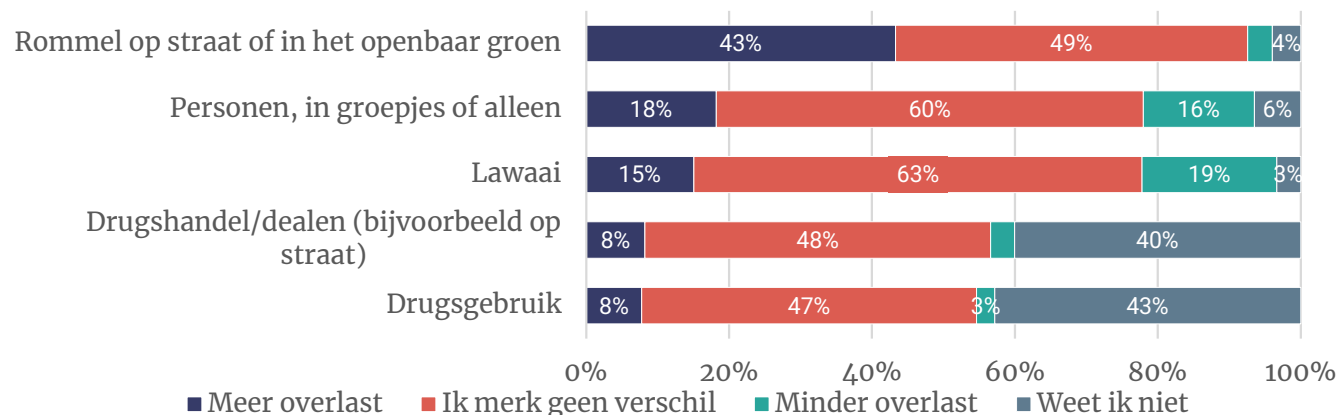
Voor een kleine groep Haarlemmers in januari 2022 (4%) is de leefbaarheid in hun buurt door de coronacrisis (sterk) verbeterd. Dit is vergelijkbaar met de vorige metingen. Voor de meerderheid (70%) is het gelijk gebleven en voor een vijfde (20%) is de leefbaarheid (sterk) verslechterd. Uit de WiMRA-data blijkt dat inwoners van de Metropool Regio Amsterdam (MRA) de leefbaarheid van hun buurt in 2021 gemiddeld een 7,7 geven.

In hoeverre is de leefbaarheid in uw buurt door de coronacrisis verbeterd of verslechterd? (n=2.602, alle inwoners)

Vier op de tien Haarlemmers (43%) ervaren meer overlast door rommel op straat of in het openbaar groen. Aan de andere kant ervaart een bijna even grote groep (40%) juist minder overlast door drugshandel of drugsgebruik (43%). Breder gezien zeggen bewoners van de MRA dat overlast van vervuiling (rondslingerend afval op straat) het sterkste is toegenomen in 2021.

Ervaart u in de openbare ruimte (op straat, in parken) meer of minder overlast dan voor corona van: (n=2.602, alle inwoners)

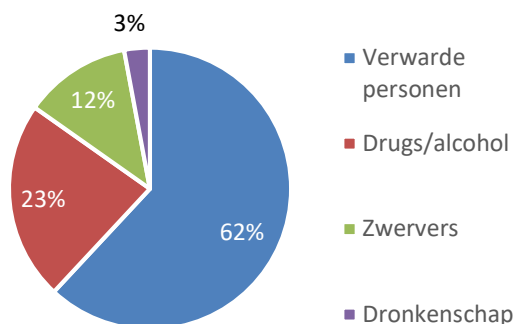
Sociaal-maatschappelijk: meldingen openbare overlast

In 2021 waren er 2.334 meldingen van openbare overlast, dat is 3 procent meer dan in 2020 (2.268). Het vierde kwartaal van 2021 laat een daling in het aantal meldingen van jeugdoverlast zien. Hiermee ligt het aantal meldingen weer op hetzelfde niveau als het begin van de coronacrisis (Q2 2020). In het derde kwartaal nam het aantal meldingen toe.

De overlastmeldingen in de gemeente gaan in 62 procent van de gevallen over verwarde personen. In een op de vijf gevallen (23%) gaat het om alcohol- of drugsoverlast. Zwervers (12%) en dronken personen (3%) vormen de rest van de overlastmeldingen. Deze verdeling is vergelijkbaar met de verdeling van 2020.

Betrokken geven aan dat er in algemene zin geen sprake is van een toename van verward gedrag in Haarlem. Wel is het aantal dakloze mensen dat wordt opgevangen in Haarlem de afgelopen jaren gestegen. Hiermee is de daaraan gerelateerde overlast ook toegenomen. Er is het afgelopen jaar veel ingezet op enkele individuele gevallen waarbij sprake was van verward gedrag.

Verdeling overlastmeldingen 2021
gemeente Haarlem

Ontwikkeling (%) meldingen openbare overlast* gemeente Haarlem (Q1 2018=100)

*2021 bij openbare overlast gaat het om openbare dronkenschap, overlast van verwarde personen, alcohol- en drugsoverlast en overlast door zwervers.

Aantal meldingen openbare overlast

	2019				2020				2021			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Haarlem	423	525	574	574	537	592	581	556	488	541	708	597

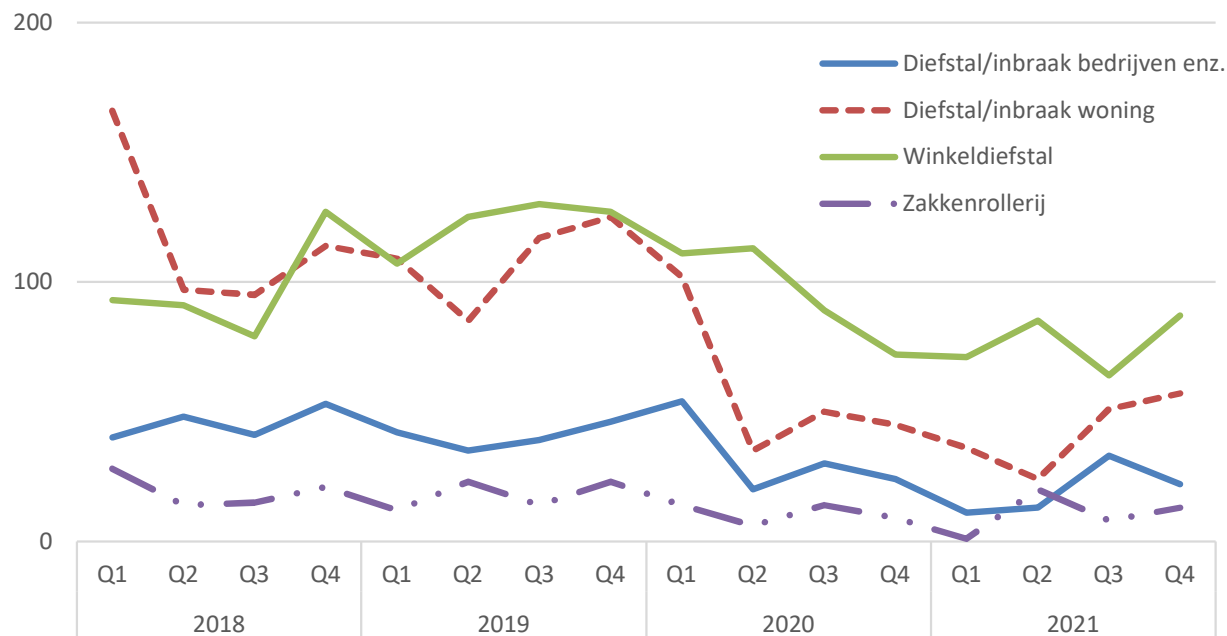
Sociaal-maatschappelijk: diefstal en inbraak

Het aantal diefstallen en inbraken in bedrijven en woningen is in het derde kwartaal van 2021 toegenomen. In het vierde kwartaal nam het aantal diefstallen en inbraken in bedrijven weer af. Andere incidenttypen namen in het vierde kwartaal juist toe.

In vergelijking met het eerste semester van 2021 waren er in het tweede semester 3 procent minder winkeldiefstallen, 80 procent meer woninginbraken en 129 procent meer inbraken bij bedrijven in Haarlem. In absolute aantallen is het aantal diefstallen of inbraken bij bedrijven in deze periode met 31 toegenomen. Er waren evenveel gevallen van zakkenrollerij in beide semesters (21).

Landelijk ziet de Politie over heel 2021 juist een afname van woninginbraken. Dit wordt gerelateerd aan de coronamaatregelen zoals de (strengere) lockdowns en het thuiswerken. De toename van het aantal woninginbraken in het tweede semester heeft te maken met het feit dat mensen weer vaker van huis waren.

Aantal geregistreerde incidenten diefstal, inbraak en zakkenrollerij gemeente Haarlem

Sociaal-maatschappelijk: meldingen huiselijk geweld

In het vierde kwartaal waren in Haarlem 108 politiemeldingen van huiselijk geweld. Dat is iets meer dan een kwartaal eerder en iets minder dan in het vierde kwartaal van 2020, maar niet meer dan voor de coronacrisis. Over heel 2021 waren er 10 procent minder meldingen dan een jaar eerder.

Lang niet alle vormen van huiselijk geweld worden ook gemeld bij de politie. Uit de Prevalentiemonitor 2020 bleek dat 8 procent van de Nederlandse bevolking van 16 jaar en ouder aan in de afgelopen 12 maanden slachtoffer was geweest van een of meerdere vormen van huiselijk geweld.

Volgens Veilig Thuis (VT) gaat het om minder meldingen. Wel werden er meer adviesaanvragen gedaan: ongeveer 120.000. Daarnaast geeft Veilig Thuis ook heel veel adviezen aan professionals en omstanders of slachtoffers over huiselijk geweld en kindermishandeling. Zo leren deze mensen hoe ze hier mee om kunnen gaan en welke stappen ze kunnen zetten. In 2021 waren dat er 1.615 voor Haarlem. In 2020 waren dat er (ongeveer) 1.400.

Aantal meldingen huiselijk geweld

	2019				2020				2021			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Haarlem	117	150	127	150	127	148	121	109	110	133	105	108

Procentuele verandering huiselijk geweld

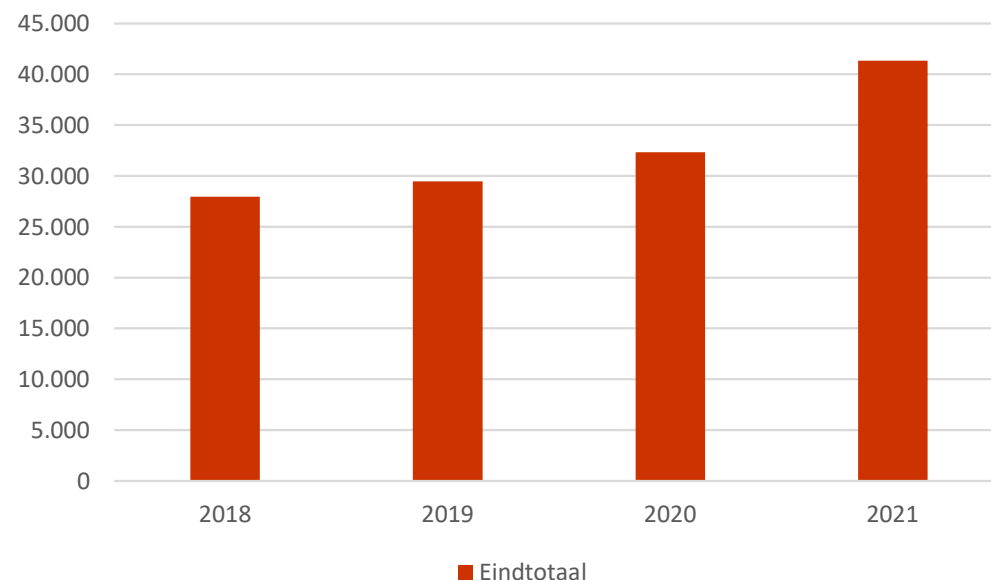
%2019 Q2- 2020 Q2	%2019 Q3- 2020 Q3	%2019 Q4- 2020 Q4	%2020 Q2- 2020 Q3	%2020 Q3- 2020 Q4	%2020 Q4- 2021 Q1	%2021 Q1- 2021 Q2	%2021 Q2- 2021 Q3	%2021 Q3- 2021 Q4
-1%	-5%	-27%	-18%	-10%	-1%	21%	-21%	3%

Sociaal-maatschappelijk: aanvragen maatschappelijke opvang

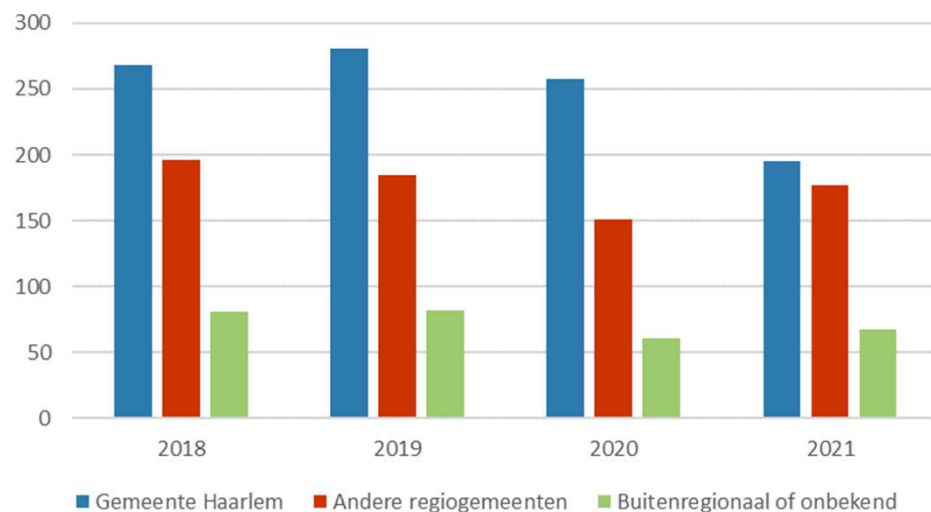
In de vorige metingen is het aantal nieuwe aanmeldingen bij de maatschappelijke opvang steeds bijgehouden. In 2021 meldden zich maandelijks gemiddeld 37 *nieuwe* daklozen – dus die zich nog niet eerder gemeld hadden – met een ondersteuningsvraag bij de Brede Centrale Toegang. De Brede Centrale Toegang (BCT) geeft informatie en advies aan dak- en thuislozen. De medewerkers van de BCT begeleiden daklozen die zich melden naar de benodigde zorg, diensten en zo nodig opvang. De BCT-cijfers geven inzicht in het aantal daklozen, maar het is niet het volledige beeld. Dit zijn *alleen* de daklozen die zich hebben gemeld bij de BCT. Het totale aantal daklozen is in werkelijkheid hoger omdat niet alle daklozen zich melden.

In deze meting is het aantal geslapen nachten ook meegenomen in de analyse. Dit brengt de toenemende druk op de maatschappelijke opvang beter in beeld. Nu is te zien dat het totaal aantal geslapen nachten door de jaren heen steeds meer is toegenomen. T.a.v. 2020 is het in 2021 met 28 procent toegenomen.

Aantal geslapen nachten bij de maatschappelijke opvang
BCT Kennemerland

Aantal nieuwe aanmeldingen maatschappelijke opvang bij BCT Kennemerland

Bron: Brede Centrale Toegang

Hoofdstuk: Werk, inkomen en schulden

In dit hoofdstuk worden de volgende indicatoren behandeld:

WW-uitkeringen

Vacaturemarkt

Schuldhelpverlening en budgetondersteuning

NOW

Tozo en vereenvoudigde Bbz-regeling

Bijstandsuitkeringen

TONK

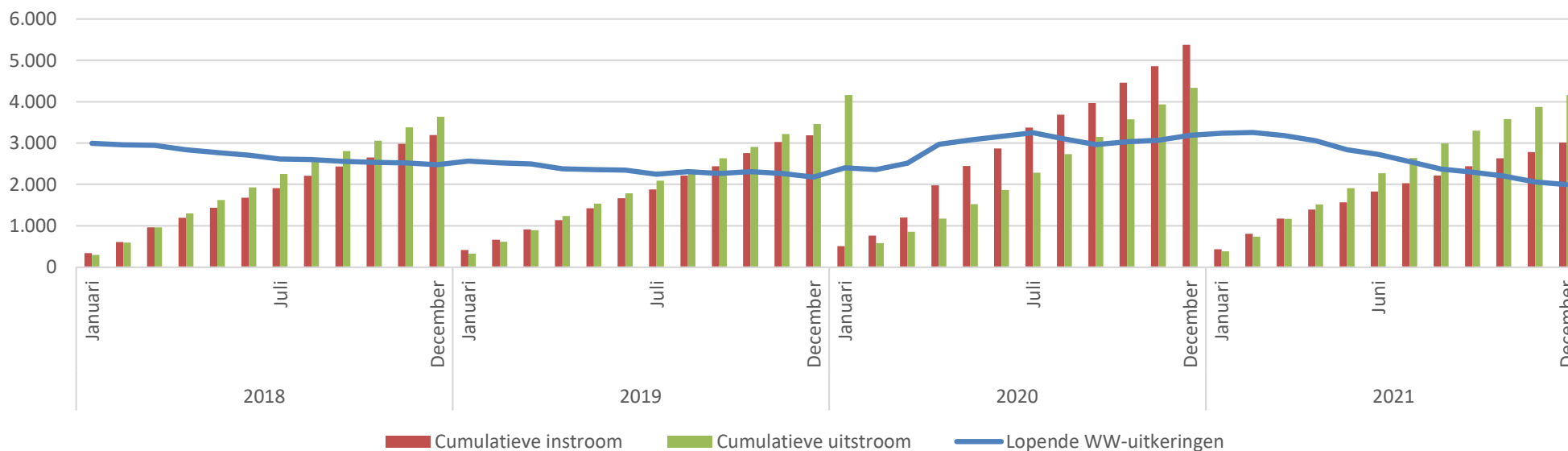
Kwijtschelding belastingen

Werk, inkomen en schulden: lopende WW-uitkeringen

De daling van het aantal WW-uitkeringen in de eerste twee kwartalen van 2021 zet zich in het derde en vierde kwartaal door. In Haarlem daalde het aantal WW-uitkeringen van 2.729 in juni 2021 naar 1.998 in december 2021. Dat is 37 procent minder dan een jaar eerder (3.190 uitkeringen). De instroom in de WW is in Haarlem lager dan in eerdere jaren.

Een ander relevant gegeven naast het aantal lopende WW-uitkeringen is het aantal bijstandsgerechtigden. Informatie over dit onderwerp staat op pagina 55.

Aantal lopende WW-uitkeringen, instroom en uitstroom gemeente Haarlem

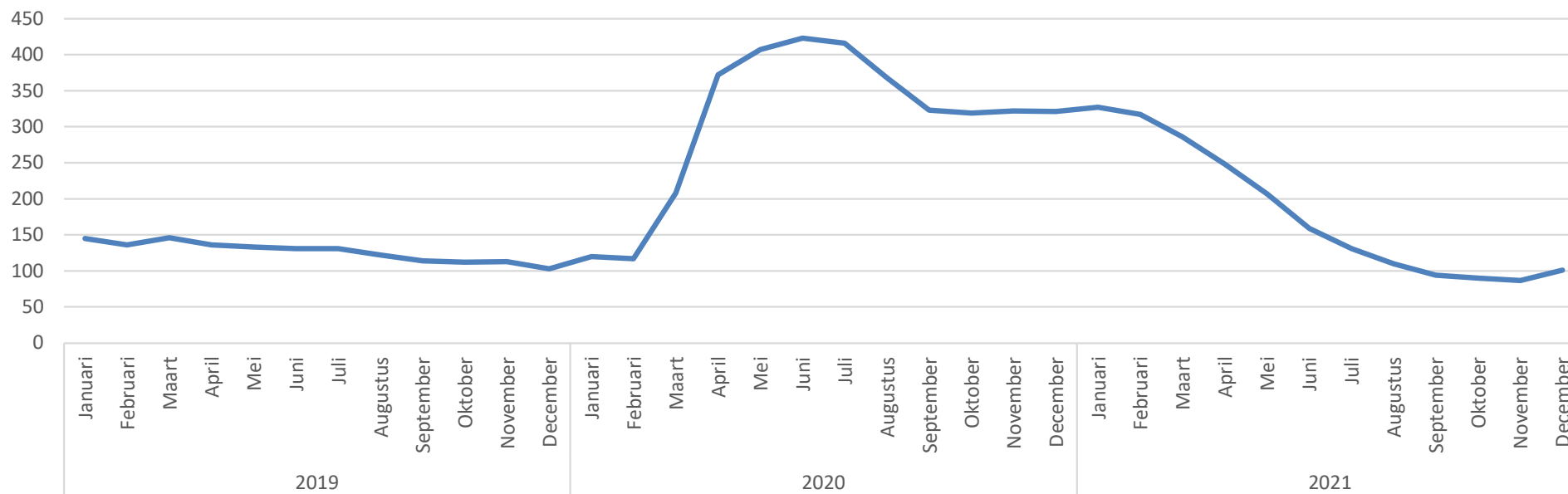

Werk, inkomen en schulden: lopende WW-uitkeringen jongeren

Vanaf januari 2019 zijn er ook cijfers beschikbaar over het aantal WW-uitkeringen naar leeftijdsgroep van de ontvanger. In Haarlem ontvingen in december 2021 101 jongeren t/m 26 jaar een WW-uitkering. Dat aantal is (iets) lager dan het aantal jongeren dat vóór de coronacrisis (december 2019) een WW-uitkering ontving. Er is dus sprake van een terugkeer naar de situatie pre-corona.

Sinds juli 2021 is het aantal lopende WW-uitkeringen onder jongeren langzaam afgenomen. In de maanden juli, augustus en september was er een daling van (ongeveer) 16 procent per maand. Tussen november en december was er juist een stijging van 16 procent.

Aantal lopende WW-uitkeringen van jongeren (onder 27 jaar)

Bron: UWV

Werk, inkomen en schulden: WW-uitkeringen per sector

In de tweede helft van 2021 daalde het aantal WW-uitkeringen in elke sector in Haarlem. Het aantal WW-uitkeringen bij transport- en logistieke beroepen daalde met 45 procent het sterkste. Twee soorten beroepen zagen een sterke daling. Dit waren dienstverlenende beroepen (in de sectoren 'horeca', schoonmaak, kappers en schoonheidsspecialisten) en commerciële beroepen (o.a. verkoopmedewerkers, winkeliers en teamleaders in de detailhandel, adviseurs in de sales en vertegenwoordigers en inkopers).

De overige dalingen lagen tussen de 9 procent en 27 procent. Hiermee komt het gemiddelde op een afname van 25 procent.

Aantal WW-uitkeringen per sector in gemeente Haarlem

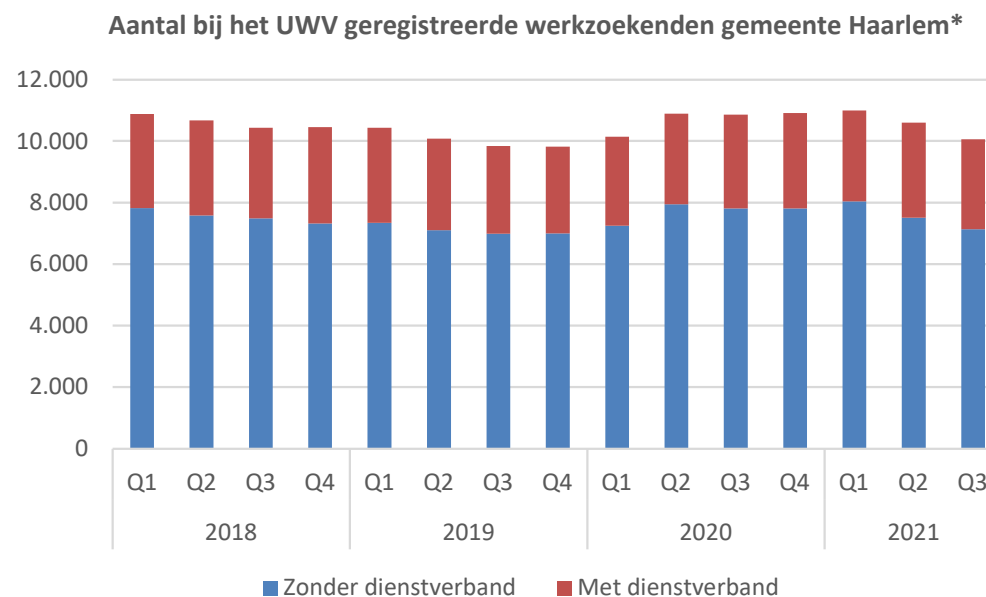
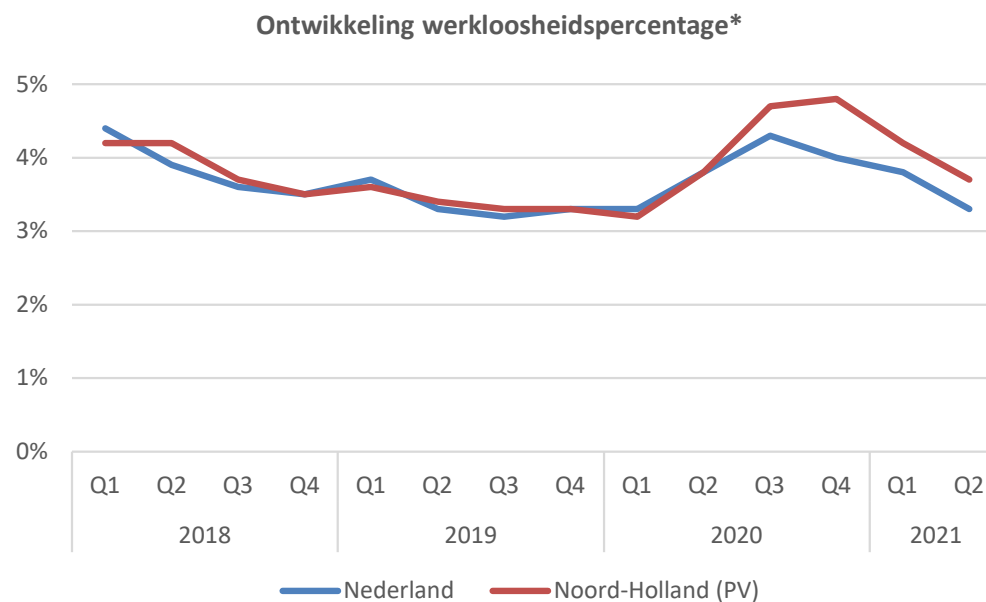
	2019				2020					2021					% jul. - dec. 2021
	jan	apr	jul	okt	jan	apr	jul	okt	dec	jan	apr	jul	okt	dec	
Agrarische beroepen	11	11	8	9	7	13	15	14	14	14	23	19	17	15	-21%
Bedrijfseconomische en administratieve beroepen	595	526	515	556	566	646	724	677	663	686	644	594	548	477	-20%
Commerciële beroepen	297	317	282	302	311	340	395	378	387	401	379	324	255	206	-36%
Creatieve en taalkundige beroepen	109	110	99	102	107	134	167	156	151	144	138	118	95	91	-23%
Dienstverlenende beroepen	187	176	138	150	141	261	328	282	350	374	355	298	181	173	-42%
ICT beroepen	69	63	64	68	71	73	86	78	84	80	85	71	73	61	-14%
Managers	379	382	366	383	383	400	439	432	443	448	431	379	299	275	-27%
Openbaar bestuur veiligheid en juridische beroepen	56	46	47	51	41	43	56	55	68	71	52	43	38	39	-9%
Pedagogische beroepen	101	75	84	87	84	91	103	103	91	92	98	98	80	77	-21%
Technische beroepen	252	236	208	190	219	265	295	256	255	266	262	235	189	185	-21%
Transport en logistiek beroepen	135	116	106	95	112	173	201	184	198	200	201	170	102	93	-45%
Zorg en welzijn beroepen	238	210	214	181	206	220	206	196	196	214	211	193	169	157	-19%
Onbekend	135	109	115	132	154	308	234	221	290	249	180	187	158	149	-20%
Totaal	2.564	2.377	2.246	2.306	2.402	2.967	3.249	3.032	3.190	3.239	3.059	2.729	2.204	1.998	-27%

Werk, inkomen en schulden: werkloosheid

Het werkloosheidspercentage voor de Provincie Noord-Holland is in het tweede kwartaal afgenomen naar 3,7 procent. In Noord-Holland zijn iets meer mensen werkloos dan in Nederland (3,3%). In het vierde kwartaal van 2021 was het werkloosheidspercentage hoger in Noord-Holland (4,8%) en Nederland (4%). Voor Haarlem, waar alleen jaarcijfers voor bekend zijn, sloot het percentage de afgelopen jaren nauw aan bij dat van de provincie.

Een andere manier om werkloosheid in kaart te brengen, is het aantal bij het UWV geregistreeerde werkzoekenden. In Haarlem waren dit er de afgelopen jaren steeds ongeveer 10.000 per maand. Sinds de start van de coronacrisis (Q2 2020) steeg dit aantal naar (ongeveer) 11.000 per maand. In het tweede kwartaal van 2021 daalde het aantal geregistreeerde werkzoekenden naar 10.600 en in het derde kwartaal naar 10.057.

Zeven op de tien van de werkzoekenden in Haarlem (70%) heeft geen vast dienstverband.

* Meest recente cijfers.

Bron: CBS en UWV

Werk, inkomen en schulden: openstaande vacatures per sector

In het derde kwartaal van 2021 zijn er in de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond 7.650 openstaande vacatures. Dat zijn er 19 procent meer dan in het tweede kwartaal van 2021. Het aantal openstaande vacatures is op het hoogste punt van de afgelopen jaren.

In (bijna) alle sectoren is het aantal openstaande vacatures toegenomen. Alleen in de creatieve sector bleef het aantal vacatures hetzelfde. In het derde kwartaal van 2021 zijn er veel meer vacatures (6.450) dan een jaar eerder (4.000). Landelijk steeg het aantal vacatures met 13 procent in het derde kwartaal.

Het aantal openstaande vacatures in de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond steeg in absolute zin het sterkst voor technische beroepen en beroepen in de transport- en logistiek sector.

Landelijk ziet het [CBS](#) de meeste openstaande vacatures in de ICT, bouw en horeca. In het vierde kwartaal van 2021 is het aantal vacatures in de ICT en de bouw toegenomen. Het [CBS](#) geeft zelfs aan dat er een record aantal aan openstaande vacatures is.

Aantal openstaande vacatures per sector in arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond*

	2019				2020				2021		
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3
Agrarische beroepen	100	50	50	0	50	0	50	50	50	100	100
Bedrijfseconomische en administratieve beroepen	850	900	900	700	600	600	650	700	850	1.150	1.250
Commerciële beroepen	500	400	450	400	450	350	400	350	350	550	650
Creatieve en taalkundige beroepen	50	50	0	50	0	0	0	0	50	0	50
Dienstverlenende beroepen	350	500	400	350	300	250	300	150	200	450	550
ICT beroepen	200	100	200	150	100	150	150	150	150	250	300
Managers	200	200	200	150	200	150	200	200	200	250	350
Openbaar bestuur veiligheid en juridische beroepen	50	100	100	100	50	100	100	100	100	100	150
Pedagogische beroepen	200	150	200	150	100	150	150	200	150	250	300
Technische beroepen	1.300	1.350	1.600	1.200	950	950	1.050	1.350	2.050	2.200	2.500
Transport en logistiek beroepen	500	350	500	550	500	350	400	400	350	600	800
Zorg en welzijn beroepen	500	450	450	500	400	400	500	550	500	550	650
Totaal	4.850	4.700	5.100	4.400	3.750	3.500	4.000	4.250	5.050	6.450	7.650

* Meest recente cijfers.

Werk, inkomen en schulden: spanningsindicator

Met de spanningsindicator wordt de vraag naar arbeid (aan de hand van vacatures) afgezet tegen het aanbod (kortdurende WW) (zie de uitgebreide definitie in bijlage 1).

De krapte op de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond is in het tweede en derde kwartaal van 2021 toegenomen (meest recente cijfers). In het derde kwartaal zitten technische beroepen op recordhoogte qua krapte, ook in vergelijking met de periode vóór corona. De markt voor manager en creatieve- en taalkundige beroepen is gemiddeld krap.

De krapte in de verschillende sectoren hebben grote maatschappelijke gevolgen.

Zo staat de economische sector na de sluiting van de horeca 2 jaar later nog steeds erg onder druk. Daarnaast leidde de krapte in de kinderopvang (ook niet hieronder weergegeven) soms tot stress en economische problemen bij ouders. Dit zorgt voor grote ontwrichting in de samenleving.

In december 2021 bracht het UWV een nieuwe lijst naar buiten met kansrijke beroepen om werk te vinden. Om de mogelijkheden op de arbeidsmarkt te benutten zullen mensen bij veel beroepen zich moeten om- of bijscholen. Het is dus geen kwestie van snel overstappen. De verschillende lockdowns lieten zien dat de enkele van deze beroepen erg kwetsbaar zijn.

Spanningsindicator naar beroepsgroep in arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond (kwartaal 2 2019-kwartaal 3 2021)

	2019						2020								2021					
	Q2		Q3		Q4		Q1		Q2		Q3		Q4		Q1		Q2		Q3	
	Typering	Spanning	Typering	Spanning	Typering	Spanning	Typering	Spanning	Typering	Spanning	Typering	Spanning	Typering	Spanning	Typering	Spanning	Typering	Spanning	Typering	Spanning
Agrarische beroepen	-	-	Zeer krap	4,94	-	-	Gemiddeld	1,33	Ruim	0,65	Krap	1,76	Krap	2,78	Gemiddeld	1,47	Zeer krap	5,12	Zeer krap	7,30
Bedrijfseconomische en administratieve beroepen	Krap	1,61	Krap	1,61	Gemiddeld	1,22	Gemiddeld	0,93	Ruim	0,66	Gemiddeld	0,81	Gemiddeld	0,85	Gemiddeld	1,07	Krap	1,76	Krap	2,36
Commerciële beroepen	Gemiddeld	1,19	Krap	1,54	Gemiddeld	1,48	Gemiddeld	1,26	Gemiddeld	0,73	Gemiddeld	0,93	Gemiddeld	0,77	Gemiddeld	0,71	Krap	1,57	Krap	2,43
Creatieve en taalkundige beroepen	Ruim	0,34	Ruim	0,27	Ruim	0,27	Zeer ruim	0,15	Zeer ruim	0,09	Zeer ruim	0,09	Zeer ruim	0,16	Zeer ruim	0,18	Zeer ruim	0,22	Gemiddeld	0,68
Dienstverlenende beroepen	Krap	2,94	Krap	2,82	Krap	1,96	Gemiddeld	1,1	Ruim	0,43	Gemiddeld	0,71	Ruim	0,31	Ruim	0,44	Gemiddeld	1,50	Krap	3,68
ICT beroepen	Krap	2,17	Krap	2,86	Krap	2,78	Krap	1,71	Krap	1,78	Krap	1,67	Krap	1,56	Krap	1,79	Krap	3,44	Zeer krap	5,16
Managers	Gemiddeld	0,7	Ruim	0,64	Ruim	0,58	Ruim	0,5	Ruim	0,3	Ruim	0,4	Ruim	0,4	Ruim	0,46	Gemiddeld	0,73	Gemiddeld	1,28
Openbaar bestuur veiligheid en juridische beroepen	Gemiddeld	1,26	Gemiddeld	1,45	Krap	1,73	Gemiddeld	0,96	Gemiddeld	0,73	Gemiddeld	0,89	Krap	1,56	Gemiddeld	1,43	Krap	2,50	Krap	3,85
Pedagogische beroepen	Krap	2,07	Krap	1,8	Krap	1,89	Gemiddeld	1,17	Gemiddeld	1,22	Gemiddeld	1,14	Krap	1,89	Gemiddeld	1,27	Krap	2,93	Krap	3,43
Technische beroepen	Zeer krap	4,45	Zeer krap	6,09	Zeer krap	4,41	Krap	2,88	Krap	2,05	Krap	2,63	Krap	3,14	Zeer krap	4,73	Zeer krap	6,79	Zeer krap	9,18
Transport en logistiek beroepen	Krap	2,1	Krap	3,22	Krap	3,21	Krap	2,11	Gemiddeld	1,01	Gemiddeld	1,45	Gemiddeld	1,32	Gemiddeld	1,09	Krap	2,60	Zeer krap	5,76
Zorg en welzijn beroepen	Krap	2,32	Krap	2,3	Krap	2,61	Krap	1,68	Gemiddeld	1,41	Krap	2,13	Krap	2,18	Krap	1,87	Krap	2,75	Krap	3,78
Totaal	Krap	1,8	Krap	2,03	Krap	1,75	Gemiddeld	1,16	Gemiddeld	0,78	Gemiddeld	1,16	Gemiddeld	1,04	Gemiddeld	1,35	Krap	2,12	Krap	3,28

Leeswijzer: een krappe markt betekent veel vraag en relatief weinig aanbod. Dit is **rood** weergegeven.

Een ruime markt betekent veel arbeidsaanbod en minder vraag. Dit is **groen** weergegeven.

Bron: UWV

Werk, inkomen en schulden: schuldregeling en budgetondersteuning

De gemeente biedt inwoners budgetondersteuning op maat en handelt de aanvragen voor schuldhulpverlening af voor de gemeenten Haarlem, Zandvoort, Heemstede en Bloemendaal.

In het derde en vierde kwartaal van 2021 kwamen er respectievelijk 125 en 170 aanvragen voor schulddienstverlening binnen. Het derde kwartaal zag hiermee een afname, terwijl in het vierde kwartaal het aantal aanvragen weer toenam. Betrokkenen geven aan dat dit afwijkt van de landelijke trend en dat dit niet te verklaren is. Er zijn meer mensen in beeld die voor hulp in aanmerking komen.

Vóór corona zagen we vanuit de gemeente een verhoging van het aantal inspanningen voor inwoners met geldzorgen en schulden. Door corona is die trend gebroken. Dit is deels toe te schrijven aan beperkingen in de laagdrempelige toegang tot ondersteuning bij schulden. Landelijk vertonen de cijfers het zelfde beeld. In Haarlem heeft de inhaalslag inmiddels plaatsgevonden.

De cijfers voor trajecten van budgetondersteuning op maat (BooM) (zie begrippenlijst) zijn vanwege de lage aantallen niet uitgesplitst per gemeente.

We zien dat inwoners in 2021 in grotere getalen voor een traject budgetondersteuning kiezen. Dit kan nieuwe schulden of het escaleren van geldzorgen tot problematische schulden voorkomen. In Haarlem, Zandvoort, Bloemendaal en Heemstede waren in het tweede semester van 2021 in totaal 76 aanvragen. Dit is iets meer dan in het eerste semester van 2021 (70) en aanzienlijk hoger dan in alle voorgaande jaren.

Aantal aanvragen schuldregeling Haarlem

	2018				2019				2020				2021			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Haarlem	121	131	136	135	126	112	135	147	150	103	122	168	139	148	125	170

Aantal aanvragen budgetondersteuning Haarlem, Zandvoort, Bloemendaal en Heemstede

	2018	2019	2020	2021
Q1	42	10	24	41
Q2	22	21	18	29
Q3	19	24	29	33
Q4	12	37	26	43
Totaal	95	92	97	146

Deze toename heeft meerdere verklaringen: Er zijn:

- Meer cash-check gesprekken gevoerd met jongeren die een bijstandsuitkering aanvragen en daar kan een BooM traject uit voortkomen.
- Als bij Vroegsignalering meer nodig is dan uitsluitend een betalingsregeling treffen dan kan een traject BooM volgen.
- BooM wordt ook ingezet als uitstroomtraject als een inwoner in schuldenbewind zit. Maart 2021 heeft Haarlem een convenant met inmiddels 40 bewindvoerderskantoren gesloten en zijn er over uitstroom naar BooM nadere afspraken gemaakt. De Budgetcoaches begeleiden dan de inwoners naar financiële redzaamheid.

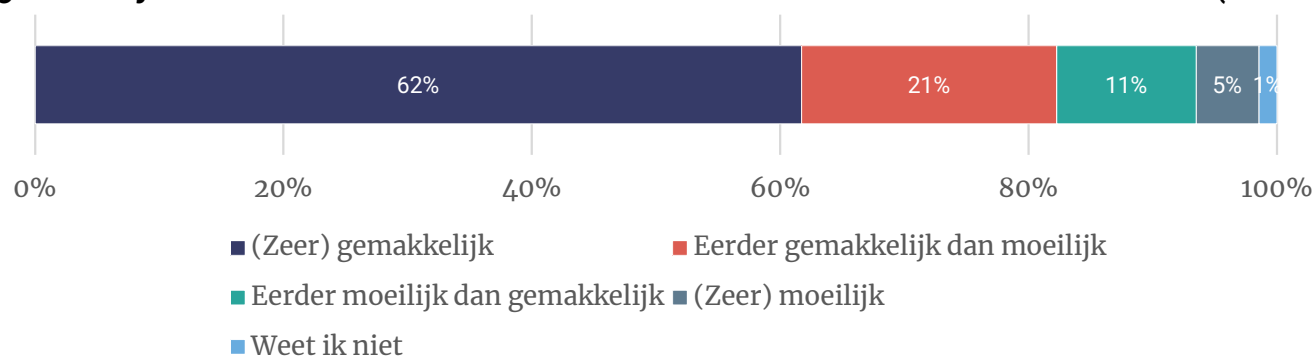
De meeste Haarlemmers kunnen (zeer) gemakkelijk rondkomen, maar geven ook aan dat ze er met hun inkomen achteruit op zijn gegaan (zie de volgende dia op p.52).

Bron: gemeente Haarlem

Werk, inkomen en schulden: huishoudensinkomen

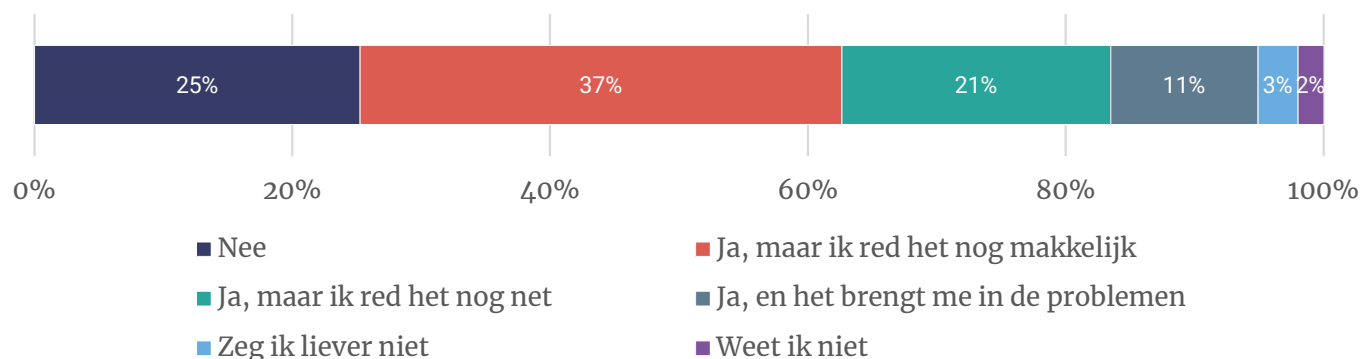
Bijna twee derde (62%) van de panelleden kan (zeer) gemakkelijk rondkomen met het totale inkomen van hun huishouden, blijkt uit de inwonerspeiling van januari 2022. Een tiende (11%) kan eerder moeilijk dan gemakkelijk rondkomen en een kleine groep (5%) kan (zeer) moeilijk rondkomen. Omdat het inwonerspanel een oververtegenwoordiging heeft van hoger opgeleiden, kan het zijn dat het werkelijke aandeel huishoudens dat moeite heeft met rondkomen hoger ligt.

Hoe gemakkelijk kunt u momenteel rondkomen met het totale inkomen van uw huishouden? (n=2.602)

Voor een kwart van de panelleden (25%) is het inkomen van hun huishouden er door de coronacrisis niet op achteruitgegaan. Voor ruim een derde (37%) is het inkomen er op uitgegaan, maar red het nog makkelijk om rond te komen. Een vijfde (21%) red het nog net. Een tiende (11%) zegt dat het inkomen van hun huishouden er op achteruit is gegaan en het brengt hen ook in de problemen.

Is het inkomen van uw huishouden er door de coronacrisis op achteruitgegaan? (n=2.602)

Werk, inkomen en schulden: toekenningen NOW

Vanaf eind maart tot 1 juni 2020 konden bedrijven aanspraak maken op de Eerste tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid (NOW). Bedrijven met een omzetzak konden hiermee een deel van de loonkosten vergoed krijgen. Het doel van de maatregel was om grootschalige werkloosheid te voorkomen.

Vanaf juli 2021 loopt NOW6. Dit pakket is soberder dan de eerdere NOW-regelingen, maar heeft een langere looptijd (tot 1 december 2021). Op voorhand was de verwachting dat NOW6 vanwege de strengere eisen minder gebruikt zou worden dan NOW 3.2. In de gemeente Haarlem waren tot 11 januari 717 aanvragen voor NOW3 (bron: UWV).

Vanaf 16 juli begon de zesde aanvraagperiode van de NOW voor de periode van juli tot december 2021. In Haarlem zijn hier 231 aanvragen voor geweest. In de Regio Zuid-Kennemerland en IJmond hebben meer bedrijven NOW6 aangevraagd dan NOW 3.2. Het totaal aantal medewerkers bij deze bedrijven is echter lager.

Inmiddels is de NOW bij zijn zevende aanvraagperiode ("NOW 7.0"). Het gebruik lijkt verder af te nemen. Tot nu toe waren er 220 aanvragen. Betrokkenen geven aan dat vooral dezelfde bedrijven gebruik (blijven) maken van NOW-steun.

Gebruik van NOW-steun

	Aantal					Aandeel vestigingen*				
	NOW 1.0	NOW 2.0	NOW 3.0	NOW 3.2	NOW 6.0	NOW 1.0	NOW 2.0	NOW 3.0	NOW 3.2	NOW 6.0
Haarlem	1.590	765	717	664	231	34%	16%	15%	14%	9%

*gebaseerd op aantal vestigingen in 2021 exclusief zzp'ers

Werk, inkomen en schulden: Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandigen (Tozo)

Voor zzp'ers is eind maart 2020 de Tozo-regeling ingesteld. De Tozo is een speciale regeling voor ondernemers die in de problemen zijn gekomen door de coronacrisis. Met deze regeling kunnen zij een aanvulling krijgen op hun inkomen en op het bedrijfskapitaal. De Tozo bestaat uit twee delen:

1. Een uitkering die het inkomen aanvult (levensonderhoud);
2. Een lening voor bedrijfskapitaal. Hiermee kunnen zzp'ers bijvoorbeeld de huur van bedrijfspanden betalen.

Vooraf kort nadat de regeling begin 2020 inging kwamen er veel aanvragen binnen. In het tweede kwartaal was het aantal Tozo-ontvangers het grootst. Met de versoepelingen van de coronaregels (en strengere voorwaarden voor de tweede Tozo-regeling) in de maanden erna, nam het aantal ontvangers af. De stijging in Q4 2020 heeft te maken met de lockdown in december.

In het eerste kwartaal van 2021 neemt het aantal van nieuwe toegekende aanvragen van beide Tozo-vormen weer toe. Dit kan verklaard worden door een nieuwe ronde Tozo-regelingen. Hetzelfde geldt voor het tweede kwartaal van 2021. In oktober 2021 is overgestapt naar een vereenvoudigde Bbz-regeling en is het niet langer mogelijk om Tozo voor het bedrijfskapitaal en het levensonderhoud aan te vragen. In het vierde kwartaal was het gemiddelde aantal aanvragen voor de vereenvoudigde Bbz-regeling 67 (59 in oktober, 74 in november en 80 in december).

De meeste mensen die de vereenvoudigde Bbz-uitkering ontvingen, maakten eerder ook gebruik van de Tozo-regeling. Er is hier niet sprake van een verlenging van de Tozo-regeling, omdat er een nieuwe aanvraag nodig was die werd getoetst op basis van nieuwe voorwaarden.

Informatie over de reguliere bbz is op de volgende pagina af te lezen.

Aantal ontvangers Tozo gemeente Haarlem*

	Q2 2020	Q3 2020	Q4 2020	Q1 2021	Q2 2021	Q3 2021	Q4 2021
Tozo levensonderhoud	3.230	1.320	903	1.151	348	274	-
Tozo bedrijfskapitaal	63	6	9	251	193	262	-
Vereenvoudigde Bbz-regeling							67

*Dit is het gemiddelde aantal ontvangers per kwartaal.

Werk, inkomen en schulden: Besluit Bijstand Zelfstandigen (Bbz), reguliere bijstand en Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)

Naast de Tozo-regeling is er voor zzp'ers de reeds voor corona bestaande regeling Besluit Bijstand Zelfstandigen (Bbz) (zie bijlage 1 voor de definitie). In december 2019 maakten 29 bedrijven in Haarlem gebruik van de Bbz. Een jaar later zijn dit er nog 13. Gedurende 2021 neemt dit aantal langzaam af naar 6.

Mogelijk komt dit doordat ondernemers die anders Bbz zouden gebruiken tot en met oktober konden terugvallen op de Tozo-regeling. De Tozo-regeling is iets soepeler dan de Bbz; zo is er geen toets op de levensvatbaarheid van het bedrijf. Toen de Tozo-regeling in oktober niet meer aan te vragen was, stapten de ondernemers mogelijk over naar de bijzondere bbz.

Het gebruik van de reguliere bijstand is vanaf het tweede kwartaal van 2021 langzaam afgenomen. Het bijstandsvolume reageert trager op conjuncturele ontwikkelingen (monitor arbeidsmarkt). De Participatiewet-uitkeringen blijven gedurende het tweede semester van 2021 telkens goed voor 96 procent van alle bijstandsuitkeringen.

Voor burgers die als gevolg van de coronacrisis hun noodzakelijke kosten niet meer kunnen betalen, is er de TONK (zie bijlage 1 voor de definitie). Deze was in eerste instantie beschikbaar tot juli, maar is tot tweemaal toe verlengd tot december 2021. Dit kan met terugwerkende kracht worden aangevraagd vanaf 1 januari 2021. In het hele eerste semester van 2021 maakten in totaal 181 Haarlemmers hier gebruik van. In het tweede semester waren dat er 90.

Betrokken geven aan dat er weinig nieuwe aanvragen voor de TONK waren. Het waren dus vooral veel dezelfde Haarlemmers die hier gebruik van bleven maken.

Aantal actuele uitkeringen Bbz en reguliere bijstand gemeente Haarlem

	2019	2020		2021							
	Dec	Jun	Dec	Mrt	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
BBZ	29	15	13	8	8	7	7	7	6	6	6
Reguliere bijstand	3.494	3.560	3.526	3.541	3.572	3.553	3.531	3.505	3.443	3.411	3.391
<i>-waarvan:</i>											
Participatiewet	3.327	3.392	3.364	3.383	3.419	3.402	3.383	3.358	3.300	3.270	3.251
IOAW	153	153	148	145	140	138	136	135	131	129	128
IOAZ	378	15	14	13	13	13	12	12	12	12	12
TONK				48	181	25	14	5	40	3	3

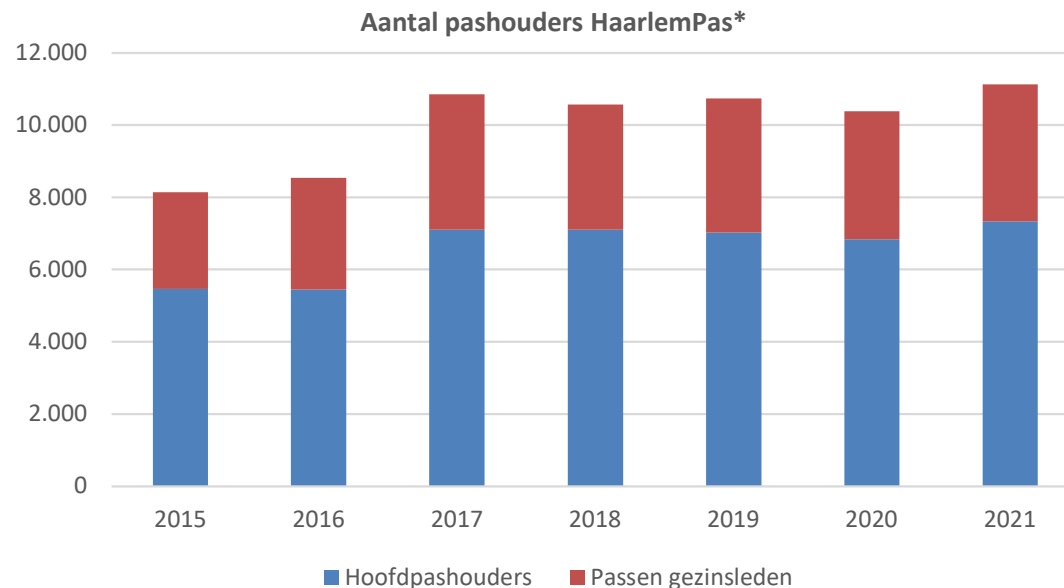
Werk, inkomen en schulden: HaarlemPas

De HaarlemPas is een steunmaatregel voor alle Haarlemmers die een inkomen hebben tot 120 procent van de bijstandsnorm en hun inwonende kinderen van 4 tot en met 17 jaar.

De HaarlemPas wordt automatisch verstrekt aan gezinnen waarvan duidelijk is dat zij over een laag inkomen beschikken, bijvoorbeeld gezinnen met een bijstandsuitkering of die kwijtschelding op de gemeentelijke belastingen ontvangen. De HaarlemPas wordt toegekend per kalenderjaar. De HaarlemPassen voor het nieuwe jaar worden in het laatste kwartaal automatisch aan inwoners uit de doelgroep gestuurd. Inwoners met een HaarlemPas die niet automatisch in de doelgroep vallen, krijgen in het laatste kwartaal een voor-ingevuld formulier om de HaarlemPas voor het nieuwe jaar aan te vragen.

Vanwege verschillende administratieve redenen kan de ontwikkeling van het aantal HaarlemPassen het best per volledig kalenderjaar vergeleken worden. In 2021 waren er 11.127 pashouders waarvan 7.335 hoofdpashouders. Dit is het hoogste aantal pashouders ooit gemeten. De gemeente kon de afgelopen periode weinig inzetten op laagdrempeligheid van de toegang, en verwacht dus dat de doelgroep voor de HaarlemPas (minima) groter is geworden.

In 2020 waren er 10.382 pashouders waarvan 6.837 hoofdpashouders. Wel was er in 2020 door het plotselinge thuiswerken vanwege corona sprake van onderregistratie. Ook in 2017 (10.852), 2018 (10.567) en 2019 (10.734) waren er ruim tienduizend pashouders.

* In 2020 zijn niet alle gevallen van de HaarlemPas geregistreerd.

Werk, inkomen en schulden: kwijtschelding belastingen

Cocensus handelt de kwijtscheldingen van gemeentelijke belastingen voor de gemeente Haarlem af. De meeste verzoeken voor belastingkwijtschelding worden ingediend nadat de belastingaanslagen verstuurd worden. De wijze waarop kwijtschelding kan worden aangevraagd is bij iedere gemeente op andere wijze ingericht. Zo krijgt men in sommige gemeenten al een formulier voor kwijtschelding bij de aanslag meegestuurd. Iedere gemeente kan besluiten op geautomatiseerde wijze kwijtschelding te verlenen waarbij gebruik wordt gemaakt van het Inlichtingenbureau. Het beleid van de gemeente bepaalt ook waarvoor kwijtschelding mogelijk is.

Deze kanttekeningen maken het lastig om in de tijd te vergelijken. Gemeenten leggen in principe de belastingaanslagen voor 99 procent op aan het begin van het belastingjaar (januari of februari).

Aan het begin van het belastingjaar (januari of februari) worden de nieuwe aanslagen voorgelegd. In 2021 waren er 6.591 aanvragen voor kwijtschelding waarvan 67 procent werd toegekend. Dit is vergelijkbaar met 2020 en 2019 toen er respectievelijk 6.699 en 6.680 aanvragen waren en er 69 en 68 procent werd toegekend.

Het aantal aanvragen is dus afgenomen in 2021, en ook werd er procentueel minder toegekend.

Cijfers over kwijtschelding gemeentelijke belastingen

	2019		2020		2021	
	Ingekomen	Toegekend	Ingekomen	Toegekend	Ingekomen	Toegekend
Haarlem	6.699	69%	6.680	68%	6.591	67%

Naast de reeds genoemde ondersteuningsmaatregelen heeft de gemeente nog een aantal maatregelen genomen. De gemeente heeft:

- De precariobelasting op terrassen met 100% verlaagd (tarief 0) tot juli 2022.
- De tarieven voor de BIZ-heffingen (deze zijn juist gericht op ondernemers) zijn voor de Cronjéstraat en Amsterdamstraat voor heel 2022 met 25% verlaagd. De subsidie aan de ondernemers zal gehandhaafd blijven worden.
- Het tarief voor reclamebelasting voor de Cronjéstraat zal voor heel 2022 met 25% verlaagd worden. Wederom zal de subsidie aan de ondernemers gehandhaafd blijven worden.

Hoofdstuk: vastgoed en woningmarkt

In dit hoofdstuk worden de volgende indicatoren behandeld:

Huizenprijs

Leegstand

Bouwaanvragen en -vergunningen

Nieuwbouw

Actief woningzoekenden sociale huur

Urgenties sociale huur

Vastgoed en woningmarkt: huizenprijs

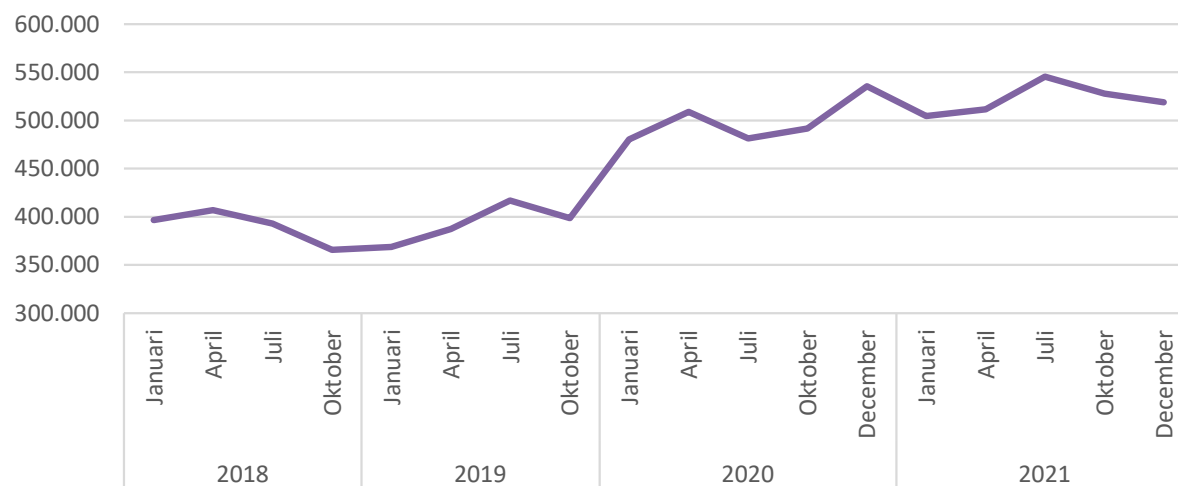
De vraagprijs voor huizen in Haarlem ligt in 2021 hoger dan in 2020. Aan het einde van 2021 daalt de gemiddelde vraagprijs. In december 2020 is de vraagprijs van aangeboden woningen €535.493. De gemiddelde vraagprijs van een woning in Haarlem was over heel 2021 €521.710. Landelijk zag NVM over Q4 2021 ook dat de prijzen van huizen blijven stijgen, met Haarlem als uitzondering.

Ook uit de WiMRA-data blijkt dat de woningmarkt nauwelijks is beïnvloed door de coronapandemie. Velen verwachtten aan het begin van de pandemie dat het vertrouwen in de markt zou dalen door onzekerheid en economische recessie. Deze verwachting kwam niet uit. Zo zijn de prijzen op de koopmarkt alleen maar verder toegenomen. In het derde kwartaal van 2021 lag de gemiddelde verkoopprijs van een woning in de MRA op €520.000, ruim een ton boven het Nederlands gemiddelde (€401.000).

In december 2021 is de gemiddelde vraagprijs per vierkante meter van de te koop staande woningen in Haarlem €4.977. Dat is 10 procent hoger dan in december 2020. De vraagprijs per vierkante meter stijgt dus sneller dan de gemiddelde vraagprijs per woning. Dit betekent dat de gemiddelde woninggrootte van het aanbod afneemt; er staan meer kleinere woningen te koop.

De huurmarkt veranderde ook. Zo nam in de Metropool Regio Amsterdam de vraag naar vrije sector huurappartementen tijdelijk af en het aanbod nam toe met woningen die voorheen aan toeristen werden verhuurd. De daling van de huurprijzen in de vrije sector was echter van korte duur. Uit de WiMRA blijkt dat de gemiddelde aanvangshuur van een particuliere vrije sectorwoning in de MRA €1.403 was. Ter vergelijking: in Haarlem was dat €1.206.

Ontwikkeling vraagprijs huizen gemeente Haarlem

Uit het WiMRA-onderzoek blijkt verder dat één op de vijf huishoudens in de MRA aangeeft dat hun woonwensen veranderd zijn door de (gevolgen van) de coronapandemie. Zij geven bijvoorbeeld aan dat zij meer ruimte nodig hebben om thuis te werken of dat zij liever een tuin hadden gehad. Op een aantal punten zijn er duidelijke verschuivingen te zien in de woonvoorkeuren van woningzoekenden: de behoefte aan een tuin is toegenomen van 58% in 2019 naar 62% in 2021; de behoefte aan een werkruimte ging van 16% naar 23% en de interesse voor het wonen in ruimere en groene woonmilieus is eveneens toegenomen, van 38% naar 42%. Verder geven minder huishoudens aan te willen verhuizen om dichterbij studie of werk te wonen (van 9% naar 5%).

Met name huishoudens in kleine woningen van minder dan 40 m² zijn dan ook minder tevreden over hun woning. Hun tevredenheid daalde van gemiddelde een 7,1 naar een 6,8. In 2019 gaven al veel huishoudens in kleine woningen aan dat deze te klein zijn en deze groep is gegroeid, van 29% naar 36%.

Vastgoed en woningmarkt: leegstand winkelpanden

Retailonderzoeker Locatus meldde begin 2022 dat er een spectaculaire landelijke daling in winkelleegstand is geweest door de afname van retailpanden.

In Haarlem zijn er ten tijden van het laatste leegstandsrapport van Locatus 137 leegstaande winkelpanden. In 2020 stonden er 137 panden leeg in Haarlem. Dat betekent dat (wederom) 5,9% van het bestand leeg staat. Hiermee scoort Haarlem gemiddeld ten opzichte van andere steden in de provincie Noord-Holland. De daling die Locatus op landelijk niveau ziet, is in Haarlem dus niet terug te zien.

De 137 panden zijn in 2021 samen weer goed voor 13.700 vierkante meter vloeroppervlakte. Daarmee staat 5,9% van het totale winkelvloeroppervlak leeg. Ook in 2021 is deze score gemiddeld ten opzichte van andere steden in de provincie Noord-Holland.

Aantal verkooppunten (peildatum 1 september 2021)

	Totaal	Leegstaand	% leegstand 2021	% leegstand 2020	% leegstand 2019	Leegstaand per 1.000 inwoners
Haarlem	2.309	137	5,9%	5,8%	4,1%	0,8
Centrum Haarlem	1.048	61	5,8%	5,1%	5,0%	-
Noord-Holland	38.739	1.882	4,6%	4,9%	4,1%	0,7
Nederland	219.157	16.074	-	7,3%	6,7%	0,9

*de leegstand wordt bepaald als percentage van het totaal aantal verkooppunten (dus niet alleen het winkelaanbod)

** Voor centrum Haarlem en de gemeente geldt 1 september 2021 als peildatum van het leegstandspercentage.

Bron: Locatus/Koopstromenonderzoek

Vastgoed en woningmarkt: bouwaanvragen en bouwvergunningen

In Haarlem waren er in 2021 bijna tweeduizend (1.874) aanvragen voor omgevingsvergunningen. In 2020 waren dat er 1960 en in 2019 waren dat er 1847.

In 2021 nam het aantal verleende bouwvergunningen in de gemeente Haarlem enorm toe.

Betrokkenen denken dat corona een grote invloed heeft gehad op het aantal aanvragen. Door de reisbeperking zijn mensen niet op vakantie gegaan. Men was meer in huis en bleef er meer geld over voor de gewenste verbouwingen.

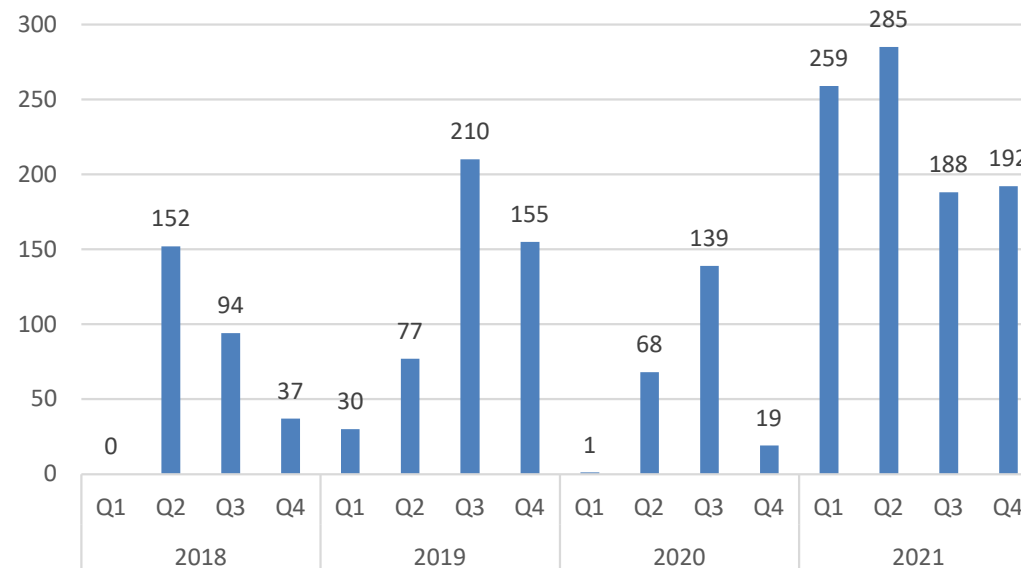
De toename van aanvragen kan een oorzaak zijn van de dalende hypotheekrente en de overspannen woningmarkt. Dalende rente betekent een makkelijke hypotheekverhoging voor verbouw. Ook de stijgende huizenprijzen deden veel mensen besluiten om hun oude woning te vergroten/verbeteren i.p.v. te verkopen.

Aantal aanvragen omgevingsvergunningen*

	2019				2020				2021			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Haarlem	461	533	442	411	461	479	498	522	503	533	418	420

*de cijfers gaan niet uitsluitend over nieuwe woningen, maar bijvoorbeeld ook over vergunningaanvragen voor dakkapellen.

Aantal verleende bouwvergunningen gemeente Haarlem

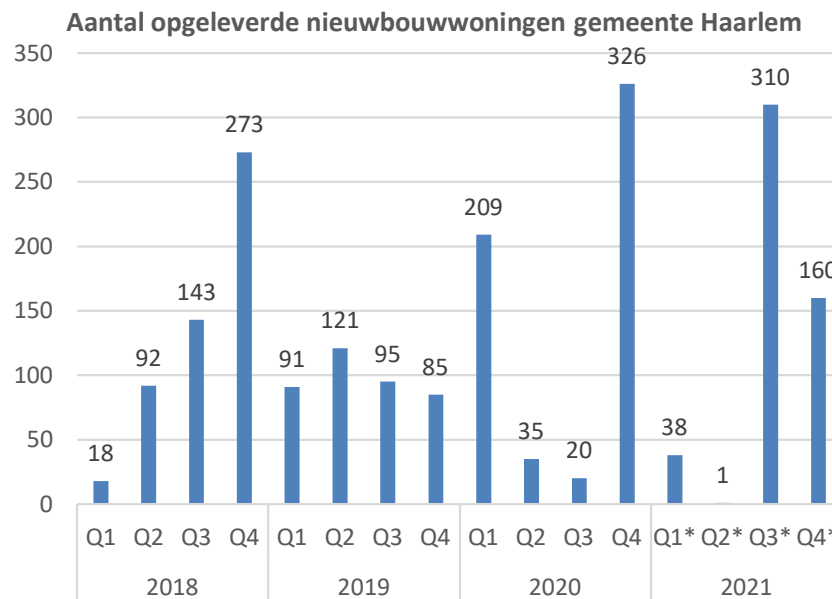

Vastgoed en woningmarkt: gereedgekomen nieuwbouwwoningen

Net als het aantal verleende vergunningen is ook de ontwikkeling van het aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen niet eenduidig. Het ene kwartaal worden er relatief veel woningen gebouwd, door bijvoorbeeld het opleveren van een project, waarna de productie weer minder is.

In elk geval is het aantal opgeleverde nieuwbouwwoningen in kwartaal 4 van 2021 een stuk lager dan in het derde kwartaal. Dit werd voorafgegaan door een productie van 1 woning in het tweede kwartaal van 2021. Hiermee komt de totale productie voor 2021 op 509 woningen. Dat zijn er minder dan in 2020 (590) en 2018 (526). Wel zijn het er meer dan in 2019 (392).

Betrokkenen geven aan dat de bouw ondanks de coronacrisis vooralsnog doorgaat, maar dat er wel wat moeilijkheden zijn met werkzaamheden binnenshuis. Daarnaast worden nieuwbouwwoningen regelmatig als onderdeel van een project met meer woningen gebouwd. In het kwartaal dat de oplevering van een project gepland staat, komen er dus veel woningen bij. Dit zorgt voor behoorlijke schommelingen in de cijfers.

*voorlopige cijfers

Vastgoed en woningmarkt: actief woningzoekenden sociale huur

Via Woonservice worden de sociale huurwoningen van de woningcorporaties in de regio Zuid-Kennemerland /IJmond aangeboden. In totaal staan er in december 2021 61.724 woningzoekenden ingeschreven bij Woonservice, waarvan er 9.592 (16%) actief op zoek zijn naar een woning. Ongeveer 3.900 van deze actief woningzoekenden komen uit de gemeente Haarlem. Haarlem is ook de grootste gemeente binnen de regio. Gemeten naar de bevolking is het aantal actief woningzoekenden in Haarlem vergelijkbaar met de andere gemeenten.

Uit de gegevens blijkt dat het aantal actief woningzoekenden in Haarlem steeg van 3.600 in juli 2021 naar 3.871 in december 2021 (+8%). In de maanden maart en april 2021 was het aantal actief woningzoekenden het grootst. In de maanden augustus tot oktober steeg het aantal woningzoekenden ook weer. Betrokkenen geven aan dat het aantal inschrijvingen meestal tegen de winter weer toeneemt.

Verder is bijna een derde (30%) van alle actief woningzoekenden in Haarlem jonger dan 28 jaar.

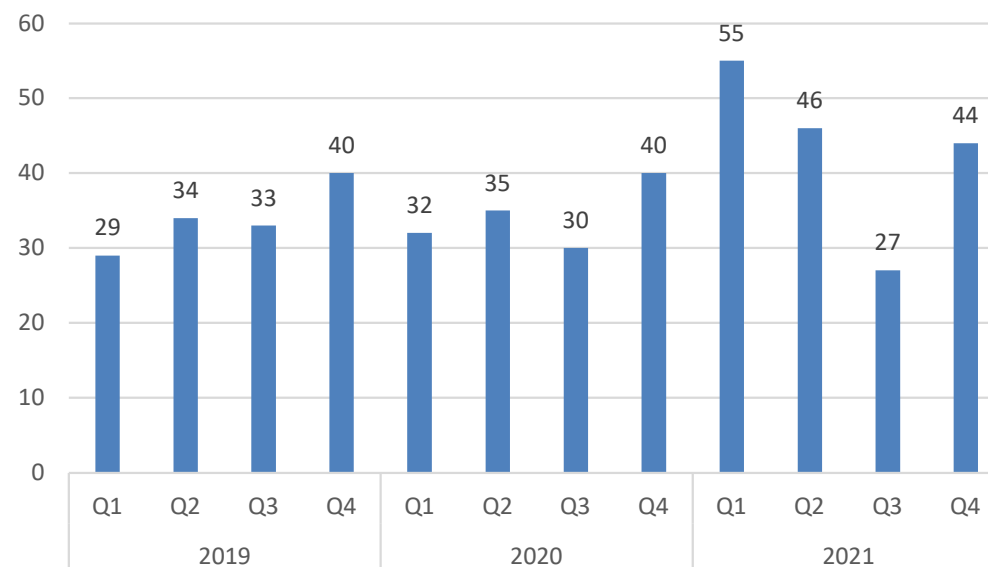
Vastgoed en woningmarkt: aanvragen urgentie sociale huur

Woonservice behandelt ook de urgentieaanvragen voor sociale huurwoningen in de regio Zuid-Kennemerland. Daarbij wordt geregistreerd waar de aanvragers vandaan komen.

In 2019 en 2020 waren er per kwartaal tussen de 30 en 40 urgentieaanvragen vanuit Haarlem. In het derde kwartaal van 2021 nam het aantal aanvragen voor sociale huur af en in het vierde kwartaal nam dit weer toe.

Betrokken geven aan dat de zomervakantie Q3 zorgt voor minder aanvragen. Door deze vakantie vervallen ook een aantal commissiebijeenkomsten. In deze bijeenkomsten worden de urgentieaanvragen behandeld en de aanvragen gaan op behandeldatum. Om deze reden trekt het altijd in Q4 weer aan. Wel geven betrokkenen aan naast de stijging in het aantal vooral een toename in de complexiteit van de aanvragen te zien.

Aantal aanvragen urgentie sociale huur gemeente Haarlem

Bijlagen

Hierna volgen deze bijlagen:

Begrippenlijst

Niet-opgenomen indicatoren

Relevante literatuur over corona

Bijlage 1: begrippenlijst

Budgetondersteuning

Vorm van hulp waarbij in een traject samen gekeken wordt wat men elke maand aan inkomsten en uitgaven heeft om zo (beter) te leren omgaan met het beschikbare en besteedbare inkomen.

Consumentenvertrouwen

Het consumentenvertrouwen is een indicator die informatie geeft over het vertrouwen en opvattingen van consumenten ten aanzien van de ontwikkelingen van de Nederlandse economie en hun eigen financiële situatie. Samen met de deelindicatoren economisch klimaat en koopbereidheid dragen deze bij aan de voorspelling van korte termijn schommelingen van de particuliere consumptie, met in het bijzonder de vraag naar en de aanschaf van duurzame consumptiegoederen.

De indicator van het consumentenvertrouwen is het gemiddelde van de saldi van de percentages van positieve en negatieve antwoorden op de vragen over de economische situatie in de afgelopen en komende 12 maanden, de financiële situatie van het huishouden in de afgelopen en komende 12 maanden en of het een gunstige tijd is om grote aankopen te doen.

De indicator van het economisch klimaat is het gemiddelde van de saldi van het percentage van positieve en negatieve antwoorden op de vragen over de economische situatie in de afgelopen en komende 12 maanden.

De indicator van de koopbereidheid is het gemiddelde van de saldi van de percentages van positieve en negatieve antwoorden op de vragen over de financiële situatie van het huishouden in de afgelopen en komende 12 maanden en of het een gunstige tijd is om grote aankopen te doen.

De indicatoren kunnen een waarde aannemen van -100 (iedereen antwoordt negatief) tot +100 (iedereen antwoordt positief). Bij een waarde van 0 is het aandeel pessimisten gelijk aan het aandeel optimisten.

De indicatoren zijn gecorrigeerd voor seizoensinvloeden en steekproefruis.

Ondernemersvertrouwen

Stemmingsindicator voor het bedrijfsleven, die de richting aangeeft waarin de economie (het BBP) zich naar verwachting zal ontwikkelen.

Faillissementen

In het algemeen worden onder faillissementen bedrijfsbeëindigingen verstaan als gevolg van een faillissementsverklaring van de rechter (gerechtelijk beslag op het vermogen). Faillissementen maken slechts een klein deel uit van het totaal aan bedrijfsbeëindigingen. De meeste bedrijven laten het niet zo ver komen en staken hun activiteiten al eerder. Daarnaast gaat er nog een periode overheen voordat een faillissement daadwerkelijk wordt uitgesproken. Faillissementen komen daardoor vertraagd in beeld.

Bijlage 1: begrippenlijst (2)

Leegstandspercentage

Het leegstandspercentage wordt bepaald als aantal leegstaande verkooppunten op basis van het totaal aantal verkooppunten inclusief leegstand. De groepen ATM (pinautomaten) en Overig (in feite woningen) worden hierbij buiten beschouwing gelaten.

Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW)

Door de coronacrisis is er een nieuwe regeling: de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW). De NOW is bedoeld om werkgevers die te maken hebben met omzetverlies tegemoet te komen. Hierdoor kunnen zij hun werknemers met een vast en met een flexibel contract doorbetalen.

Tegemoetkoming schade COVID-19 (TOGS)

Eenmalige tegemoetkoming van €4.000 per bedrijf voor specifieke door corona getroffen sectoren.

Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)

Maatregel die zorgt voor ondersteuning als men door corona noodzakelijke kosten niet meer kan betalen. Gebaseerd op de 'bijzondere bijstand'.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) is een van de maatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis. De regeling is voor zelfstandig ondernemers, waaronder zzp'ers. Het voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud als het inkomen door de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt. En in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen.

Schuldhelpverlening

Traject waarbij de gemeente probeert de schulden van individuen te regelen met al de schuldeisers. De gemeente kan hiervoor ook een schuldhelpverlener inschakelen. Een minnelijk traject betekent dat de schuldeisers vrijwillig meewerken aan een schuldregeling. Als schuldeisers niet willen meewerken, kan men beroep doen op het wettelijke traject.

Bijlage 1: begrippenlijst (3)

Spanningsindicator

De UWV Spanningsindicator Arbeidsmarkt wordt berekend door het aantal openstaande vacatures te delen door het aantal personen met een WW-uitkering met een verstreken WW-duur van minder dan een half jaar. Deze grootheden worden gebruikt als benadering van de openstaande vraag en direct beschikbaar aanbod. De Spanningsindicator Arbeidsmarkt kan een getal opleveren tussen 0 en oneindig. Hoe hoger het getal, hoe hoger de spanning op de arbeidsmarkt voor werkgevers. Bij een indicator van 0 is de arbeidsmarkt zeer ruim, want er zijn geen openstaande vacatures en wel kortdurend werklozen. Bij veel openstaande vacatures ten opzichte van het aantal kortdurend werklozen is de arbeidsmarkt zeer krap. Door een tijdreeksanalyse uit te voeren zijn de grenzen bepaald. Er wordt uitgegaan van een indeling in vijf categorieën: zeer ruim, ruim, gemiddeld, krap en zeer krap. De indeling en typering is als volgt: 0 tot 0,25: zeer ruim; 0,25 tot 0,67: ruim; 0,67 tot 1,5: gemiddeld; 1,5 tot 4,0: krap; 4,0 of meer: zeer krap.

Vestigingendynamiek

LISA brengt de aantallen vestigingen en het bijbehorend aantal banen in beeld. Met het Handelsregister van de KvK wordt modelmatig bepaald wat voor LISA relevante vestigingen zijn waar betaald werk wordt verricht. De methode geeft bij benadering inzicht in het aantal nieuwe vestigingen en bedrijfsbeëindigingen en de daaraan gekoppelde banen. Werkgelegenheidsontwikkeling bij overige (niet nieuwe of beëindigde) wordt daarmee niet weergegeven.

Werkloosheidswet (WW)

Als men geheel of gedeeltelijk werkloos wordt, kan men een Werkloosheidsuitkering (WW-uitkering) aanvragen. De WW is een tijdelijke uitkering om het verlies aan inkomen tussen 2 banen op te vangen.

Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen (IOAZ)

Uitkering voor zelfstandigen van 55 jaar of ouder die onvoldoende inkomsten hebben uit hun bedrijf.

Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers (IOAW)

Uitkering voor oudere werklozen die sterk op de bijstand lijkt. Alleen wordt hierbij het eigen vermogen ongemoeid gelaten.

Bijlage 2: niet-opgenomen indicatoren

Een aantal indicatoren zijn niet opgenomen in deze vierde editie van de monitor. Het gaat om de volgende indicatoren.

Afvalproductie

Voor deze indicator geldt hetzelfde als voor Ov-gebruik. Wel is er contact gelegd met Spaarnelanden.

Cliënten met dagbesteding

De data maakt deel uit van een maatwerkaanvraag van VNG Realisatie bij CBS. De meest recente cijfers zijn van 2019. Zodra de cijfers van 2020 bekend zijn wordt deze indicator toegevoegd.

Energiegebruik

Voor deze indicator geldt hetzelfde als voor afvalproductie. Wel is er contact gelegd met Alliander.

Huisuitzettingen

Cijfers over preventie huisuitzettingen binnen de gemeente Haarlem ontvangen. Sinds 2019 is de registratie verbeterd. Voor 2020 zijn er sterke fluctuaties in de cijfers te zien, mogelijk komt dit deels door het wegwerken van administratieve achterstanden. Dit maakt het ontwaren van trends lastig. Daarom is besloten deze indicator niet op te nemen in de monitor.

Kwetsbare leerlingen

Hierover is contact geweest met Leerplein. De monitoringsmogelijkheden hangen erg af van de definitie. Daarnaast zijn er diverse kanttekeningen bij de cijfers.

Leger de Heils

Er is contact gezocht met het Leger des Heils over cijfers. Dit heeft echter vooralsnog niks opgeleverd.

Passantentellingen

Bureau RMC zou starten met tellingen d.m.v. 11 sensoren. Hiervoor is contact geweest met RMC, BIZ binnenstad en medewerkers van de gemeente Haarlem. Ze zijn echter nog steeds in gesprek. Vanwege privacy-issues is het nog niet gestart. Daarom is de indicator niet opgenomen.

Bijlage 2: niet-opgenomen indicatoren (2)

Regeling broodnood

De regeling broodnood blijkt door de aanwezigheid van andere regelingen vrijwel niet meer gebruikt te worden. Het voorstel is daarom om deze indicator niet meer op te nemen in de regionale monitor.

Scenarioschets winkels

Aanschaf van de data brengt aanvullende kosten met zich mee. De gewenste data bleek niet in voldoende mate aanwezig te zijn. Daarom is besloten deze indicator voorlopig niet op te nemen.

Schoolverzuim

Door de coronaomstandigheden is schoolverzuim van maart 2020 tot de zomervakantie niet als ongeoorloofd bestempeld. Daardoor zijn geen adequate cijfers aan te leveren over verzuim in de coronaperiode. Besloten is dan ook om af te zien van deze indicator in de monitor. In het Jaarverslag 2019-2020 van het Leerplein is inhoudelijke informatie met, waar mogelijk, cijfers te vinden over het ongeoorloofd verzuim over het schooljaar 2019-2020.

Toerismebelasting

Een aanslag wordt pas achteraf opgelegd dus tussentijds is er niets bekend. Meestal is pas einde van het kwartaal na afloop van het jaar bekend wat de opbrengst uit toeristenbelasting is geweest. Over 2019 waren nog geen cijfers omdat de betaling van gemeentelijke lasten is opgeschort.

Voedselbank

Voor de Voedselbank geldt hetzelfde als voor het Leger des Heils.

Bijlage 3: relevante literatuur over corona

In het rapport worden een aantal verwijzingen gemaakt naar andere rapporten of media. Hieronder een overzicht en daarnaast ook een link naar een niet uitputtende lijst van andere monitors over corona:

Algemeen en andere monitors

[Financiële bijwerkingen van corona. Indicatie van de financiële effecten van de coronacrisis voor gemeenten – Andersson Elffers Felix](#)

[Monitor vestigingendynamiek – LISA](#)

[Impact-analyse en monitor economie – Provincie Noord-Holland](#)

[Utrecht Monitor 2020 – Gemeente Utrecht](#)

[Vakantie sentiment monitor – NBTC Holland Marketing](#)

[Monitor internationale voorbeelden stedelijk aanpak corona – gemeente Amsterdam](#)

[COVID-19 Monitor Flevoland – Provincie Flevoland](#)

[Brabantse Monitor maatschappelijke effecten coronavirus – Provincie Noord-Brabant](#)

[De economische impact van het coronavirus in de MRA en Groot-Amsterdam – Stichting Economisch Onderzoek](#)

[Gelderse impactmonitor. De gevolgen van COVID-19 voor Gelderland – Provincie Gelderland](#)

[Monitor Coronacrisis – Gemeente Almere](#)

[Verwachte gevolgen van corona voor de opvattingen en houdingen van Nederlanders – Sociaal en Cultureel Planbureau](#)

[Verslag Werkgroep Sociale Impact van de Coronacrisis – VNG Realisatie](#)

[Economische Verkenningen 2020 – Metropoolregio Amsterdam](#)

[Corona Barometer – Lifelines Corona Research](#)

[Actuele informatie over COVID-19 – RIVM](#)

[Impact coronacrisis op uw gemeente – VNG Realisatie](#)

Economie

[Inflatie stijgt naar 5,7 procent in december – CBS](#)

[Macro Economische Verkenning \(MEV\) 2022 – CPB](#)

[Economische Verkenningen Metropoolregio Amsterdam – MRA](#)

[Economisch herstel na corona verdeelt sterke en zwakke economieën – NOS](#)

[Consumentenvertrouwen eurozone verder verslechterd – Europese Commissie](#)

[Ondernemers optimistischer voor 2022 – Kamer van Koophandel](#)

[LISA monitor vestigingendynamiek](#)

[Ontwikkelingen zzp – CBS](#)

[Koopstromenonderzoek 2021](#)

Bijlage 3: relevante literatuur over corona (2)

Economie

Historisch laag aantal faillissementen in 2021 – CBS

BB-Barometer: ‘Faillissementsgolf en piek instroom bijzonder beheer blijven nog uit’ – banken.nl

Toename verkeersdrukke na de spits? - NDW

Mobiliteit in coronatijd - CBS

Sectoren herstellen in 2021 maar gedeeltelijk van gevolgen coronacrisis – ING

Stadscentra lopen leeg door tweede lockdown – nu.nl

Arbeidsmarktmonitor – NTBC

Bijzonder beheer Barometer – PWC

Cultuur

Gevolgen coronamaatregelen voor evenementen steeds dramatischer – Onderzoeksbureau Respons

Cultuurmonitor Metropoolregio Amsterdam – MRA

Toerisme

Voorzichtige herstart: meer internationale bezoekers verwacht in 2022 – NBTC

Sociaal-maatschappelijk

Nieuwe coronavirus, alcohol, roken, drugs en mentale gezondheid – Trimbos instituut

Coronaprotocollen – Koninklijk Nederlands Vervoer

Start landelijke campagne tegen huiselijk geweld in coronacrisis – Rijksoverheid

Tijdens lockdown meer slachtoffers van kindermishandeling – Universiteit Leiden

Verzuimmonitor – Regio Kennemerland

Coronapeiling Jeugd Haarlem – GGD Kennemerland

Gezondheidsmonitor 2020 – GGD Kennemerland

Alles Oké? Supportlijn – Kindertelefoon

Informatie Coronavirus Covid-19 – Rijksoverheid

Huiselijk geweld en seksueel geweld- Prevalentiemonitor 2020

Bijlage 3: relevante literatuur over corona (3)

Ondersteuningsmaatregelen, werk & inkomen

Eerste tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor behoud van werkgelegenheid – Rijksoverheid

Vacaturegraad naar bedrijfstak – CBS

Arbeidsmarkt in vierde kwartaal 2021 nog krapper - CBS

Kansrijke beroepen - UWV

Augustusraming – CPB

Coronacrisis: Impact werkgelegenheid Zuid-Kennemerland en IJmond - UWV

Aantal werklozen in juni gestegen tot 404 duizend – CBS

Coronamonitor - Transport en Logistiek Nederland

Inventarisatie van acute personeelstekorten en -overschotten – UWV

Kansrijke beroepen, Landelijk overzicht van beroepen december 2020 – UWV

Kansrijke en minder kansrijke beroepen – UWV

NOW: Inspanningsverplichting – NL leert door – Rijksoverheid

Monitor schuldhulpverlening in coronatijd – Divosa

Tot 20 procent Tozo-aanvragers gaat richting schuldhulpverlening – BNR

Bijna 2/3e gemeenten ondertekenden Convenant vroegsignalering – vereniging voor schuldhulpverlening en sociaal bankieren

Regeling NOW 2.0 donderdag gepubliceerd – Rijksoverheid

Factsheet derde aanvraagperiode NOW – UWV

Factsheet zesde aanvraagperiode NOW - UWV

Meer dan 65.000 aanvragen voor NOW 2.0 bij UWV – UWV

Algemene informatie over NOW3 (vanaf oktober 2020) – Rijksoverheid

Vragen over de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) – Rijksoverheid

Steunpakket voor zelfstandig ondernemers verlengd – Rijksoverheid

Tegemoetkoming schade COVID-19 (TOGS) – Rijksoverheid

Bijlage 3: relevante literatuur over corona (4)

Ondersteuningsmaatregelen, werk & inkomen

Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) – Rijksoverheid

Corona-aanpak: de volgende stap – Rijksoverheid

Bijstand voor zelfstandigen (Bbz) – Rijksoverheid

Crisis werkt door in bijstandscijfers: stijging tot 625.000 in 2022 – Berenschot

Uitkeringen stijgen in 2021 met 2,1 miljard euro – UWV

Woningmarkt

Steeds minder minders voor een steeds hogere huurprijs – NVM

Wonen in de Metropoolregio 2021 – MRA

Spectaculaire daling winkelleegstand door afname retailpanden - Locatus

Na stikstof en PFAS treft ook corona deze sector keihard – VNO-NCW

Landelijk huurbeleid zorgt voor langere wachttijden en hogere huren – Woonbond

'Economisch daklozen' vallen tussen wal en schip – VNG Realisatie

Geen huisuitzettingen en verlenging tijdelijke huurcontracten – Rijksoverheid

Hernieuwde afspraken met verhuurders over maatwerk – Rijksoverheid